

Canadian
International
Development
Agency

Agence
canadienne de
développement
international

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

ROYAL NORWEGIAN EMBASSY

РІЧНИЙ ЗВІТ ПРО ЗАХОДИ ПРОЕКТУ 2009

МУНІЦИПАЛЬНА ПРОГРАМА ВРЯДУВАННЯ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ

www.undp.org.ua

<http://msdp.undp.org.ua>

Подяка нашим партнерам Національні партнери

	Івано-Франківська міська рада		Житомирська міська рада		Рівненська міська рада		Калинівська міська рада
	Новоград-Волинська міська рада		Галицька міська рада		Миколаївська міська рада		Сакська міська рада
	Кіровська міська рада		Голопристанська міська рада		Кагарлицька міська рада		Джанкойська міська рада
	Вознесенська міська рада		Українська міська рада		Нововолинська міська рада		Щолкінська міська рада
	Могилів-Подільська міська рада		Львівська міська рада		Долинська міська рада		Рубіжанська міська рада
	Тулчинська міська рада		Міністерство з питань житлово-комунального господарства України		Міністерство регіонального розвитку та будівництва України		Новоозернівська селищна рада
	Бахчисарайська міська рада		Академія муніципального управління		Комітет Верховної Ради України з державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування		Первомайська селищна рада
	Красногвардійська селищна рада		Нижньогірська селищна рада		Зуйська селищна рада		Євпаторійська міська рада

Міжнародні партнери

Canadian International Development Agency

Agence canadienne de développement international

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

ROYAL NORWEGIAN EMBASSY

Досягнення проекту були б неможливими без підтримки та співпраці міст-партнерів нашої програми, зокрема, міст Івано-Франківськ, Рівне, Житомир, Галич, Новоград-Волинський, Миколаїв, Кіровське, Гола Пристань, Кагарлик, Вознесенськ, Українка, Могилів-Подільський, Львів, Рубіжне, Долина, Тульчин, Калинівка, Саки, Джанкой, Щолкіне, Євпаторія та селищ Нижньогірське, Красногвардійське, Первомайське, Зуя та Новоозерне; Комітету Верховної Ради України з державного будівництва та місцевого самоврядування, Міністерства з питань житлово-комунального господарства України, Міністерства регіонального розвитку та будівництва України, Академії муніципального управління, Інституту хімічних технологій Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (м. Рубіжне), Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне), а також міжнародних партнерів, зокрема, Канадської агенції міжнародного розвитку, Швейцарської агенції розвитку та співробітництва та Посольства Королівства Норвегія в Україні. Команда проекту висловлює щирі подяку їм за їхню підтримку та співпрацю. Аналогічно, команда МПВРСР хотіла б подякувати за співпрацю всім інституціям/людям, залученим до процесу впровадження програми, зокрема, керівництву ПРООН, Бізнес-центру, та іншим структурним підрозділам в Україні, а також громадянам, службовцям муніципалітетів, працівникам закладів освіти, членам бізнес-громад, неурядовим громадським організаціям, засобам масової інформації, іншим приватним і громадським організаціям.

ПРООН/МПВСР Головна статистична інформація про заходи ПРООН/МПВСР у 2009 р.

№	Заходи	Станом на кін. 2008	1 кв. 2009	2 кв. 2009	3 кв. 2009	4 кв. 2009	Разом у 2009	Всього з '04
1	Територія, охоплена заходами							
a	Області (включаючи АР Крим)	12	-	-	-	-	12	12
б	Міста	22	-	4	2	-	28	28
2	Інституційний розвиток							
a	Організації жителів	359	50	23	15	23	111	470
б	Мережі навчальних закладів	9	1	1	-	2	13	13
в	Мережі бізнес-структур	2	-	-	-	-	2	2
г	Мережі громадських організацій	8	-	-	-	-	8	8
д	Муніципальні ради сталого розвитку	4	-	-	-	-	4	4
e	Національний форум міст-партнерів	1	-	-	-	-	1	1
є	Національний форум ВНЗ-партнерів	1	-	-	-	-	1	1
3	Членство							
a	Кількість громадян – всього	38678	5247	2782	1043	1748	10820	49498
i)	Жінок	22297	2948	1539	576	983	6046	28343
ii)	Чоловіків	16381	2299	1243	467	765	4774	21155
б	Загальноосвітні та дошкільні навчальні заклади	211	1	6	4	29	40	251
в	Неурядові громадські організації	91	1	-	-	1	92	92
г	Бізнес-структури	31	-	-	-	-	31	31
4	Розвиток людських ресурсів							
a	Кількість впроваджених заходів РЛР	246	16	27	12	7	62	363
б	Вигодонабувачі / учасники – всього	6250	372	838	317	196	1723	9500
5	Покращення якості життя людей							
a	Підтримані проекти місцевих громад	170	4	28	20	10	62	232
б	Загальна вартість проектів (тис. грн) *	20238.40	507.98	2982.46	1465.85	1090.366	6046.656	26285.056
i)	Внесок громади	2479.90	78.67	570.33	229.72	119.403	998.123	3478.023
ii)	Частка міської ради	10207.20	220.31	1346.74	650.87	454.667	2672.587	12879.787
iii)	Частка ПРООН / ШАРС/ КАМР	6580.20	209.00	941.40	585.26	466.286	2201.946	8782.146
iv)	Частка інших місцевих донорів	971.10	0.00	124.00	0.00	50.00	174	1145.1
в	Статус впровадження проектів							
i)	Перерахована сума, (тис. грн.)***	15755.8	171.942	0	1434.062	2619.521	4225525	19981.325
ii)	Завершені проекти	172	0	0	0	0	0	172
г	Прямі вигодонабувачі проектів	114007	3385	0	5791	19042	28218	142225
i)	Жінки	35031	1288	0	1682	7417	10387	45418
ii)	Чоловіки	27538	1024	0	1229	6054	8307	35845
iii)	Діти	51438	1073	0	2880	5571	9524	60962
б	Мобілізація та використання ресурсів, дол. США	Бюджет на 2009	Використано в 1 кв.	Використано в 2 кв.	Використано в 3 кв.	Використано в 4 кв.	Разом у 2009	% виконання
a	Рівненська міська рада	51425	0	0	16359	22226	41286	80
б	Новоград-Волинська міська рада	7	0	0	0	0	0	0
в	Кіровська міська рада	23183	0	0	3051	14944	19254	83
г	Голопристанська міська рада	3149	0	0	0	0	0	0
д	Українська міська рада	19822	2631	0	0	10492	14042	71
e	Могилів-Подільська міська рада	2143	627	0	0	0	671	31
є	Нововолинська міська рада	9934	0	0	7053	0	7547	76
ж	Миколаївська міська рада	22493	0	0	11897	6611	19803	88
з	Долинська міська рада	34281	0	921	2766	23369	28951	84
и	Сакська міська рада	39837	0	0	12617	19970	34868	88
i	Івано-Франківська міська рада	33875	0	0		28359	30344	90
й	Джанкойська міська рада	27975	0	0	15750	8340	25777	92
к	Кагарлицька міська рада	16275	0	0	7208	5567	13669	84
л	Тульчинська міська рада	29362	0	0	3203	17725	22394	76
м	Вознесенська міська рада	30934	0	0	4326	21227	27342	88
н	Рубіжанська міська рада	9560	0	0	0	5604	5996	63
о	Програма розвитку ООН	100000	13828	416	29268	22831	66343	66
п	ШАРС	350398	23327	59011	32107	126379	257681	74
р	Посольство Норвегії	12748	0	0	1669	6191	8411	66
с	КАМР	566201	74155	97600	81839	95482	373511	66
	Всього	1383600	114568	157947	229115	435317	1002534	72

1 долар США = 8,12 грн. (грудень 2009)

Перегляд основних досягнень МПВСР протягом 2009 року

Основними завданнями протягом року були наступні:

- Розбудова спроможності центральних органів влади децентралізувати фінансову та адміністративну владу/відповідальність у підтримку місцевого розвитку.
- Посилення спроможності місцевої влади прозоро розробляти та впроваджувати стратегії місцевого розвитку, надавати якісні громадські послуги та сприяти місцевому розвитку.
- Підвищення спроможності громад покращувати місцеві соціальні, економічні та екологічні умови.
- Зосередження діяльності на підпроекті Швейцарської агенції розвитку та співробітництва у Вінницькій області, АР Крим та містах Івано-Франківськ, Долина (Івано-Франківська область), Новоград-Волинський (Житомирська область), Вознесенськ (Миколаївська область), Гола Пристань (Херсонська область), Кіровське (Донецька область).
- Зосередження діяльності на підпроекті КАМР в АР Крим.

Основними досягнення МПВСР протягом року стали:

1. Реформи в сфері законодавства та політики:

- Встановлене партнерство з Міністерством регіонального розвитку та будівництва України для сприяння процесу децентралізації та посилення місцевого самоврядування в Україні.
- Сприяння реалізації Європейської стратегії інновацій та доброго врядування в містах-партнерах в контексті співпраці з Міністерством регіонального розвитку та будівництва України.
- Всеукраїнська конференція «Громадсько-приватне партнерство як механізм розвитку малих міст» проведена 6-7 липня 2009 р. за підтримки ПРООН/МПВСР. Конференція зібрала 311 мерів малих міст та селищ, які представили список головних проблем, що стоять на заваді розвитку місцевого самоврядування. Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко представила зміни до Бюджетного кодексу спрямовані на фінансову децентралізацію, які отримали підтримку мерів.
- Семінар з планування нового підпроекту в співпраці з ШАРС на 2010-2012 роки проведений із залученням національних партнерів ПРООН/МПВСР в м. Ялта (АР Крим) 3-5 липня 2009 р. Учасники/ці представили бачення майбутніх заходів проекту для підтримки розвитку місцевого самоврядування та реформи децентралізації в Україні.
- Підхід за участі громади презентовано на Парламентських слуханнях «Концептуальні основи реформи місцевого самоврядування та адміністративно-територіальної реформи».
- Проведено семінар для міст-партнерів для завершення проектного документу для під проекту за підтримки ПРООН та ШАРС в м. Київ.
- ПРООН презентувала публікації і поділилася досвідом на інформаційному ярмарку в Верховній Раді України.
- Проведено Щорічне засідання Національного форуму міст-партнерів ПРООН/МПВСР 1-2 грудня в м. Ялта (АР Крим), на який зібралось 70 учасників/ць, які розробили рекомендації для подальших заходів проекту.

2. Розбудова інституційного потенціалу:

- 5 селищ міського типу (Красногвардійське, Первомайське, Нижньогірський, Зуя, Новоозерне) та м. Євпаторія підписали Угоди про співпрацю з ПРООН для покращення якості життя мешканців та створили МВП.
- Створено 111 організацій громад (ОГ) за участі 6046 жінок та 4774 чоловіків. Створено Асоціацію ОСББ «Околиця» в м. Кіровське та міську Асоціацію ОСББ в м. Миколаїв (об'єднала 41 ОСББ).
- Міста Новоград-Волинський, Кіровське та Долина отримали підтримку ПРООН/МПВСР для встановлення системи управління якістю муніципальних послуг відповідно до ISO 9001:2008 (в контексті Швейцарської агенції розвитку та співробітництва). В м. Джанкой обирають підрядника для виконання робіт.
- Можливості впровадження курсу «Сталий розвиток суспільства» обговорили з 20 викладачами українських ВНЗ під час семінару, проведеного 7-8 травня 2009 р. в м. Київ з

- навчальним візитом до м. Новоград-Волинський.
- 10 грудня проведено семінар «Вища освіта для сталого розвитку» в м. Київ, на якій представники/ці 15 українських ВНЗ презентували пропозиції для покращення навчального посібника для курсу «Сталий розвиток суспільства».
 - Міста Джанкой (<http://dzhankoi.org.ua>), Щолкіне (<http://shelkino.org.ua/>), Калинівка (<http://kalynivka.vn.ua/>), (Бахчисарай (<http://backhchisaray.zxq.net>) та селища Красногвардійське (<http://krasnogvardeyskoe.zxq.net/>), Первомайське (<http://1mayskoe.zxq.net/>), Нижньогірський (<http://n-gorskiy.zxq.net>), Зуя (<http://zujarossovet.org.ua/>) отримали нові офіційні веб-сторінки за підтримки МПВСР.
 - МПВСР сприяла реалізації спільного проекту Програми розвитку ООН та Компанії «Кока-Кола» в Україні, під назвою «Кожна краплина має значення» і представляла ПРООН у відкритті трьох водних джерел.
 - ПРООН/МПВСР накопичила значні експертні та практичні знання в сфері ОСББ.

3. Покращення якості життя –інфраструктурні проекти громад:

- Протягом 2009, затверджено 62 проектні пропозиції місцевих громад. З усіх проектів, ініційованих місцевими громадами, міста Бахчисарай, Нижньогірський, Нововолинськ та Українка ініціювали по 1 проекту кожне, Тульчин, Кагарлик, Новоград-Волинський, Миколаїв ініціювали по 2 проекти, Долина та Джанкой ініціювали по 3 проекти кожне, Івано-Франківськ ініціював 4 проекти, Рівне та Саки – по 5 проектів, Рубіжне -6, Вознесенськ – 7, Кіровське -17.
- Загальна вартість схвалених проектів у 2009 році становила 6,047 млн. грн. Загальна вартість проектів була поділена в 2009 р. між різними партнерами, залученими у процес. ПРООН/МПВСР внесла 36, 42 % від загальної вартості (включаючи 10,98% від ПРООН, 15,17% від ШАРС, 8,19 % від КАМР, 1,48 % від Посольства Королівства Норвегія в Україні), 16,50 % внесено місцевими громадами, 44,20% внесено міськими радами-партнерами і 2,88% внесено третіми сторонами. Загалом 28218 осіб отримують пряму користь від реалізації проектів.
- Протягом 2009, організаціям громад/мережам, було перераховано 4,23 млн. грн., з яких 2,2 млн. грн., або 52,14 %, надійшли від міських рад-партнерів, 492 тис. грн., або 11,64 %, надійшли з фонду ПРООН, 993 тис. грн. або 23,50 % надійшли від ШАРС, 474 тис. грн. або 11,21 %, надійшли від КАМР, 64 тис. грн. або 1,51% надійшли від Посольства Королівства Норвегія в Україні.
- Загалом, повністю завершено 154 проекти місцевих громад /мереж в містах з початку роботи Програми і 38 проектів знаходяться на фінальній стадії (середній рівень виконання 75-90%). 15 проектів реалізовано менше ніж на 50%, через те, що вони були розпочаті в 4 кварталі 2009 р.
- З початку року проведено 127 трансакцій для проектів місцевих громад в 15 містах-партнерах.

4. Розвиток людських ресурсів:

- Протягом року було проведено 62 заходи для розвитку людських ресурсів, з яких 24 проведені МВП в містах-партнерах та 38 проведені КУП/Київ.
- 1723 учасників/ць розвинули свої здібності в ході заходів для розвитку людських ресурсів, 47,54% з них чоловіки, 52,46%
- Заходи для розвитку людських ресурсів спрямовані на створення та функціонування ОСББ та інших організацій громад; підвищення поінформованості з питань людського розвитку - гендеру, ВІЛ/СНІДу, сталого розвитку, енергоефективності; розбудова потенціалу членів функціональних груп партнерських ОГ/Мереж з питань інституційного розвитку (створення ОСББ та інших організацій), а також щодо управління місцевими проектами сталого розвитку (розробка та впровадження); із інформаційно-комунікаційних технологій для покращення навиків призначених службовців органів місцевого самоврядування у питаннях оновлення та адміністрування веб-сторінки; ознайомчі візити для лідерів громад та місцевих посадовців до місць реалізації проектів громад з практичним досвідом застосування підходу за участі громади.

5. Мобілізація та використання ресурсів

- Протягом року було використано (включаючи зобов'язання) 1,00 млн. дол. Загалом з початку 2009 року було використано 72% з мобілізованих ресурсів.

6. Результати комунікаційних заходів

- 161 медіа згадок було відстежено в 2009 році. Офіційні веб-сторінки були найбільш використовуваним каналом для інформування про заходи Програми – 68 зі 161 згадування (43%), за якими слідує місцеві газети (34%), місцеве ТБ (14%) та радіо (9%).

7. Зв'язки для синергії

- 3 ШАРС: для створення синергії для підтримки децентралізації в Україні.
- 3 КАМР: для покращення надання громадських послуг в містах АР Крим та мобілізації громад для підтримки і розвитку спроможності для місцевого розвитку за участі громади

Плани на 2010 рік:

- Підвищення потенціалу центральних органів влади щодо децентралізації фінансальних та адміністративних повноважень для підтримки місцевого розвитку, зокрема через організацію громадського заходу присвяченого якості води.
- Зміцнення потенціалу органів місцевої влади щодо прозорого визначення та реалізації стратегій місцевого розвитку, надання громадських послуг та сприяння місцевому економічному розвитку.
- Збільшення потенціалу посадових осіб органів місцевого самоврядування щодо надання громадських послуг на місцевому рівні.
- Збільшення потенціалу громад для реалізації покращення умов в соціальній, економічній та екологічній сферах через підтримку громадських проектів.
- Зосередження на підпроекті за підтримки Швейцарської агенції розвитку та співробітництва у Вінницькій обл. та АР Крим та містах Івано-Франківськ, Долина (Івано-Франківська область), Новоград-Волинський (Житомирська область), Вознесенськ (Миколаївська область), Гола Пристань (Херсонська область), Кіровське (Донецька область).

ЗМІСТ

Головна статистична інформація про заходи Програми у 2009 р., *ii*

Короткий виклад досягнень МПВСР у 2009 р., *iii*

Абревіатури, *vii*

I. Контекст, 1

- 1.1 Генезис Програми, 2
- 1.2. Територія, охоплена заходами Програми, 3

II Досягнення Програми, 4

- 2.1 Результати розвитку, 4
 - 2.1.1 Реформи у сфері законодавства та політики, 6
 - 2.1.2 Розбудова інституційного потенціалу, 15
 - 2.1.3 Місцеві ініціативи сталого розвитку, 27
 - 2.1.4 Розвиток людських ресурсів, 34
 - 2.1.5 Громадська поінформованість про ВІЛ/СНІД та гендер, 41
- 2.2 Менеджмент та ефективність, 44
 - 2.1.6 Партнерства / Зв'язки, 44
 - 2.1.7 Результати комунікаційних заходів, 46
 - 2.1.8 Мобілізація та використання ресурсів, 48
 - 2.1.9 Оглядові місії програми, 49

III Уроки та можливості, 51

- 3.1 Нагромадження досвіду, 52
- 3.2 Плани на майбутнє, 52

Додатки

- 1. 12 принципів доброго врядування, 58
- 2. Деталі щодо фінансових трансакцій для ініціатив сталого місцевого розвитку, 60
- 3. Місцеві ініціативи сталого розвитку: співфінансування, прогрес виконання та статус до кінця 2009, 62
- 4. Оцінка проектів місцевих громад реалізованих в 2009 році за підтримки ПРООН/МПВСР та міст-партнерів, 74
- 5. Деталі щодо підпроєкту, що впроваджується за підтримки Швейцарської агенції розвитку та співробітництва, 78
- 6. Деталі проекту громад, підтриманих Канадською агенцією міжнародного розвитку, 80
- 7. Деталі щодо проектів громад, що підтримуються Посольством Королівства Норвегія, 82
- 8. Команда реалізації проекту, 83

Перелік таблиць

- 1. Досягнення цільових показників розвитку МПВСР у 2009 р., 5
- 2. Інституційний розвиток в містах-партнерах у 2009 р., 15
- 3. Статус розміщення ресурсів у 2009 р. за метою, 27
- 4. Статус розподілу ресурсів за ініціаторами проектів у 2009 р., 28
- 5. Фінансовий статус місцевих проектів сталого розвитку, що впроваджуються місцевими партнерами, грн., 29
- 6. Проектні пропозиції: кошторисна вартість та співфінансування, тис. грн., 30
- 7. Статус завершеності проектів (2004-2009), 31
- 8. Заходи з розвитку людських ресурсів, 34
- 9. Кількість згадок у мас-медіа в 2009 році, 46 Таблиця – X: Мобілізація та використання ресурсів в розрізі донорів в 2009 р., дол., 46
- 10. Мобілізація та використання ресурсів в розрізі донорів в 2009 р., дол., 48

Перелік карт

1. Територія, охоплена заходами МПВСР, 3**Перелік схем**

1. Бачення заходів МПВСР в 2009, **5**
2. Місцеві проекти за метою, **29**
3. Вартість місцевих проектів залежно від ініціаторів, **30**

Перелік вставок

1. Пріоритети НФМП на 2010 рік та привітання Богдана Білика, Головуючого Форуму, **14**
2. Муніципальний відділ підтримки – команда професіоналів з різних департаментів Джанкойської міської ради, **16**
3. Шість міст та селищ міського типу в АР Крим стали партнерами ПРООН/МПВСР, **20**
4. ГО «Джерело» забезпечує водою 100 домогосподарств села Чернівці (Вінницька обл.), **22**
5. Історія успіху міста-партнера Миколаїв у реформуванні житлово-комунального господарства, **25**
6. Члени ОСББ «Південне» в м. Івано-Франківськ почувають себе комфортно в будинку, після того, як відремонтували дах, **31**
7. Місцеві громади в м. Тульчин покращують умови в місцевих навчальних закладах, **33**

АБРЕВІАТУРИ

ОУ	Освітні установи
ОСББ	Об'єднання співвласників багатоквартирних будинків – неприбуткове товариство, створеним власниками житлових і нежитлових приміщень, розміщених в багатоквартирному будинку для сприяння управлінню спільної власності та утримання, обслуговування та управління неподільною сумісною власністю
ОГ	Організація громади
ІКТ	Інформаційно-комунікаційні технології
КАМР	Канадська агенція міжнародного розвитку
УЦРТ	Українські цілі розвитку тисячоліття
МПВСР	Муніципальна програма врядування та сталого розвитку
МВП	Муніципальний відділ підтримки
НГО	Неурядова громадська організація
НФМП	Національний форум міст-партнерів
ОЖ	Організація жителів
СР	Сталий розвиток
ШАРС	Швейцарська агенція розвитку та співробітництва
МСП	Малі та середні підприємства
грн.	Українська гривня
ПРООН	Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй

Розділ ПЕРШИЙ

КОНТЕКСТ

**Розширення повноважень місцевих громад
для сталого розвитку**

1.1. Генезис Програми, с. 3

1.2. Територія, охоплена заходами Програми, с. 4

1.1 ГЕНЕЗИС ПРОГРАМИ

Передумови

Підготовча фаза «Муніципальної програми врядування та сталого розвитку» (МПВСР) ПРООН в Україні була започаткована у квітні 2004 р. для розробки спільного та прозорого механізму локалізації принципів сталого розвитку. У 2005 році Програма увійшла у другу фазу своєї діяльності для демонстрації ефективності громадсько-приватного партнерства з метою вирішення соціальних, економічних та екологічних проблем у містах. Третя фаза – «Муніципальне врядування та розширення повноважень громад» – передбачена на період 2008-2010 рр. Програма зареєстрована Міністерством економіки України та виконується Програмою розвитку Організації Об'єднаних Націй. Третя фаза Проекту «Муніципальна програма врядування та сталого розвитку» передбачена на 2008-2010 рр.

МПВСР є частиною Програми місцевого розвитку (ПМР) ПРООН / Україна разом з іншими проектами, таким як «Програма розвитку та інтеграції Криму», «Чорнобильська програма відродження та розвитку», «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» та «Створення безпечного середовища для молоді України». Програма місцевого розвитку слугує парасольковою програмою для сприяння підтримуваному громадянами місцевому розвитку та місцевому демократичному врядуванню в Україні через модель сталого розвитку за участю громад.

Головними двосторонніми донорами, що підтримують проектні заходи ПРООН/МПВСР є Швейцарська агенція розвитку та співробітництва, Канадська агенція міжнародного розвитку та Посольство Королівства Норвегія в Україні.

Мета, стратегія та схема виконання

Метою МПВСР є сприяння врядуванню за широкої участі громадян для покращення якості життя населення міст України. З цією метою, у 2009 році Програма зосереджувалася на досягненні таких результатів:

- Підвищення потенціалу центральних органів влади щодо децентралізації фіскальних та адміністративних повноважень для підтримки місцевого розвитку, зокрема через організацію публічному заходу, присвяченого сталому розвитку.
- Зміцнення потенціалу органів місцевої влади щодо прозорого визначення та реалізації стратегій місцевого розвитку, надання громадських послуг та сприяння місцевому економічному розвитку.
- Підтримка передачі досвіду між державними службовцями та посадовими особами для покращення надання місцевих громадських послуг.
- Збільшення потенціалу громад для покращення умов в соціальній, економічній та екологічній сферах через підтримку проектів громад.
- Концентрація діяльності на підпроекті КАМР в АР Крим та підпроекті ШАРС в Вінницькій області та АР Крим.

За стратегією, Програма втілюється на засадах партнерства, що базується на зобов'язаннях щодо співфінансування, власності та сталості. Діяльність програми здійснюється через місцевих та національних партнерів з громадського та приватного секторів. Основними партнерами є міські ради, місцеві громади, Комітет Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування; Міністерство з питань житлово-комунального господарства України; Міністерство регіонального розвитку та будівництва України; асоціації органів місцевого самоврядування та вищі навчальні заклади України.

Використовуючи підхід соціальної мобілізації, Програма сприяє створенню відповідних організацій місцевих громад жителів, навчальних закладів, малих бізнесових структур та організацій громадянського суспільства. Ці організації заснуються в обраних містах України за

принципами самопомогги та ефективного врядування. З допомогою інтервенцій Програми, інституційна спроможність цих організацій розбудовується таким чином, аби вони були спроможними планувати, мобілізувати ресурси та визначати пріоритети щодо вирішення своїх соціальних, економічних та екологічних проблем у сталий спосіб, що, у кінцевому підсумку, призводить до досягнення українських Цілей розвитку тисячоліття. Це відбувається за підтримки відповідних міських рад та інших національних / міжнародних агенцій із розвитку. Міські ради включають плани громад до власних загальноміських планів розвитку та виділяють ресурси на впровадження таких планів. Таким чином, процес сталого місцевого розвитку відбувається у повному сенсі слова за принципом «знизу-вгору». Він рухається від місцевого рівня по всій схемі до національного рівня.

1.2 ТЕРИТОРІЯ, ОХОПЛЕНА ЗАХОДАМИ ПРОГРАМИ

Програма функціонує у 28 містах та селищах міського типу з 12 областей України, зокрема міста Івано-Франківськ, Галич, Долина (Івано-Франківська обл.); Рівне (Рівненська обл.); Житомир, Новоград-Волинський (Житомирська обл.); Миколаїв, Вознесенськ (Миколаївська обл.); Кіровоград (Донецька обл.); Гола Пристань (Херсонська обл.); Кагарлик, Українка (Київська обл.); Нововолинськ (Волинська обл.); Могилів-Подільський, Тульчин, Калинівка (Вінницька обл.); Львів (Львівська обл.); Рубіжне (Луганська обл.); Саки, Джанкой, Шолкіне, Бахчисарай та Євпаторія та селища Нижньогірський, Красногвардійське, Первомайське, Зуя та Нововзерне (АР Крим).

Три міста приєдналися до Програми протягом 2004 року; 3 долучилися у 2005 році; 8 міст налагодили партнерство протягом 2006 року; 7 стали партнерами у 2007 році, одне місто приєдналося в 2008 та 4 селища в 2009. Угоди про партнерство між ПРООН/МПВСП та м. Євпаторією і с. Новоозерним були підписані у третьому кварталі 2009 року.

Карта – 1 показує розміщення міст, охоплених заходами Програми, у розрізі років партнерства.

Карта - 1: Територія, охоплена заходами МПВСП
Де:

- Пілотні міста-партнери 2004 р.
- Міста-партнери 2005 р.
- Міста-партнери 2006 р.
- Міста-партнери 2007 р.
- Міста-партнери 2008 р.
- Міста-партнери 2009 р.

Розділ ДРУГИЙ

ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМИ

2.1 Результати розвитку, с. 4

- 2.1.1 Реформи у сфері законодавства та політики, с. 6
- 2.1.2 Розбудова інституційного потенціалу, с. 15
- 2.1.3 Місцеві ініціативи сталого розвитку, с. 27
- 2.1.4 Розвиток людських ресурсів, с. 34
- 2.1.5 Громадська поінформованість про ВІЛ/СНІД та гендер, с. 41

2.2 Менеджмент та ефективність, с. 44

- 2.2.1 Партнерства та зв'язки, с. 44
- 2.2.2 Результати комунікаційних заходів, с. 46
- 2.2.3 Мобілізація та використання ресурсів, с. 48
- 2.2.4 Оглядові місії Програми, с. 49

2.1 РЕЗУЛЬТАТИ РОЗВИТКУ

У 2009 році ПРООН/МПВРСР зосереджувалася на посиленні потенціалу центральних органів влади проводити децентралізацію фінансових та адміністративних повноважень для підтримки місцевого розвитку; зміцненні потенціалу місцевої влади прозоро визначати та впроваджувати стратегії місцевого розвитку, надавати громадські послуги та сприяти місцевому розвитку; розбудові потенціалу громад самостійно покращувати місцеві соціальні, економічні та екологічні умови проживання. Окрім цього, ПРООН/МПВРСР зосереджувалася на підпроекті Швейцарської агенції розвитку та співробітництва та заходах в рамках співпраці з Канадською агенцією міжнародного розвитку в АР Крим.

Очікувані результати у цих сферах відображені на Схемі – I:

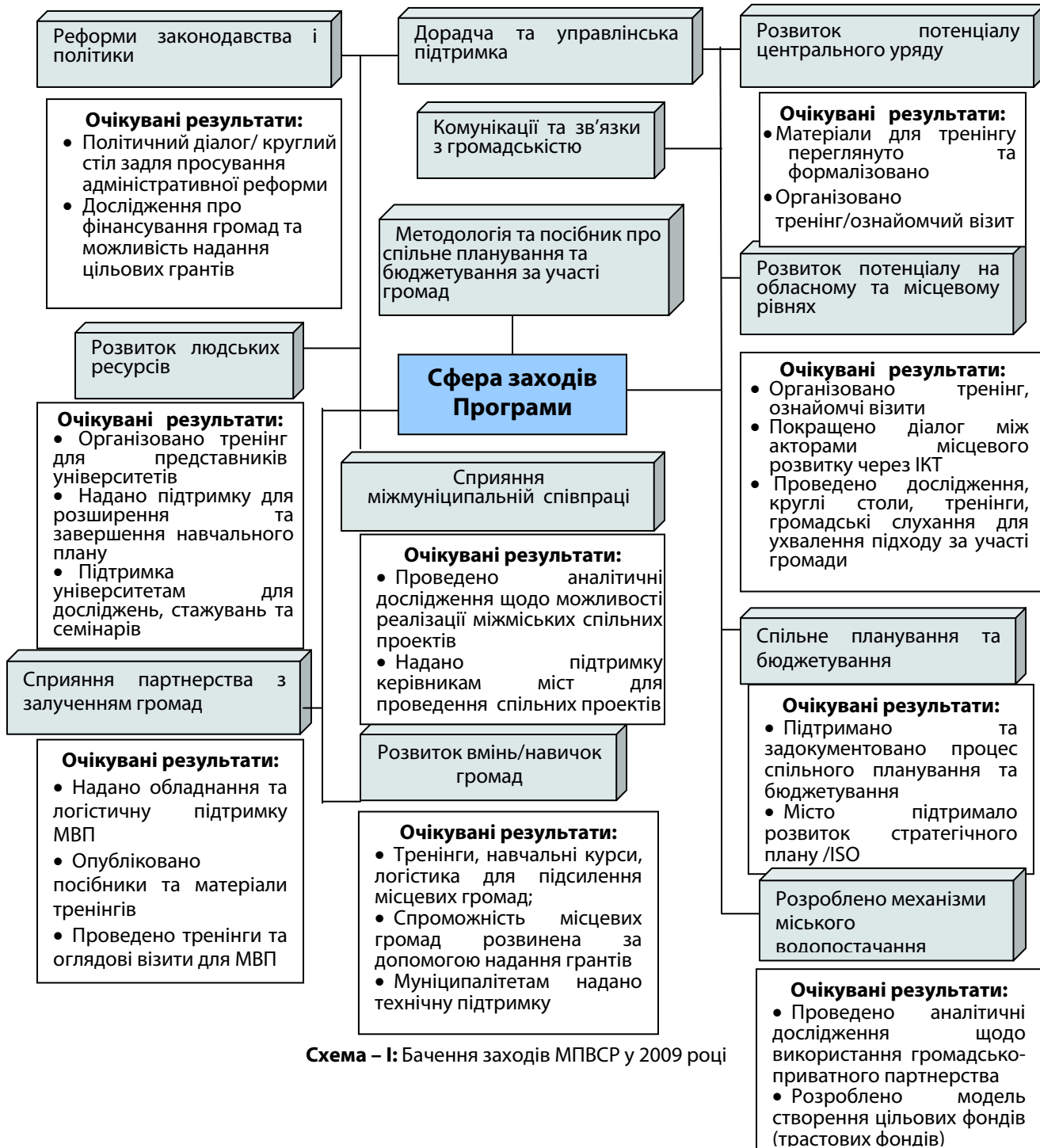

Схема – I: Бачення заходів МПВРСР у 2009 році

Прогрес у цих сферах відстежувався шляхом моніторингу цільових показників, визначених у робочому плані (Таблиця - I).

Таблиця – I: Досягнення цільових показників розвитку МПВСР у 2009 р.

№	Очікувані результати	Донор, що підтримує	Річний цільовий показник	Досягнення у 2009 р.	%
1	Посилення потенціалу центральних органів влади щодо децентралізації фінансових і адміністративних повноважень для підтримки місцевого розвитку	ПРООН, ШАРС, КАМР	<ul style="list-style-type: none"> Розробити рекомендації спільно з місцевими та центральними посадовцями Провести тренінги для 50 посадових осіб центральних органів влади щодо сталого розвитку Переглянути та поширити навчальний план з курсу «Сталий розвиток» (СР) Провести 1 захід для просування реформи децентралізації, стосовно водопостачання 	<ul style="list-style-type: none"> 15 посадових осіб центральних органів влади ознайомлено зі сталим розвитком Навчальний план з курсу «Сталий розвиток» переглянутий в ході 2 тренінгів 2 семінари по децентралізації та ефективному місцевому самоврядуванню 	<ul style="list-style-type: none"> 30 60 200
2	Посилення потенціалу місцевих органів влади прозоро визначати і впроваджувати стратегії місцевого розвитку, надавати громадські послуги і сприяти місцевому розвитку	ПРООН, ШАРС, КАМР, Посольство Норвегії, міські ради міст-партнерів	<ul style="list-style-type: none"> Провести тренінги для 30 обласних та міських рад по розробці стратегії місцевого розвитку Запровадити систему ISO в двох містах Розробити 1 пакет рекомендацій для удосконалення надання громадських послуг Провести заходи в 2 містах для покращення надання громадських послуг Провести тренінги для 50 посадових органів місцевого самоврядування 2 міста отримали ІКТ підтримку Кількість міст, які ініціювали міжмуніципальну співпрацю Кількість пілотних ППП та задокументований досвід Кількість трастових фондів для залучення інвестицій 	<ul style="list-style-type: none"> Проведено тренінги для 20 представників обласних та міських адміністрацій Систему ISO впроваджено в 3 містах Розроблено 2 пакети рекомендацій для удосконалення надання громадських послуг Проведено заходи в 2 містах для покращення надання громадських послуг Проведено тренінги для 214 посадових органів місцевого самоврядування 8 міст отримали ІКТ підтримку 4 міста ініціювали підписання угод про міжмуніципальну співпрацю 	<ul style="list-style-type: none"> 67 200 200 100 428 400 100

3	Зміцнення потенціалу громад для покращення соціальних, економічних та екологічних умов проживання	ПРООН, ШАРС, КАМР	<ul style="list-style-type: none"> • Створити 30 організацій громад (ОГ)/мереж • Провести тренінги для 60 лідерів ОГ • Створити МРСП • Підтримати реалізацію 20 проектів місцевих громад для сталого розвитку з участю у співфінансуванні • Надати технічну підтримку для реалізації 5 проектів ОГ • Провести тренінги з ґендерного аналізу для 40 тренерів • Провести тренінги з важливих питань людського розвитку для 10 громад 	<ul style="list-style-type: none"> • Створено 111 організацій громад і 2 мережі • Проведено тренінги для 270 лідерів ОГ • Створено 3 МРСП • Підтримано 59 проектів громад з участю у співфінансуванні • Надано технічну підтримку 3 місцевим проектам ОГ • Проведено тренінги з ґендерного аналізу для 56 тренерів • Проведено тренінги з важливих питань людського розвитку для 10 громад 	<ul style="list-style-type: none"> • 370 • 450 • 100 • 295 • 60 • 135 • 100
---	---	-------------------	---	---	--

Опис досягнень Програми можна знайти у наступному розділі. Результати, що були досягнуті у сфері реформ законодавства і політики для сталого місцевого врядування та надання послуг відображено у розділі «Реформи у сфері законодавства і політики» (2.1.1); здобутки розвитку інституційного потенціалу управління за широкої участі громадян висвітлені у розділі «Розвиток інституційного потенціалу» (2.1.2); розділ «Місцеві ініціативи зі сталого розвитку» (2.1.3) розповідає про успіхи покращення якості життя; досягнення у сфері розвитку людських ресурсів (2.1.4); діяльність щодо розробки рекомендацій з питань муніципального управління та управління проектами відображено у розділі «Менеджмент та ефективність» (2.2).

2.1.1 Реформи у сфері законодавства і політики

Досвід здобутий на місцевому рівні, особливо у сфері децентралізації і місцевого самоврядування, виноситься ПРООН/МПВСПР та НФМП для проведення діалогу і вдосконалення політики. Це здійснюється через дослідження у сфері політики, семінари, конференції, круглі столи, тощо.

Головні заходи щодо реформ у сфері законодавства і політики

Для вдосконалення законодавчого та регуляторного середовища для ініціатив з місцевого сталого розвитку, спільного планування та фінансування місцевого розвитку, впродовж року були проведені такі основні заходи: 1) Встановлення партнерства з Міністерством регіонального розвитку та будівництва України; 2) Сприяння впровадженню Європейської стратегії інновацій та доброго врядування в містах-партнерах в контексті співпраці з Міністерством регіонального розвитку та будівництва України; 3) Підтримка Всеукраїнської конференції з питань публічно-приватного партнерства для поширення досвіду Програми; 4) ПРООН представила досвід застосування підходу до місцевого розвитку, за участі громади у ході парламентських слухань «Концептуальні засади місцевого самоврядування та адміністративно-територіальної реформи»; 5) Організація семінару для міст-партнерів, де встановлювали пріоритети для нової фази підпроекту в контексті Швейцарської агенції розвитку та співробітництва; 6) Організація семінару для міст-партнерів ПРООН для підготовки проектного документу для реалізації підпроекту за підтримки ПРООН та ШАРС; 7) ПРООН поділилася досвідом на інформаційному ярмарку в Верховній Раді України; 8) Організація щорічного засідання Національного форуму міст-партнерів проекту ПРООН/МПВСПР;

1) Встановлення партнерства з Міністерством регіонального розвитку та будівництва України

27 січня 2009 р. підписано Меморандум про порозуміння між ПРООН та Міністерством регіонального розвитку та будівництва України. Співпраця стала можливою завдяки попередньому діалогу на вищому рівні між представниками Міністерства та ПРООН в Україні

протягом 2008 та 2009 років, у ході якого сторони визнали існування спільної основи для взаємовигідного співробітництва у сфері демократичного врядування із широким залученням громад.

У процесі цієї двосторонньої співпраці, ПРООН/МПВСР систематизує та ділиться засвоєними уроками, розповсюджує досвід, організує заходи для підвищення професіоналізму службовців органів місцевого самоврядування та обмін спеціалістами між Програмою та

Фото – 1: Йоанна Казана-Вишньовецька, Заступниця Постійного Представника ПРООН в Україні та Анатолій Ткачук Заступник Міністра регіонального розвитку та будівництва України підписують Меморандум про порозуміння

Міністерством задля сприяння поширенню принципів децентралізації та посилення місцевого самоврядування.

Під час зустрічі **Йоанна Казана-Вишньовецька**, Заступниця Постійного Представника ПРООН в Україні та **Анатолій Ткачук**, Заступник Міністра регіонального розвитку та будівництва України підписали двосторонній Меморандум про порозуміння для забезпечення сталого розвитку територій України, сприяння посиленню механізму децентралізованого розвитку через місцеве та регіональне самоврядування, покращення адміністративно-територіального устрою України та якості послуг, що надаються громадянам.

«Подальша співпраця ПРООН з Урядом України, містами, місцевими громадами, неурядовими організаціями та міжнародною спільнотою є важливою для посилення демократичного врядування та покращення якості життя громадян в Україні».

***Йоанна Казана-Вишньовецька**, Заступниця Постійного Представника ПРООН в Україні*

Більше інформації про цю подію можна знайти за посиланням:

http://msdp.undp.org.ua/index.php?news_id=118&language=ukr

2) ПРООН/МПВСР сприяє реалізації Європейської стратегії інновацій та доброго врядування в містах-партнерах

Європейську стратегію інновацій та доброго врядування на місцевому рівні ухвалив Комітет міністрів Ради Європи в березні 2008 р. Метою Стратегії є мобілізація і стимулювання діяльності усіх дійових осіб на місцевому та національному рівнях для посилення системи демократичного самоврядування, розвитку місцевої демократії, покращення управління та якості послуг, що надаються громадянам європейських країн.

Переслідуючи згадані завдання, реалізація стратегії має сприяти досягненню наступних результатів:

- Громадяни мають стати у центрі всіх найбільш важливих демократичних процесів у суспільстві;
- Органи місцевого самоврядування повинні постійно удосконалювати систему управління та надання послуг відповідно до 12-и принципів, визначених у Стратегії;
- Органи центральної влади (національні уряди) мають забезпечити створення і підтримку інституційних передумов для розвитку місцевої демократії та вдосконалення системи місцевого самоврядування відповідно до Європейської хартії місцевого самоврядування та інших правових інструментів Європейських інституцій у галузі місцевого та регіонального розвитку.

Стратегія є практичним інструментом, за допомогою якого можна створити синергію між місцевими, регіональними та національними акторами, що об'єднують зусилля і застосовуватимуть спільні інструменти для покращення якості місцевого самоврядування відповідно до спільного бачення, визначеного в принципах доброго демократичного врядування.

Такими принципами є: 1) Чесне проведення виборів, представництво та участь; 2) Чутливість; 3) Ефективність та результативність; 4) Відкритість та прозорість; 5) Верховенство

права; 6) Етична поведінка; 7) Компетенції та спроможність; 8) Інновації та відкритість до змін; 9) Сталий розвиток та орієнтація на довгострокові результати; 10) Надійний фінансовий менеджмент; 11) Права людини, культурне різноманіття та соціальне згуртування; 12) Підзвітність. Більше деталей про 12 принципів доброго врядування можна знайти в Додатку – І.

Стратегія підготовлена на основі рекомендацій Варшавського саміту лідерів держав-членів Ради Європи. Стратегія складається з 12 принципів, які дозволяють оцінити якість існуючого управління, визначити критерії, розробити стандарти для реалізації ефективного управління. Для оцінки кожного принципу було розроблено окремі інструментарії.

Міста-партнери ПРООН/МПВСР стали пілотними громадами в Україні. Вони заповнили анкети для оцінки впровадження принципів на місцевому рівні, проаналізували та провели порівняння існуючої ситуації та розробили плани для її покращення. Цього року міста використовували інструментарій CLEAR для оцінки участі громадян у процесі прийняття рішень на місцевому рівні. Другим компонентом оцінки була етична поведінка службовців органів місцевого самоврядування. Питання етичної поведінки досліджувалось для покращення співпраці місцевої влади та громад.

27 січня 2009 р., Міністерство регіонального розвитку та будівництва України, Рада Європи у співпраці з ПРООН/МПВСР провели Міжнародну конференцію з впровадження Європейської стратегії інновацій та забезпечення ефективного місцевого врядування на місцевому рівні.

Відкриваючи конференцію, **Василь Куйбіда**, Міністр регіонального розвитку та будівництва України, почесний член Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи, сказав: *«Формування дієздатної і ефективної публічної влади в Україні обумовлює перерозподіл завдань, повноважень та ресурсів на центральному, регіональному та місцевому рівнях. Йдеться, насамперед, про передачу більш широкого кола завдань, повноважень та ресурсів (фінансових і матеріальних) від держави до органів місцевого самоврядування відповідно до принципів Європейської Хартії місцевого самоврядування».*

Виступаючи під час конференції, **Йоанна Казана-Вишньовецька**, Заступниця Постійного Представника ПРООН в Україні, сказала, що Програма розвитку ООН всебічно сприяє залученню громадян, місцевих громадських організацій та приватного сектору до процесу місцевого людського розвитку, оскільки їх участь в процесі прийняття рішень визначається основою становлення ефективного врядування для сталого соціального, економічного та екологічного розвитку. *«Розширене залучення місцевих громад, міст, обласних рад та адміністрацій та політичне середовище, сприятливе для участі громади в процесі сталого місцевого розвитку, є необхідними для досягнення бажаного результату»*, - зазначила вона. Більше інформації про цю подію можна знайти за посиланням: http://msdp.undp.org.ua/index.php?news_id=117.

Фото-2: Більш ніж 50 учасників/ць взяли участь у конференції

процесі сталого місцевого розвитку, є необхідними для досягнення бажаного результату», - зазначила вона. Більше інформації про цю подію можна знайти за посиланням:

http://msdp.undp.org.ua/index.php?news_id=117.

1 липня, за підтримки ПРООН/МПВСР, Міністерство регіонального розвитку та будівництва України організувало круглий стіл присвячений реалізації стратегії. Всі міста-партнери проекту стали пілотними містами для реалізації інструменту CLEAR.

Міністерство представило результати масштабного опитування щодо участі громад та етики на місцевому рівні. Опитування показало необхідність збільшення участі громад в процесі прийняття рішень на місцевому рівні та потребу в децентралізації. Результати опитування розміщені на веб-сторінці Міністерства регіонального розвитку та будівництва України за посиланням: <http://www.minregionbud.gov.ua/index.php?id=2246>

Фото-3: Реалізація стратегії в Україні поставить громадян в центр всіх місцевих демократичних процесів та інститутів

стратегії інновацій та доброго врядування на місцевому рівні та її принципів у 2009 р. Міста-партнери ПРООН забезпечують участь громадян в процесі прийняття рішень на місцевому рівні, розробили Кодекси етичної поведінки службовців органів місцевого самоврядування та взяли участь в інших заходах, пов'язаних з реалізацією Стратегії на місцевому рівні.

3) Підтримка Всеукраїнської конференції з питань приватно-публічного партнерства для поширення досвіду Програми

З метою підтримки місцевого самоврядування, 311 мерів малих міст обговорили методи покращення розвитку міст районного значення за допомогою механізму державно-приватного партнерства під час Всеукраїнської конференції, яку організувала Асоціація малих міст у співпраці з Програмою розвитку ООН, Швейцарською агенцією розвитку та співробітництва, Посольством Королівства Норвегія та Німецьким товариством технічного співробітництва.

Три чверті українських міст відносяться до групи малих міст з населенням менше 50 тисяч мешканців. Малі міста є найчисельнішою за кількісним складом групою міст, значна частина яких - це адміністративні центри районів. Взагалі, з малими містами безпосередньо пов'язане життя майже 22 млн українців. І саме ці території, на думку учасників конференції, є найбільш депресивними, вже багато років їх проблеми вирішуються по залишковому принципу.

Під час зустрічі з Прем'єр-міністром Юлією Тимошенко та членами Кабінету міністрів України, мери малих міст та представники місцевих органів державної влади обговорили численні проблеми, пов'язані з життєдіяльністю громад малих міст. Мери запропонували спільно з Урядом переглянути та наповнити конкретними заходами Державну програму розвитку малих міст, яку було проголошено в 2004 році.

Юлія Тимошенко, Прем'єр-міністр України виступила за посилення заходів для фіскальної децентралізації і жорсткий перерозподіл коштів з центрального рівня на місцевий. Прем'єр-міністр наголосила на важливості прийняття Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (нова редакція) стосовно сіл, селищ, міст районного значення, які передбачають розширення надходжень бюджету розвитку місцевих бюджетів, перехід на прямі міжбюджетні стосунки з усіма місцевими бюджетами.

Новим Бюджетним кодексом, запропонованим Урядом передбачено повернення 50% надпланових надходжень за переліком показників загальнодержавних податків і зборів та ін. Нововведення за словами Прем'єр-міністра кардинально змінять процес формування бюджетів місцевого рівня, а загальна кількість бюджетів територіальних громад, що розраховуються на рівні держави зросте з більше 700 до понад 12 000. «Якщо ми нічого не змінимо для громад - не змінимо України», сказала Юлія Тимошенко.

На думку мерів міст, головними проблемами, що заважають становленню та розвитку місцевого самоврядування є наступні. Передусім, це неврегульованість бюджетних відносин та потреба прийняття змін до Бюджетного кодексу із запропонованими Урядом змінами. Також, потребують врегулювання управління земельними ресурсами, покращення стану житлово-комунального господарства та диспропорція забезпечення штатів органів місцевого самоврядування, а також перехід до мажоритарної системи виборів до міських рад.

Більше інформації про цю подію можна знайти за посиланням:
http://msdp.undp.org.ua/index.php?news_id=130

4) ПРООН представила досвід застосування підходу до місцевого розвитку, за участі громади у ході парламентських слухань "Концептуальні засади місцевого самоврядування та адміністративно-територіальної реформи"

12 березня, **Микола Боровець**, Новоград-Волинський міський голова та **Валерій Весняний**, Тульчинський міський голова презентували досвід співпраці з ПРООН/МПВСР та застосування підходу до місцевого розвитку, за участі громади у ході парламентських слухань "Концептуальні засади місцевого самоврядування та адміністративно-територіальної реформи". В ході слухань, учасники/ці висловили зауваження щодо Концепції реформи місцевого самоврядування та адміністративно-територіальної реформи.

5) Міста-партнери встановлювали пріоритети для нової фази під проекту в контексті Швейцарської агенції розвитку та співробітництва

Національні партнери ПРООН/МПВСР планували новий підпроект в рамках співпраці зі Швейцарською агенцією розвитку та співробітництва на 2010-2012 рр. в м. Ялта (АР Крим), 3-5 липня. Учасники та учасниці запропонували бачення майбутніх заходів Програми для підтримки місцевого самоврядування та реформи децентралізації в Україні.

Фото-5: Міські голови запропонували підтримати ініціативи з енергозбереження, управління водними ресурсами та підвищення якості надання послуг населенню

Ключові досягнення ПРООН/МПВСР з точки зору ШАРС представила **Олена Литвиненко**, Програмний менеджер ШАРС. Зокрема, вона відзначила досвід та практику соціальної мобілізації та розвитку громад, покращення якості соціальних та комунальних послуг на муніципальному рівні, запровадження ефективних, дієздатних та сталих механізмів співпраці між місцевою владою та громадами. Олена Литвиненко запропонувала зосереджуватися в процесі планування на консолідації та управлінні накопиченими знаннями, співпраці українських та швейцарських муніципалітетів та підтримці пакету реформ на національному рівні та посиленні ролі Національного форуму міст партнерів для цього завдання.

Виходячи з пріоритетів місцевого розвитку, міста-партнери наголосили на важливості підтримки заходів по енергозбереженню в бюджетній та комунальній сферах а також проведення інформаційно-просвітницької роботи з енергозбереження серед населення. Також, для місцевих партнерів є важливим подальше покращення надання послуг населенню. «Ми пропонуємо сприяти створенню Центрів надання адміністративних послуг як механізму децентралізації влади. Такі центри допоможуть спростити процедури надання адміністративних послуг, зменшити корупцію та збільшити задоволеність громадян якістю адміністративних послуг», сказав **Богдан Білик**, Начальник управління економічного та інтеграційного розвитку Івано-Франківської міської ради під час обговорення.

Національні партнери Програми, серед яких Міністерство регіонального розвитку та будівництва України та Міністерство економіки АР Крим, також висловили бачення майбутнього курсу заходів Програми в Україні. Всі рекомендації міських голів та партнерів Програми будуть узагальнені та взяті до уваги при розробці нового програмного документу для нового етапу співпраці з ШАРС. Більше інформації про цю подію можна знайти за посиланням:
http://msdp.undp.org.ua/index.php?news_id=131.

6) Міста-партнери ПРООН визначають цілі на наступні 3 роки в рамках проекту за підтримки ПРООН та ШАРС

2 жовтня в м. Київ було проведено семінар по розробці проектного документу для підпроекту за підтримки ШАРС на 2010-2012 роки. 27 учасників/ць, що представляли місцевих та

національних партнерів ПРООН/МПВСР запропонували чіткі цілі для посилення місцевого самоврядування та децентралізації на рівні громад та національному рівні.

Муніципальні координатори ПРООН/МПВСР працювали в групах та чітко визначили завдання, часові ліміти та механізми для застосування на рівні громади, міста та національному рівні для покращення надання громадських послуг.

Учасники/ці схвалили продовження підтримки для створення організацій громад. Вони запропонували підготувати, розробити та ухвалити тренінговий курс для об'єднань співвласників багатоквартирних будинків для сталої роботи цих організацій громад. Учасники/ці висловили прохання надавати підтримку проектам громад для сталого розвитку з пріоритетом на енергозбереження, поводження з твердими побутовими відходами та управління водними ресурсами.

На муніципальному рівні, учасники/ці схвалили запровадження системи управління якістю муніципальних послуг відповідно до ISO 9001:2008, універсамів послуг та допомогу у розробці муніципальних програм для покращення надання громадських послуг. Такими програмами можуть бути концепції енергозбереження та поводження з твердими побутовими відходами, стратегічні плани та ін.

Учасники висловилися за проведення тренінгів для працівників органів місцевого самоврядування, що допоможе створити критичну масу прибічників ідей децентралізації та місцевого розвитку за участі громади. Також, учасники/ці рекомендували вносити напрацьовані уроки у законотворчу діяльність та висловили бажання сприяти розробці Проектів Законів. Муніципальні координатори запропонували залучати міжнародних експертів та проводити заходи для наближення органів місцевої та центральної влад.

Більше інформації про цю подію можна знайти за посиланням:
http://msdp.undp.org.ua/index.php?news_id=134&language=ukr.

7) ПРООН/МПВСР ділиться досвідом на інформаційному ярмарку в Верховній Раді України

21-22 жовтня ПРООН/МПВСР представив інформаційні матеріали на інформаційному ярмарку ресурсів організацій громадянського суспільства та міжнародної технічної допомоги. Народні депутати, помічники/ці депутатів та працівники Апарату Верховної Ради України отримали інформаційні матеріали про 39 організацій, що працюють для зміцнення демократичного врядування в Україні.

Фото-7: Проект ПРООН/МПВСР представив публікації на спільному стенді з Програмою розвитку ООН та Представництвом ООН в Україні

Фото-6: Мануель Еттер, Директор ШАРС в Україні, Олена Литвиненко, програмний менеджер ШАРС та Ірина Скалій, менеджер проекту ПРООН/МПВСР

Проект ПРООН/МПВСР представив публікації на спільному стенді з Програмою розвитку ООН та Представництвом ООН в Україні. Проект презентував більше 10 публікацій про досвід застосування підходу за участі громад в 28 містах-партнерах. Всі документи та публікації Проекту можна знайти на сайті ПРООН/МПВСР за посиланням:

<http://msdp.undp.org.ua/index.php?publications=1&language=ukr>

Більше інформації про цю подію можна знайти за посиланням:

http://msdp.undp.org.ua/index.php?news_id=136.

8) Організація щорічного засідання Національного форуму міст-партнерів проекту

Щорічне засідання Національного форуму міст-партнерів ПРООН/МПВСР було проведено в м. Ялта (АР Крим) 1-2 грудня. Більше 70 учасників/ць, серед яких міські голови, представники національного уряду та інших міжнародних організацій визначили пріоритети для реформи місцевого самоврядування та децентралізації в Україні. Учасники/ці форуму погодились, що мобілізація громад та навчання їх активістів/ок є ключовими факторами для проведення реформи житлово-комунального господарства, децентралізації влади та досягнення сталого розвитку в містах України.

Фото – 8,9: В ході щорічного засідання Національного форуму міст-партнерів проекту, 1 грудня 2009 р.

В процесі дискусії учасники/ці Форуму виробили наступні рекомендації, які керівництво ПРООН та донорських організацій мають взяти до уваги:

- Посилити співпрацю з Міністерством регіонального розвитку та будівництва України, Міністерством з питань житлово-комунального господарства України для загальнонаціонального поширення підходу на політичному рівні;
- Планування фінансового компоненту Програми має посилитися за допомогою спільних зусиль обох сторін – ПРООН та муніципалітетів.
- Національний форум міст-партнерів має підтримувати ініціативу внесення поправок до Закону «Про Асоціації співвласників багатоквартирних будинків» та «Про благоустрій населених пунктів», ґрунтуючись на досвіді міст-партнерів.
- Розробити Навчальний курс для голів ОСББ в співпраці з Міністерством житлово-комунального господарства України;
- Посилити зусилля, спрямовані на інформаційне поширення досвіду Програми в заснуванні ОСББ, обслуговуючих кооперативів та інших форм громадських організацій.
- Ініціативи з енергозбереження мають бути першочерговими для підтримки ПРООН/МПВСР на 2010 рік.
- Місцеві партнери мають велике бажання запровадити систему управління якістю муніципальних послуг у відповідності до міжнародного стандарту ISO 9001:2008, розробити стратегічні плани, «універсами послуг».
- Задля швидкого та ефективного обміну новинами та оголошеннями, учасниками Форуму було вирішено створити сторінку «Відкритий простір для місцевого самоврядування» в соціальній мережі Фейсбук (Facebook) (сторінку можна знайти за посиланням: <http://www.facebook.com/pages/Vidkritij-prostir-miscevogo-samovraduvanna/210266252072>)
- В майбутньому потрібно сприяти та підтримувати проведення оглядових візитів та обмін досвідом між містами України та містами України та Швейцарії.
- В містах має бути проведена експертиза в сферах утилізації твердих побутових відходів, реконструкції громадських будівель в контексті енерго-ефективності, підготовки нових муніципальних програм в різних сферах.
- Міста-партнери мають стати платформою для інноваційних інструментів, що прискорять місцевий розвиток. Співпраця з Міністерством регіонального розвитку та будівництва по впровадженню Європейської стратегії інновацій та доброго врядування на місцевому рівні

була ефективною та приносила вигоду національним та місцевим партнерам, вона має продовжуватися у майбутньому.

Учасників засідання привітала **Йоанна Казана-Вишньовецька**, Заступниця Постійного представника Програми розвитку ООН в Україні, яка нагадала, що ця міжнародна агенція Організації Об'єднаних Націй активно сприяє залученню громадян, об'єднань громадян, громадських організацій та приватного сектору до процесу людського розвитку, так як саме їх безпосередня участь в прийнятті рішень визнана ключовою для ефективного державного управління, забезпечення сталого розвитку, економічного розвитку та безпеки довкілля

Пані Казана-Вишньовецька зупинилася на економічній кризі в Україні, що спричинила підвищення рівня безробіття та бідності, зумовила скорочення тривалості життя та погіршила показники захворюваності. Пані Казана-Вишньовецька говорила про прогрес в досягненні українських Цілей розвитку тисячоліття та зазначила, що невеликий прогрес був досягнутий в показниках доступу до питної води, запобігання ВІЛ/СНІДу та досягнення гендерної рівності.

Для запобігання подальшому погіршенню індексу людського розвитку в Україні, урядові установи мають продовжувати підтримувати соціальні програми та інвестувати в людський капітал. Заступниця Постійного представника ПРООН в Україні зазначила, що скорочення фінансування таких програм спричинить погіршення ситуації у майбутньому та наголосила, що уряд має уникнути таких заощаджень. Зменшення доходів на один відсоток скорочує середню тривалість життя людини на 2 тижні.

Фото-11: Перша секретарка (з технічної допомоги) Канадської агенції міжнародного розвитку

Шері Гривз, Перша секретарка (з технічної допомоги) Канадської агенції міжнародного розвитку привітала учасників/ць та заохотила майбутні зусилля для будівництва кращого рівня життя громадян в містах та селищах. Канада довгий час підтримує діяльність ПРООН в сфері місцевого розвитку, зокрема, Програму розвитку та інтеграції Криму та Муніципальну програму врядування та сталого розвитку. В 2009 році уряд Канади повідомив, що зусилля міжнародної співпраці мають зосередитися на 20 країнах, включаючи Україну, та трьох сферах – сталому економічному розвитку, безпечному харчуванні та підтримці дітей та молоді. КАМР зосередила свою діяльність в п'яти областях України – АР Криму, Львівській, Івано-Франківській, Дніпропетровській та Запорізькій областях.

Олена Литвиненко, координатор програм ШАРС в Україні, привітала учасників форуму та коротко розповіла про плани та існуючу співпрацю між ШАРС та МПВСР в сфері реформи публічної політики в Україні. Пані Литвиненко подякувала учасникам та учасницям за внесок у планування нового підпроєкту в контексті співпраці МПВСР та ШАРС. Вона зазначила, що рішення ШАРС подовжити співпрацю з МПВСР упродовж 2010-2012 років базувалося на успішній роботі міст, що встановили ефективне місцеве управління та підвищили якість надання громадських послуг. Досягнуті результати та накопичений досвід мають бути інтегровані в процес реформування місцевого самоврядування, адміністративно-територіальної системи. Координатор програм ШАРС в Україні повідомила присутнім про плани підписання Угоди про співпрацю між ШАРС та МПВСР на 2010-2012 роки. Основною метою нового етапу співпраці стане передача досвіду з муніципального на національний рівень.

Згідно резолюції Форуму, Володимир Гаразд, Долинський міський голова, передав повноваження Головуючого у Національному форумі міст-партнерів Богдану Білику, начальнику

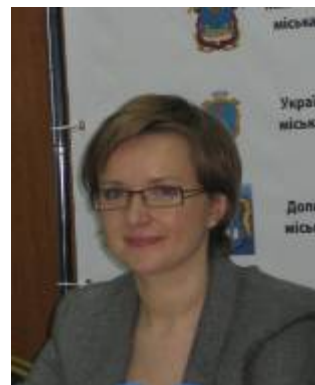

Фото-10: Йоанна Казана-Вишньовецька, Заступниця Постійного представника Програми розвитку ООН в Україні

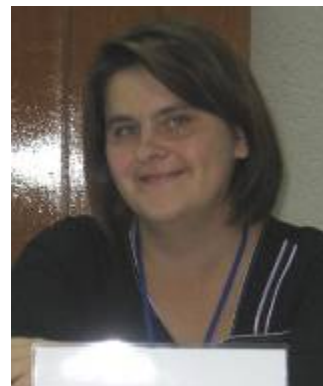

Фото-12: Олена Литвиненко, координатор програм ШАРС в Україні

управління економічного та інтеграційного розвитку виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради, муніципальний координатор в м. Івано-Франківськ (див. Вставку - I).

Вставка-I: Пріоритети НФМП на 2010 рік та привітання Богдана Білика, Головуючого Форуму

Шановні колеги!

Цього року минає п'ять років з того часу, як в Україні почав працювати проект «Муніципальна програма врядування та сталого розвитку». За цей короткий період проект охопив 28 міст і селищ, мобілізував сотні об'єднань та організацій громад, які, в свою чергу, реалізували більше 230 пріоритетних місцевих проектів і, найголовніше, підготував та виховав у кожному із цих міст десятки лідерів громад, які сьогодні добре розуміються у інституційному розвитку, можуть мобілізувати громади навколо вирішення проблемних питань, активно співпрацювати з місцевою владою.

Пригадую перші кроки цього проекту, як координатор проекту в м. Івано-Франківськ, коли міські голови та координатори трьох перших міст Івано-Франківськ, Рівне та Житомир не знали з якої сторони підійти до його реалізації, коли мешканці будівель з недовірою ставились до активістів проекту, недовіряючи їм, коли інколи треба було переконувати чиновників ЖЕО про доцільність організувати, спочатку будинкові комітети, а потім ОСББ, пояснювати їм що таке соціальна мобілізація. А проблеми з казначейством, податковою інспекцією!

Сьогодні це вже історія. Міста-партнери проекту набули великого досвіду, знань та вмінь залучати громади до процесів реформ місцевого самоврядування, децентралізації і передають цей досвід новим містам-партнерам, а сам проект отримав, без перебільшення, загальнодержавне визнання. Підтвердженням цьому є активна співпраця з Комітетом Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування, Міністерством регіонального розвитку та будівництва України, Міністерством з питань житлово-комунального господарства, визнання і активна фінансова підтримка проекту

Фото-13: Богдан Білик, новий Головуючий у Національному форумі міст-партнерів

Швейцарською агенцією розвитку та співробітництва, Канадською агенцією міжнародного розвитку та іншими донорами.

Мені, як першому координатору цього проекту в місті Івано-Франківськ, надзвичайно приємно, що учасниками форуму міст-партнерів, який проходив у м. Ялті, мене було обрано Головуючим Національного форуму міст-партнерів (НФМП) на 2010 рік. Як Головуючий НФМП хотів би, перш за все, подякувати за довіру, а також висловити готовність до співпраці з кожним містом-партнером в питаннях обміну досвідом, надання практичної допомоги, вироблення пропозицій та обговорення їх на засіданнях НФМП щодо реформ місцевого самоврядування, житлово-комунальної сфери, децентралізації влади.

Користуючись нагодою сердечно вітаю працівників представництва Програми розвитку ООН в Україні, проекту МПВСР, донорів, міських та селищних голів міст-партнерів, їх мешканців і, звичайно, координаторів проектів з Новим 2010 роком. Бажаю, щоб Наш проект у 2010 році став одним із найактивніших у забезпеченні соціально-економічного розвитку територій та благополуччя їх мешканців, впровадженні Європейських стандартів у розбудову інфраструктури міст та підвищення самодостатності громад! Міцного Вам здоров'я, благополуччя та добра!

Богдан Білик, Головуючий НФМП, начальник управління економічного та інтеграційного розвитку виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради

2.1.2 Розбудова інституційного потенціалу

ПРООН/МПВСР надає підтримку містам-партнерам у мобілізації місцевих громад жителів для створення об'єднань громадян (об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та їхніх

асоціацій, громадських організацій шкіл та дитсадків, обслуговуючих кооперативів). Програма також сприяє освітнім установам, громадським організаціям та малому / середньому бізнесу у створенні їхніх мереж (асоціацій). Такі самоврядні організації засновуються за принципами демократичного врядування. Вони співпрацюють із міськими радами, обласними / районними органами влади для вироблення спільного бачення сталого розвитку. Впродовж 2009 року у цьому відношенні було виконано наступні головні заходи:

A) Інституційний розвиток на місцевому рівні

Процес інституційного розвитку складається із налагодження контактів із зацікавленими сторонами, проведення діалогів із ними, формування організацій громад або мереж, розбудови їхнього потенціалу з питань врядування за широкої участі громадян, інституціоналізації (офіційного визнання) цих організацій та супроводження їхнього розвитку командами МПВСР / МВП. Ці кроки є важливими для закладення підвалин демократичного врядування на місцевому рівні; розбудови потенціалу місцевої громади щодо встановлення партнерства із місцевими органами влади та іншими організаціями розвитку, та для залучення місцевих / зовнішніх ресурсів на впровадження ініціатив розвитку та сталість зусиль розвитку.

Досягнення в інституційному розвитку у містах-партнерах у 2009 р. наведені далі:

- Створено 111 організацій громад (ОГ) які охопили 255 будинків (6046 жінок та 4774 чоловіків);
- Засновано Асоціацію ОСББ «Околиця» (об'єднала 3 ОСББ) в м. Кіровське та загальноміську Асоціацію ОСББ (41 ОСББ) в м. Миколаїв;

Відповідні дані з інституційного розвитку наведені у Таблиці – II. Таблиця відображає дані по 15 містах-партнерах, які мали певні досягнення в інституційному розвитку протягом року.

Таблиця – II: Інституційний розвиток в містах-партнерах у 2009

№	Місто	Асоціації ОГ	Організацій громад	Члени організацій жителів	Жінки	Чоловіки	Кількість будинків	Кількість домогосподарств	Кількість мереж шкіл	Кількість членів шкіл	Кількість мереж НГО	Кількість НГО-членів	Кількість бізнес-мереж	Кількість бізнес-членів	Кількість ікррайонів охоплених
1	Всього до 2009	4	359	38678	22297	16381	1095	22931	9	211	6	91	2	81	67
2	Прогрес 2009 в розрізі міст														
2.1	Івано-Франківськ	0	4	410	236	174	4	394	-	3	-	-	-	-	-
2.2	Рівне	0	11	1551	834	717	11	1163	-	-	-	-	-	-	-
2.3	Миколаїв	1	9	302	177	125	9	142	-	-	-	-	-	-	-
2.4	Кіровське	1	19	2753	1430	1323	29	1212	-	-	-	-	-	-	-
2.5	Кагарлик	0	1	27	14	13	1	8	0	0	0	-	-	-	-
2.6	Нововолинськ	0	38	3963	2224	1739	38	1856	3	27	0	-	-	-	-
2.7	Рубіжне	0	7	258	153	105	7	152	0	-	-	-	-	-	-
2.8	Українка	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-
2.9	Галич	0	2	153	127	26	1	8	0	0	0	1	0	0	0
2.10	Щолкіно	0	6	438	258	180	15	276	0	0	-	-	-	-	-
2.11	Джанкой	0	6	376	261	135	6	6	0	8	-	-	-	-	-
2.12	Новоград-Вол.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	-	-	-	-	-
2.13	Саки	0	5	191	119	72	5	50	0	-	-	-	-	-	-
2.14	Вознесенськ	0	3	378	213	165	16	0	0	-	-	-	-	-	-
2.15	Нижньогірський	0	0	0	0	0	0	0	0	1	-	-	-	-	-
3	Всього у 2009	2	111	10820	6046	4774	255	5522	3	40	0	1	0	0	0
4	Всього у 2004-2009		70	9498	8343	1155	237	8453	2	50		2		1	7

Головною організацією, відповідальною за сприяння інституційному розвитку на місцевому рівні, є муніципальний відділ підтримки (МВП), що створюється міськими радами – партнерами після підписання «Угоди про партнерство». Завдяки зусиллям МВП, місцеві жителі створюють організації громад та реєструють їх у відповідній правовій формі.

Процесом МПВСР передбачається, що з часом МВП на місцевому рівні стануть міжгалузевими Ресурсними центрами по підтримці ініціатив громад зі сталого розвитку. У містах існують успішні приклади таких інституцій з різноманітними організаційними формами. У деяких містах МВП створені як внутрішній відділ міської ради, а в інших МВП функціонує як незалежна громадська організація у формі Ресурсного центру.

Вставка - II: Муніципальний відділ підтримки – команда професіоналів з різних департаментів Джанкойської міської ради

МВП в м. Джанкой – внутрішній відділ міської ради

Міська рада м. Джанкой підписала угоду з ПРООН в листопаді 2007 року. Від початку роботи представники міста продемонстрували професіоналізм, креативність та наполегливість. Муніципальний відділ підтримки в м. Джанкой був заснований в 2007 році рішенням Джанкойської міської ради.

В 2009 році, за підтримки ПРООН/МПВСР, відділ сприяв створенню організацій громад та допомагав їм у втіленні трьох проектів з реконструкції місцевих навчальних закладів загальною вартістю 457 тис. грн.

“Досвід співпраці з організаціями громад не тільки цікавий, але й унікальний. Тільки під час такої роботи можливо брати участь у втіленні проекту та приймати важливі рішення для мешканців міста. У всьому світі робота у сфері місцевого самоврядування вважається почесною, відповідальною та є перспективною в плані кар’єрного зростання”.

Комунікаційні заходи МВП та міської ради завжди представлені на найвищому рівні завдяки Олені Путренко, директору інформаційного відділу Джанкойської міської ради. На додаток, місто отримало сучасну веб-сторінку міської ради, що була створена за підтримки ПРООН/МПВСР (в контексті співпраці з КАМР).

“Новий офіційний веб-сайт Джанкойської міської ради – це потужний ресурс для інноваційного розвитку міста. Чим більше людей матимуть змогу дізнатися про наше місто, тим більш відкритим воно стане для зовнішнього середовища, залучаючи нові інвестиції та контакти. Ми відкриваємо нові можливості для поліпшення соціальної та економічної ситуації міста через розповсюдження інформації про наші можливості”.

Олена Путренко, директор інформаційного відділу Джанкойської міської ради

Команда міської влади вже встигла втілити багато проектів:

- Організація реабілітаційного відділу для дітей з обмежаними можливостями «Сонечко»;
- Інформатизація Джанкойської міської ради ;
- Заснування хору духовної музики (конкурс християнської православної ініціативи фонду Серафіма Саровського);
- Впровадження етичного та ефективного управління та громадського контролю (проект, що сприяє активній громадській участі в подолання корупції (USAID));
- Заснування інформаційного бюро, як інструменту, що допомагає поліпшити надання громадських послуг (LOGO East II в Україні).

Олександр Кутищев, спеціаліст МВП

Фото-14: Кожного дня веб-сторінка <http://dzhankoi.org.ua> наповнюється новинами

Фото-15: МВП мобілізував місцеві громади для реконструкції місцевих шкіл та дитсадочків

МВП мобілізував місцеві громади для реалізації 3 проектів громад, що були профінансовані за підтримки ПРООН/МПВСР в 2009 році (у контексті співпраці з КАМР). ГО «Доброє дело» виконала у реконструкцію спортивного майданчику школи-гімназії №6. ГО «Ритм» провела заміну вікон та дверей школи. ГО «Топольок» реконструювала туалети та каналізаційну систему дитячого садочку. Від реалізації проектів прямими вигодонабувачами стали 2397 людей.

“Успішне виконання проектів на всіх рівнях надає міській раді статусу та підвищує репутацію міста на рівні Республіки та Держави. Але найголовнішим результатом цієї діяльності є сталий соціальний, економічний та культурний розвиток громад та покращення якості життя людей”.

Валентин Синицький, міський голова м. Джанкой

В) ПРООН підтримує впровадження системи управління якістю муніципальних послуг у відповідності до міжнародного стандарту ISO 9001:2008

В 2009 році багато місцевих партнерів висловили велике бажання запровадити систему управління якістю муніципальних послуг у відповідності до міжнародного стандарту ISO 9001:2008. В 2007 система ISO 9001:2008 була запроваджена в м. Вознесенськ за підтримки ПРООН/МПВСР. В 2009 році міста Новоград-Волинський, Кіровське, Джанкой та Долина отримали підтримку від ПРООН/МПВСР (в контексті співпраці з ШАРС). В м. Джанкой проходить відбір підрядника.

Основні стадії впровадження ISO 9001:2008 наступні:

- навчання керівництва;
- самооцінювання;
- навчання працівників, відповідальних за організацію і документування системи;
- навчання всіх працівників;
- виокремлення, визначення й описування процесів;
- внутрішній аудит для визначення проблемних питань;
- попередній аудит зовнішнім аудитором;
- сертифікаційний аудит, за результатом якого видається сертифікат.

Система управління якістю муніципальних послуг в будь-якій області ґрунтується на 5 основних сферах управління: документування системи, відповідальність керівництва, управління ресурсами, виконання рішень, індикатори, аналіз та покращення.

ISO 9001:2008 впроваджують в м. Новоград-Волинський (Житомирська область)

Виконавчі органи Новоград-Волинської міської ради успішно пройшли всі тренінги та семінари, згідно з вимогами для запровадження системи ISO 9001:2008. Внутрішній аудит системи управління якістю муніципальних послуг вже проведено, у 2010 році буде проведений зовнішній аудит. Окрім цього місто впровадило «універсам послуг» - структуру міської ради, яка гарантує пряму роботу з клієнтами, коли всі процеси, пов'язані з наданням послуг проводяться всередині виконавчого органу або напряму між виконавчими органами без участі клієнта.

Фото-16: Персонал та керівництво Новоград-Волинської міської ради взяли участь в 11 тренінгах для впровадження системи ISO 9001:2008

ISO 9001:2008 впроваджують в м. Кіровське (Донецька область)

Впровадження системи ISO 9001:2008 було започатковане 12.08.2009 рішенням № 5/46-8 «Впровадження системи управління якістю у виконавчих органах Кіровської міської ради згідно вимогам міжнародного стандарту ISO 9001:2000».

В вересні та жовтні персонал пройшов тренінги та початковий аудит. Членами робочої групи з розроблення та підтримання системи управління якістю у виконавчих органах Кіровської міської ради розроблено 2 з 6 задокументованих методики «Контроль документів» та «Контроль протоколів».

На сьогоднішній день розробляється Інструкція по управлінню процесами. Виконкомом міської ради створено реєстр 429 процесів, з них: процесів надання адміністративних послуг – 150; процесів надання соціальних послуг – 49; процесів надання інформаційних послуг – 25; процесів надання консультаційних послуг – 13; процесів надання управлінських послуг – 43; процесів надання платних послуг – 7; підтримуючих процесів – 131 та процесів розвитку – 11. Здійснюється опис процесів шляхом складання технологічних карт та додатків до них.

С) Навчальний курс зі сталого розвитку суспільства з залученням громад

Підтримка запровадження навчального курсу зі сталого розвитку в українських ВНЗ

Шляхи запровадження курсу зі сталого місцевого розвитку обговорили на семінарі за участі 20 викладачів вищих навчальних закладів України. Семінар провели 7-8 травня в м. Київ з ознайомчим візитом до м. Новоград-Волинський. Головною метою семінару було розбудувати спроможність учасників/ць готувати майбутнє покоління застосовувати підхід до місцевого розвитку за участі громади через запровадження відповідного курсу до навчальних планів університетів. Перший день семінару провели в Академії муніципального управління (Київ). Анатолій Садовенко, вчений секретар Академії поділився досвідом викладання курсу та представив проблеми сталого розвитку та їх роль у системі вищої освіти в Україні.

Учасники/ці висловили рекомендації щодо змісту та методики викладання дисципліни «Сталий розвиток суспільства», визначили обсяг знань та вмінь, які має отримати слухач курсу та найважливіші проблеми, які потрібно включити до курсу.

Фото - 17: Академія муніципального управління поділилася досвідом викладання курсу

Викладачі продемонстрували попит та бажання поширювати курс. Проблеми сталого розвитку вивчаються на різних предметах та напрямках підготовки і єдиний курс зі сталого розвитку викладається лише в кількох університетах. Викладачі висловили потребу в методологічній підтримці та посібниках для викладання курсу. Вони зазначали, що тренінги, конференції та круглі столи збільшили б потенціал для викладання курсу. Більшість викладачів назвали складність процедури головною перешкодою для запровадження курсу. Зусилля мають бути спрямовані на ухвалення відповідного наказу Міністерством освіти та науки України для запровадження курсу «Сталий розвиток

суспільства». Викладачі надали рекомендації для ухвалення курсу Міністерством освіти.

10 грудня 2009 року, в Києві було проведено семінар «Вища освіта для сталого розвитку» для викладачів вищих навчальних закладів. Представники 15 українських університетів представили пропозиції та доповнення для покращення навчального курсу «Сталий розвиток суспільства». Планується, що курс буде оновлений в 2010 і отримає схвалення Міністерства з освіти та науки України. Курс впроваджується в Таврійському гуманітарно-екологічному інституті (Сімферополь).

С) Інформаційно-комунікаційні технології для міст-партнерів

Передумови

Відповідно до Рекомендації №19 “Про участь громадян у місцевому громадському житті”, затвердженої Радою Європи у 2001 році, місцеве самоврядування повинно дотримуватися принципів демократичної участі на місцевому рівні. У цьому документі йдеться про те, що місцеве самоврядування має надати громадянам рівний доступ до чіткої та повної інформації про справи, що стосуються громади, а також забезпечити дотримання прав членів громади щодо висловлення їхньої думки про найважливіші рішення, що впливають на їхнє майбутнє.

ПРООН/МПВСР підтримує міста-партнери у розбудові їхнього потенціалу через сучасні інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ). ІКТ допомагають підвищити рівень доступу

громадян до інформації про діяльність міських рад, а також до важливої інформації у сфері місцевого самоврядування, спільного врядування, сталого розвитку та інвестицій тощо.

Нові селища-партнери Красногвардійське, Первомайське, Нижньогірський, Зуя та м. Бахчисарай звернулися до проекту з проханням підтримати створення офіційних веб-сторінок. ПРООН/МПВСР надали ІКТ підтримку для збільшення доступу громадян до інформації про заходи в містах а також іншої важливої інформації про місцеве самоврядування, врядування за участі громад, сталий розвиток, інвестиції та ін. Відповідно до робочого плану Програми на 2009 рік, підтримка для створення / покращення офіційних веб-сторінок була надана всім зацікавленим містам-партнерам. Було розроблено дизайн веб-сторінок та розміщено їх в мережі Інтернет.

Заходи в містах-партнерах

При підтримці ПРООН/МПВСР було створено офіційні веб-сторінки для міст і селищ партнерів в 2009:

- Джанкой –<http://dzhankoi.org.ua/>;
- Щолкіно - <http://shelkino.org.ua/>;
- Калинівка –<http://kalynivka-rada.org.ua/>;
- Бахчисарай- <http://backhchisaray.zxq.net/>;
- Красногвардійське - <http://krasnogvardeyskoe.zxq.net/>;
- Первомайське -<http://1mayskoe.zxq.net/>;
- Нижньогірський -<http://nig-rada.org.ua/>;
- Зуя - <http://zujapossovet.org.ua/>;

Фото-18: Дизайн офіційної веб-сторінки міста Бахчисарай

Фото -19: Дизайн офіційної веб-сторінки смт Зуя

Веб-сторінки міст партнерів ПРООН/МПВСР було оцінено незалежним рейтингом за критерієм інформаційної прозорості. Коаліція моніторингу інформації неурядових організацій оголосила результати 17 серпня 2009 року. Рейтинг був спрямований на оцінювання інформативності веб-сторінки для міського населення. Офіційні веб-сторінки міст Житомир, Новоград-Волинський, Джанкой, Могилів-Подільський та Саки були зазначені в рейтингу. Офіційна сторінка міста Житомир (<http://zt-rada.gov.ua/>) займає 13 позицію з 176 та відзначається в номінації «Наповнення змісту» та «Послуги». Сторінка міста Новоград-Волинський (<http://www.novograd.osp-ua.info/>) відмічена в номінації «Участь громадськості», сайт міста Могилів-Подільський (<http://www.misto.mogpod.com.ua>) відмічено в номінації «Послуги»; сторінка міста Джанкой (<http://dzhankoi.org.ua>) відзначена в номінації «Зручність в користуванні». Для отримання більш детальної інформації процедури рейтингу звертайтеся на: <http://rirc.if.ua>.

D) Шість нових партнерів в АР Крим приєдналися до ПРООН/МПВСР для покращення якості життя мешканців

В 2009 році 6 нових партнерів в АР Крим приєдналися до ПРООН/МПВСР і підписали Угоди про співпрацю. Загалом, проект має 10 міст та селищ партнерів в АР Крим, що є найбільшою кількістю партнерів МПВСР в одному регіоні.

Вставка -III: Шість міст та селищ міського типу в АР Крим стали партнерами ПРООН/МПВСР

Автономна Республіка Крим є одним з найчарівніших регіонів України з чудовими курортними зонами. Населення АР Крим становить 1,97 млн. осіб, серед яких 63 % є міським населенням і 37 % - сільським. Півострів має 14 районів і 11 міст республіканського підпорядкування.

Багато речей необхідно зробити для сталого місцевого розвитку та людського розвитку в АР Крим. Наприклад, кількість нових виявлених випадків захворювання на туберкульоз, ВІЛ/СНІД, алкоголізм, вживання наркотиків зростає (відповідно до інформації Головного управління статистики АР Крим, <http://sf.ukrstat.gov.ua>). Тому, підхід за участі громади знайшов велику підтримку серед місцевої влади та громад в АР Крим і багато кримських міст виразили бажання співпрацювати з ПРООН/МПВСР.

В 2009 році, місто та 5 селищ міського типу в АР Крим стали партнерами проекту «Муніципальна програма врядування та сталого розвитку» (сmt. Красногвардійське, Первомайське, Нижньогірський, Зуя, Новоозерне та місто Євпаторія).

Фото-18: Євпаторія та сmt. Новоозерне стали партнерами ПРООН/МПВСР в АР Крим роботи МВП та мобілізації місцевих громад.

Міста підписали Угоди про партнерство та створили Муніципальні відділи підтримки, які підпорядковуються міським головам.

25-27 червня та 3-4 грудня 2009 р., для навчання персоналу нових МВП, спеціалісти МПВСР провели два тренінги. У перші дні тренінгів, учасники опановували мистецтво створення організацій громад, досягнення взаєморозуміння між місцевими громадами та владою, управління проектами, громадські зв'язки та ін. На третій день тренінгів учасники відвідували майданчики реалізації проектів в м. Саки і вивчали досвід співпраці між ПРООН/МПВСР. Також, нові кримські партнери відвідали м. Вознесенськ (Миколаївська область) для вивчення досвіду

Селища Нижньогірський, Первомайське та Красногвардійське розташовані в степовій частині Криму. Населення кожного з них становить близько 11 тис. жителів. Головним видом діяльності є сільське господарство. Селище Зуя розташоване в передгірній частині Криму, а населення селища становить близько 7 тис. жителів.

Головними напрямками співпраці з МПВСР є:

- Мобілізація громад для покращення якості послуг;
- Допомога в розробці офіційних веб-сторінок міських та селищних рад;
- Проведення тренінгів для учнів для профілактики ВІЛ/СНІДу;
- Проведення навчальних тренінгів для активістів громад;
- Ініціюється внесення в бюджет селищ на 2010 рік засобів для реалізації спільних проектів;
- Реалізація в першому півріччі 2010 року перших пілотних проектів.

Протягом 2009 року, сучасні офіційні веб-сторінки мм. Джанкой, Щолікне, Бахчисарай, Красногвардійське, Первомайське, Нижньогірський, Зуя були запущені. Адміністратори веб-сторінок взяли участь в тренінгу для спеціалістів ІКТ.

Протягом року, затверджено до фінансування 10 проектів місцевих громад, серед яких 3 – м. Джанкой, 5- м. Саки, по 1 проекту з сmt. Нижньогірський та м. Бахчисарай. Реалізація цих проектів принесе користь 4820 жителів міст (включаючи 1078 жінок, 577 чоловіків та 3165 дітей).

На основі успішного досвіду реалізації проекту в містах АР Крим, чотири нові міста висловили бажання встановити партнерство в 2010 р. Для більш детальної інформації перегляньте новину на веб-сторінці ПРООН/МПВСР http://msdp.undp.org.ua/index.php?news_id=132%20&language=ukr.

Микола Смірнов, Спеціаліст ПРООН/МПВСР з розвитку демократичного врядування

Е) МПВСР сприяла реалізації спільного проекту ПРООН та компанії «Кока-Кола» під назвою «Кожна краплина має значення»

В 2009 році Програма розвитку ООН за підтримки ТМ "VonAqua" провела конкурс «Кожна краплина має значення». Метою конкурсу було зініціювати бажання місцевих громад долучитися

до ініціатив по збереженню та відновленню водних ресурсів нашої держави. В рамках конкурсу громади визначили природні джерела, які спільними зусиллями та за підтримки ПРООН, були відновлені та перетворені в рекреаційні зони відпочинку. В рамках конкурсу проведено також ряд освітніх заходів, до яких залучались місцеві громади усіх міст, селищ та сіл України. Особливо до участі у конкурсі заохочувалися шкільні громади.

Проект «Кожна краплина має значення» проведений, щоб підтримати: а) відновлення та захист джерел, б) сприяння культурі самопомогі через дії громади та в) підвищення обізнаності молоді щодо збереження та захисту природних водних ресурсів і навколишнього середовища. Завдяки проекту, 15 місцевих громад з 12 областей України вже до кінця 2009 року отримувли якісну питну воду з відновлених природних джерел.

10 вересня представники ПРООН, Компанії «Кока-Кола Україна» та Івано-Франківської міської влади обговорили можливість співпраці для залучення місцевих громад до ініціатив по збереженню та відновленню водних ресурсів України. Заходи плануються в рамках проекту ПРООН/МПВСР, ПРООН із застосуванням досвіду міста Івано-Франківськ, що успішно співпрацює з ПРООН/МПВСР з 2004 року.

Більше інформації про цю подію можна переглянути на веб-сторінці ПРООН/МПВСР: http://msdp.undp.org.ua/index.php?news_id=133

Вставка-IV: ГО «Джерело» забезпечує водою 100 домогосподарств села Чернівці (Вінницька обл.)

Системи централізованого водопостачання доступні у 88% міст і лише у 23% сіл України. Живучи у великому мегаполісі, ми рідко замислюємось, що доступ до питної води може бути проблемою, втім водопостачання залишається великою проблемою для багатьох українських сіл. Ця проблема була особливо гострою в селі Чернівці (Вінницька область).

Звичайні джерела безпечної питної води не доступні в с. Чернівці. Село має склад шкідливих хімікатів, що забруднили колодязі розташовані недалеко від складу, тому воду з таких колодязів не можна споживати людям. Також, структура місцевого ґрунту не дозволяє отримувати достатньо води, тобто навіть глибокі артезіанські свердловини не надають воду постійно.

Місцева громада школи №2 активно брала участь в місцевих екологічних проектах. В школі викладають 22 вчителі та навчаються 200 учнів. До речі, школа також мала проблеми з водопостачанням.

Вчителі залучали учнів через заходи в шкільному екологічному клубі «Джерело». Разом члени клубу розмітили шляхи в лісі та відновлювали природні джерела. Директор школи дізнався про проект «Кожна краплина має значення» ініційований Програмою розвитку ООН та компанією «Кока-Кола» в Україні (за підтримки ТМ «Bon Aqua»). Громада вирішила взяти участь в проекті та реалізувати стару мрію – відновити кілька джерел води і забезпечити чистою питною водою місцевих жителів та школу.

Вода з цих джерел бере початок далеко від складу хімікатів і може використовуватися для споживання. Ця вода славиться своїми лікувальними властивостями і довгий час використовується для лікування внутрішніх хвороб.

Громада реалізувала проект завдяки об'єднанню зусиль та ресурсів. Загальна вартість проекту складає 150 тис. грн., що включають внески місцевої громади, сільської ради та районної адміністрації, ПРООН та компанії «Кока-Кола» в Україні. Діти очищали джерело та пропонували допомогу для скорішого завершення реалізації проекту. *«Найважливіше, що учні навчилися цінувати своє село, природу та місцеві джерела води. Вони вивчили, що об'єднавши зусилля можливо покращити життя всієї громади»,* - сказав Петро Киричук, директор школи №2.

Марія Петровська, заступниця голови районної державної адміністрації сказала: *«Село Чернівці зробило справжнє свято для всього району! Дуже важливо, що учні ініціювали проект і взяли участь в його реалізації. Ми вдячні ПРООН та компанії «Кока-Кола» за підтримку ініціативи цієї громади».*

Фото-21: 100 домогосподарств отримуватимуть чисту питну воду з відновленого джерела

Тепер декілька джерел були очищені та відновлені, а вода збирається в басейні, з якого подається в більше ніж 100 домогосподарств села. Життя селян значно покращиться, адже вода є вкрай важливою для основних джерел доходів місцевих родин – сільського господарства та тваринництва.

В 2000 році, Україна взяла на себе зобов'язання досягти Цілей розвитку тисячоліття до 2015 р. Одним з завдань для України є збільшення відсотка людей, що має доступ до безпечної питної води на 12% з 2001 до 2015 року.

Окрім потреби збільшити доступ до питної води, в Україні існує проблема системи водовідведення. Лише 53% міського населення має доступ до централізованого водовідведення і лише 8,8% сільського населення. Послуги централізованого водовідведення забезпечені в 95,9% міст, 55,9% селищ міського типу і 2,5% сіл.

Компанія «Кока-Кола» в Україні продовжуватиме підтримувати проект «Кожна краплина має значення» та МПВСР реалізовуватиме проект в містах-партнерах для розв'язання проблем водопостачання та водовідведення місцевих громад. Згідно з попередньою домовленістю, компанія «Кока-Кола» підтримуватиме подібні ініціативи в містах-партнерах проекту.

8) ПРООН/МПВСР підтримує міжмуніципальну співпрацю міст-партнерів Долина та Новоград-Волинський

У 2006 році, Регіональний центр ПРООН в м. Братислава розробив посібник «Об'єднання зусиль та ресурсів», який надає місцевим партнерам практичні ідеї для ініціювання міжмуніципальної співпраці. Також ПРООН/МПВСР залучала міжнародну місію за участю п. Хольгера Остерайдера з Регіонального центру ПРООН в м. Братислава. Місія рекомендувала підготовку українського перекладу посібнику і дослідження можливостей для міжмуніципальної співпраці між містами, що мають подібні проблеми.

ПРООН/МПВСР підтримала міжмуніципальну співпрацю між містами Долина та Новоград-Волинський в сфері енергозбереження та житлової реформи, що було експериментальною діяльністю ПРООН/МПВСР в 2009 році. В ході співпраці, міста обмінялися інформацією в сферах енергоефективності, раціонального використання природних ресурсів, сталого розвитку та реформи житлового сектору.

Співпраця передбачає організацію тренінгів для шкільних вчителів по запровадженню шкільного курсу «Енергозбереження та пом'якшення змін клімату», тренінги по ОСББ та обмінні візити службовців органів місцевого самоврядування та лідерів громад. Заходи реалізовувались в рамках підпроєкту «Сприяння розширеному врядуванню громад та розвитку міст – II», яку підтримує Швейцарська агенція розвитку та співробітництва.

На другому етапі міжмуніципальної співпраці, міста провели тренінги з енергозбереження і обмінялися делегаціями.

Фото-20: Володимир Гаразд, Долинський міський голова вітає делегацію з м. Новоград-Волинський, очолену Миколою Боровцем, міським головою в ході обмінного візиту в м. Долина

25 депутатів та службовців Долинської міської ради відвідали м. Новоград-Волинський 27-28 квітня в ході обмінного візиту, щоб вивчити досвід реформування житлового сектору всього міста та приватних ЖЕО, досвід розробки стратегічного плану і програм з енергозбереження та інші кращі практики місцевого самоврядування. У відповідь, 25 депутатів та службовців Новоград-Волинської міської ради відвідали м. Долина 4-5 травня в ході обмінного візиту для вивчення кращих практик у сфері житлової реформи та енергозбереження. Гості ознайомилися з досвідом створення ГО «Центр підтримки та розвитку реформ», метою якого є підтримка ОСББ, досвід членства в Асоціації енергоефективних міст та інші кращі практики місцевого самоврядування.

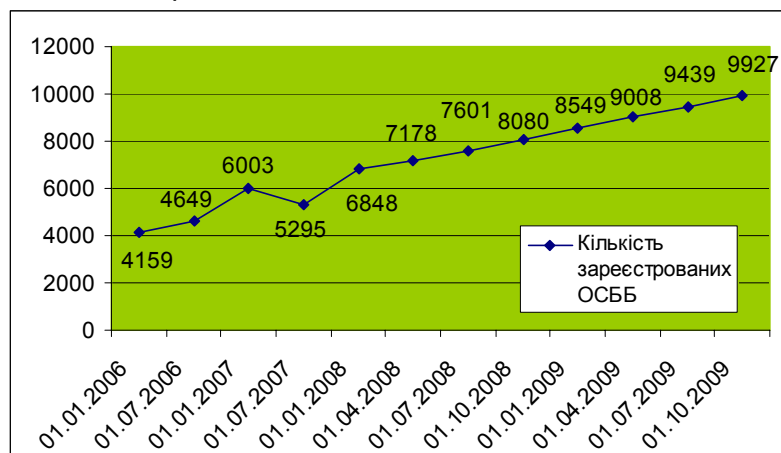
Результатами міжмуніципальної співпраці стало наступне:

1. Завдяки тренінгам для вчителів, у навчальних закладах обох міст впроваджено курси з енергозбереження. Це дозволить виховувати у населення бережливе ставлення до енергоресурсів та економити їх.
2. Обмін досвідом та кращими практиками сприяє ефективному самоврядуванню у містах та вирішенню проблем.
3. Завдяки обмінним візитам службовці та депутати місцевих рад встановили дружні відносини, що покращило роботу міських рад, депутатських комісій і загалом сприяло кращому наданню послуг населенню обох міст. Місцеві бюджети є дуже обмеженими, і на такі заходи грошей не передбачають.
4. Було досягнуто порозуміння між місцевими громадами, депутатами та службовцями органів місцевого самоврядування. Заходи змусили кожну зі сторін більше прислухатись один до одного. Завдяки такому порозумінню, на комісіях міської ради (бюджета та комісія з ЖКГ) почали легше прийматися рішення що стосуються діяльності ОСББ, капітальних і поточних ремонтів.
5. Місцеві громади (громадські організації, ОСББ, активісти) віднайшли «коридори співпраці» та продовжують спілкуватись та співпрацювати у сферах розвитку.
6. Обидва міста стали активними партнерами у сфері залучення інвестицій та реалізації спільних проектів.
7. Місто Новоград-Волинський стало членом Асоціації енерго-ефективних міст України.

ПРООН/МПВСР нагромадила значні експертні та практичні знання в сфері ОСББ

Латинською *'condominium'* (*com*-разом and *dominium*-власність) означає «спільна власність». В Україні конодініумами називають об'єднання співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ). Перші ОСББ були зареєстровані в Україні в 1992 році з приватизацією житлового фонду. ОСББ є неприбутковим товариством, створеним власниками житлових і нежитлових приміщень, розміщених в багатоквартирному будинку для сприяння управлінню спільною власністю та утримання, обслуговування та управління неподільною сумісною власністю. В Україні було зареєстровано 9927 ОСББ до 1 жовтня 2009 року за інформацією Державного комітету статистики (www.ukrstat.gov.ua).

Міністерство з питань житлово-комунального господарства України підтримує створення ОСББ в Національній програмі реформування житлово-комунального господарства на 2004-2010 рр. (зі змінами, внесеними в 2009 р.).

Діаграма -3: Кількість зареєстрованих в Україні ОСББ (Державний комітет статистики України)

ПРООН/МПВСР нагромадила значний досвід та практику підтримки місцевих громад в містах-партнерах. В 2009 році МПВСР підтримала 38 проектів громад ОСББ в 10 містах-партнерах.

Переваги ОСББ:

- Жителі отримують кращі послуги, контролюють якість наданих послуг, приймають рішення щодо покращення стану будинку.

- ОСББ – це неприбуткова організація, тому внески членів не обкладаються податком на прибуток і залишається більше грошей для покращення стану будинку;
- Члени ОСББ самі приймають рішення щодо розмірів та цілей витрачання спільних фінансових ресурсів і можуть контролювати якість наданих послуг;
- Члени ОСББ отримують право управляти нежитловими приміщеннями будинку і прилеглою територією і можуть отримувати прибуток від здачі їх в оренду.

На основі накопиченого досвіду ПРООН/МПВСР розробила курс лекцій для лідерів ОСББ (більше деталей можна знайти в частині 2.1.4. «Розвиток людських ресурсів»).

Місто Миколаїв приєдналося до ПРООН/МПВСР в 2005 році і з того часу місцеві громади реалізували 6 проектів для сталого розвитку вартістю більше 1 млн. грн. Ці проекти продемонстрували надзвичайний ефект і переконали місцевих посадовців підтримувати місцеві ОСББ.

Вставка -V: Історія успіху міста-партнера Миколаїв в реформуванні житлово-комунального господарства

Проблеми житлового господарства м. Миколаїв не відрізняються від інших міст України. Арифметика дуже проста – на сьогодні більш 50% цих будинків потребують капітального ремонту. І якщо для капремонту одного будинку необхідно мінімум 200,0 тис. грн, то для ремонту всього житлового фонду міста відповідно потрібно 300,0 млн. грн.

Тобто, якщо на вище наведені цілі з міського бюджету виділяється 5-6 млн. грн. в рік, то для виконання одного разу капітального ремонту всіх житлових будинків потрібно 50-60 років.

Проаналізувавши ситуацію в житловому господарстві, міська влада зробила висновок, що без створення інституту ефективного власника житла та без залучення додаткових інвестицій послабити соціальну напругу не вдається.

Рішенням виконкому міської ради від 26.06.05 № 1139 була затверджена концепція політики органів місцевого самоврядування м. Миколаєва щодо ОСББ та їх асоціацій.

Для вирішення питань, пов'язаних з функціонуванням об'єднань, створена та зареєстрована в установленому порядку міська асоціація ОСББ, обрано правління асоціації, виконавчу дирекцію. Розроблено методичну літературу (2005, 2006 роки – брошури, 2007 рік – робочі матеріали для членів ініціативних груп, в які ввійшли Закон України „Про ОСББ”, типовий статут ОСББ, зразки документів, необхідних для державної реєстрації, Порядок державної реєстрації ОСББ та інші).

В управлінні з експлуатації та реформування житлового господарства департаменту ЖКГ по чотирьох районах міста закріплені відповідальні спеціалісти, які займаються реєстрацією об'єднань, проводять роз'яснювальну роботу з населенням про переваги створення ОСББ. Також на всіх підприємствах, які обслуговують житловий фонд міської комунальної власності, наказами по підприємству закріплені відповідальні особи за роз'яснювальну роботу з населенням у напрямку реформування. Міськвиконкомом введена спрощена процедура реєстрації об'єднань.

Департаментом житлово-комунального господарства розпочалась робота з організації проведення зборів мешканців з питання створення ОСББ у житлових будинках міської комунальної власності. До цієї роботи були залучені ЗМІ, які почали широке висвітлення даної теми в пресі та на радіо і телебаченні. В результаті співпраці міськвиконкому, міської ради та асоціації ОСББ активізувалась фінансова підтримка об'єднань за рахунок міського, державного бюджету та залучення інвестиційних коштів для виконання капітального ремонту на житлових будинках.

В управлінні з експлуатації та реформування житлового господарства департаменту ЖКГ по чотирьох районах міста закріплені відповідальні спеціалісти, які займаються реєстрацією об'єднань, проводять роз'яснювальну роботу з населенням про переваги створення ОСББ. Також на всіх підприємствах, які обслуговують житловий фонд міської комунальної власності, наказами по підприємству закріплені відповідальні особи за роз'яснювальну роботу з населенням у напрямку реформування. Міськвиконкомом введена спрощена процедура реєстрації об'єднань.

Департаментом житлово-комунального господарства розпочалась робота з організації проведення зборів мешканців з питання створення ОСББ у житлових будинках міської комунальної власності. До цієї роботи були залучені ЗМІ, які почали широке висвітлення даної теми в пресі та на радіо і телебаченні. В результаті співпраці міськвиконкому, міської ради та асоціації ОСББ активізувалась фінансова підтримка об'єднань за рахунок міського, державного бюджету та залучення інвестиційних коштів для виконання капітального ремонту на житлових будинках.

Миколаїв приєднався до ПРООН/МПВСР в 2005 році і місцеві громади впровадили шість проектів на загальну суму більше 1 млн. грн.

При цьому ефективність використання фінансового ресурсу та якість виконаних робіт на 50% краще, ніж на планових будинках, які фінансуються з міського бюджету. Співпраця міської влади та асоціації ОСББ дає можливість готувати щорічні проекти планів капітального ремонту житлових будинків об'єднань.

А загальна сума фінансування капітального ремонту міського житлового фонду за рахунок усіх джерел збільшилось в чотири рази і досягає біля 20 млн. грн. в рік. В місті сьогодні більше, ніж у 50% будинків створені і діють будинкові комітети, 20 ОСН, 239 ОСББ.

Департамент ЖКГ має свій відділ по роботі з засобами масової інформації, який забезпечує висвітлення процесу реформування ЖКГ в ЗМІ. Прозорість в процесі реформування дає можливість кожному будинку, мешканцю брати активну участь у створенні громадських організацій, залучення коштів на капітальний ремонт будинків через розробку проектів, грантів.

При аналізі пропозицій, які надійшли від мешканців будинків на будинкових зборах, виявлено, що майже у 80% піднімається питання про створення інституту управителів будинків, що дасть можливість правлінню ОСББ на договірних умовах взяти на роботу фахівця, який має певну освіту та знання щодо управління житловим будинком.

Відреагувавши на запити мешканців, міський голова надав доручення департаменту ЖКГ залучити фахівців для розробки навчальної програми та проведення навчання управителів будинків.

На підставі отриманого досвіду в роботі міської влади, асоціації ОСББ, департаментом ЖКГ Миколаївського міськвиконкому та Південною академією підвищення кваліфікації кадрів Міністерства промислової політики України, Миколаївською обласною громадською організацією „Центр інноваційного розвитку регіону” розроблено програму, сформовано групу управителів будинків кількістю 28 чоловік та проведено навчання. В червні 2008 року було проведено випуск першої групи топ- менеджерів ЖКГ за курсом „Ефективне сучасне управління в галузі ЖКГ”.

Департаментом ЖКГ створений банк даних управителів будинків і ОСББ. Ініціативні групи мають можливість звертатися, обирати собі фахівця по управлінню будинком, а департамент ЖКГ зі свого боку стає гарантом роботи управителя.

Лише за три останніх місяці реєстрація ОСББ в місті збільшилася на 7%. За результатами учбового процесу, опитування учасників та аналізу практичного застосування слухачами отриманих навичок, розробляється навчальний курс перепідготовки фахівців ЖКГ на 480-500 годин.

Позитивні результати такі:

- інноваційне впровадження нового ефективного власника житла – ОСББ;
- відпрацювання системи інституту управителів будинків шляхом навчання нової професії в державі – менеджер в галузі управління житловим господарством;
- прискорення виконання робіт по відновленню міського житлового фонду за рахунок додаткових інвестиційних надходжень;
- ефективне використання фінансового та трудового ресурсу.
- Дані напрацювання дають можливість втричі прискорити термін проведення капітального ремонту житлового фонду міста.

Фото -21: Зустріч Леоніда Туловського, спеціаліста ПРООН/МПВСР, працівників МВПр та громади ОСББ «Авіатор»”

Володимир Новожилов, Заступник міського голови, директор департаменту ЖКГ

2.1.3 Місцеві ініціативи сталого розвитку

ПРООН/МПВСР має на меті покращення якості життя людей. Для цього Програма підтримує реалізацію пріоритетних проектів місцевих громад шляхом надання малих грантів за критеріями рівності, продуктивності і сталості. Ці проекти розробляються для безпосереднього покращення умов проживання.

А) Місцеві ініціативи, затверджені протягом кварталу

Впродовж 2009 року було затверджено 62 проектів місцевих громад. Міста Бахчисарай, Нижньогірський, Нововолинськ та Українка ініціювали по 1 проекту, Тульчин, Кагарлик, Новоград-Волинський та Миколаїв ініціювали по 2 проекти; мм. Долина та Джанкой ініціювали по 3 проекти; м. Івано-Франківськ ініціювало 4 проекти; мм. Рівне та Саки – по 5; м. Рубіжне – 6, Вознесенськ – 7. А справжнім лідером за кількістю поданих проектів стало м. Кіровське, яке ініціювало 17 проектів.

Загальна вартість підтриманих у 2009 р. проектів – 6,047 млн. грн. З цієї суми 1,43 млн. грн. (23,67 % загального обсягу) було спрямовано на проекти соціальної сфери, а 4,62 млн. грн. (76,33% загального обсягу) – на проекти сектору енергії та довкілля.

Загальна вартість проектів співфінансувалася в 2009 р різними партнерами, залученими до процесу. ПРООН/МПВСР внесла 36,42 % від загальної вартості (включаючи 10,98% з фонду ПРООН, 15,17% з фонду ШАРС, 8,19 % з фонду КАМР і 1,48 % з фонду Посольства Королівства Норвегія в Україні); 44,20% було внесено містами-партнерами, 16,50 % членами організацій громад а 2,88% іншими місцевими донорами (Таблиця - III; більш детальна інформація в Додатку-III). Загалом 28218 осіб отримали користь від реалізації цих проектів.

Таблиця – III: Статус розміщення ресурсів у 2009 за метою

№	Мета	К-ть проектів	Загальна вартість (грн.)	Кошторисна вартість у спів фінансуванні (грн.)							Вигодонабувачі
				ПРООН	ШАРС	КАМР	Міські ради	ГО/Мережі	Посольство Норвегії	Інші донори	
1	Соціальних розвиток										
1.1	Питна вода	3	663278	0	181385	0	285430	72463	0	124000	3077
1.2	Ремонт приміщень для покращення умов життя/навчання	7	767954	70173	158041	90798	349263	99679	0	0	1765
2	Енергія і довкілля										
2.1	Ремонт даху	14	1401287	264804	142379	0	751426	181951	10727	50000	3111
2.2	Ізоляція вікон	10	1049137	104931	230662	67291	467703	178550	0	0	6965
2.3	Розробка технічної документації	3	147696	0	128266	0	0	19430	0	0	4028
2.4	Ремонт системи електрики	1	28036	0	0	0	13519	5504	9013	0	158
2.5	Система водовідведення та ремонт туалетів	24	1989268	223880	112938	336810	805246	440546	69848	0	9114
	Всього	62	6046656	663788	953671	494899	2672587	998123	89588	174000	28218
	Частка	*	100.00	10.98	15.77	8.19	44.20	16.50	1.48	2.88	*

Діаграма –4 ласифікує проекти 2009 року за метою, показуючи, що природа проектів цього року була досить диверсифікованою. Серед проектів соціального сектору, найбільш бажаними були ремонт системи водовідведення та туалетів і ремонт дахів. У секторі енергії та довкілля, громади переважно обирали ремонт приміщень та надання питної води.

У 2009 році проект підтримав 3 проекти громад метою яких була розробка технічної документації. Проект фінансував лише розробку технічної документації, а реалізацію проекту підтримуватимуть міська рада та громади використовуючи підхід залучення громади.

Діаграма – 4: Проекти місцевих громад ініційовані в 2009 р. за метою

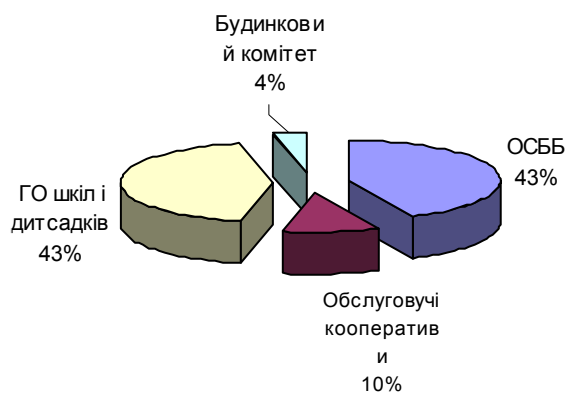
Де: Проекти сфери енергії і довкілля
 Проекти соціального сектору

Що стосується інституційних вигодонабувачів, 38 проектів були ініційовані ОСББ, 20 – ГО шкіл та дитсадків, 3 – обслуговуючими кооперативами і 1 – будинковим комітетом (Див. Таблицю – IV).

Таблиця – IV: Статус розподілу ресурсів за ініціаторами проектів у 2009 р.

№	Ініціатори	Кількість проектів	Загальна вартість (грн.)	Кошторисна вартість (тис. грн.) у співфінансуванні							К-ть вигодонабувачів
				ПРООН	ШАРС	КАМР	Міська рада	ОГ/Мережа	Норвезьке Посольство	Інші донори	
1	ОСББ	38	2598555	338550	404291	23298	1211991	406837	89588	124000	6909
2	Обслуговуючі кооперативи	3	632604	50911	0	150000	212225	219468	0	0	386
3	ГО шкіл дитсадків	20	2603625	274327	484144	321601	1127219	346334	0	50000	20383
4	Будинковий комітет	1	211872	0	65236	0	121152	25484	0	0	540
	РАЗОМ	62	6046656	663788	953671	494899	2672587	998123	89588	174000	28218

42,98% від загальної вартості проектів були використані ОСББ, 10,46% від суми затвердженої підтримки пішло на обслуговуючі кооперативи, і 43,06% було використано громадськими організаціями навчальних закладів, 3,50% - будинковим комітетом.

Діаграма – 5: Вартість проектів сталого розвитку у 2009 за ініціаторами

В) Використання ресурсів на проекти сталого розвитку протягом року

Протягом 2009 року, у цілому партнерськими ОГ/Мережам було перераховано 4,23 мільйони грн., з яких 2,2 мільйони грн., або 52,14% було фінансовано міськими радами-партнерами, 492 тис. грн., або 11,64 %, надійшло з фонду ПРООН, 993 тис. грн., 3,50 % надійшло від ШАРС, 474 тис. грн. або 11,21 %, надійшло від КАМР та 64 тис. грн. або 1,51% надійшло від Посольства Королівства Норвегія в Україні (Таблиця - V).

Таблиця - V: Фінансовий статус місцевих проектів сталого розвитку, що впроваджуються місцевими партнерами, грн.

№	Мета	Кількість транзакцій	Загальна перерахована сума на кінець 2009 у співфінансуванні					Загальна сума до сплати в майбутньому у співфінансуванні					Статус завершення, %
			ПРООН	КАМР	Норвезьке Посольство	ШАРС	Міська рада	ПРООН	КАМР	Норвезьке Посольство	ШАРС	Міська рада	
1.	Кіровське	29	10500	0	63786	98389	145066	0	0	25801	77191	88785	71
2.	Долина	9	0	0	0	268937	219437	0	0		29104	23604	92
3.	Кагарлик	6	89769	0	0	0	101155	5693	0		0	15520	90
4.	Саки	10	0	263349	0	0	263349	0	29261	0	0	29261	90
5.	Рівне	11	101910	0	0	5250	310980	6525	0	0	29750	49325	79
6.	Новоград-Волинський	5	10500	0	0	100737	0	0	0	0	60000	60000	67
7.	Вознесенськ	13	0	0	0	143363	208960	0	0	0	51988	23218	79
8.	Тулчин	8	0	0	0	158662	171920	0	0	0	0	0	100
9.	Джанкой	7	0	188810	0	0	188810	0	13479	0	0	13479	93
10.	Миколаїв	4	99196	0	0	0	148794	11022	0	0	0	16533	90
11.	Нововолинськ	3	52820	0	0	0	56002	5091	0	0	0	6223	95
12.	Українка	4	103275	0	0	16649	106146	0	0	0	0	25119	90
13.	Могилів-Подільський	1	0	0	0	4055	4957	0	0	0	0	0	100
14.	Рубіжне	8	23938	21352	0	0	45290	20658	12649	0	0	33308	40
15.	Івано-Франківськ	9	0	0	0	197004	232409	0	0	0	53510	144244	79
16.	Всього	127	491907	473511	63786	993046	2203275	48990	55389	25801	301542	528618	*
	Разом		4225525					960340					

С) Місцеві ініціативи сталого розвитку за період 2004-2009 рр.

В цілому, з початку роботи Програми, надано підтримку 234 місцевим проектам сталого розвитку ОГ/Мереж на загальну вартість 26.3 млн. грн. Кошторисна вартість та співфінансування

за проектними пропозиціями в розрізі окремих міст протягом 2004-2009 рр. наведені в Таблиці-VI.

Таблиця -VI: Проектні пропозиції: кошторисна вартість та співфінансування, тис. грн.

№	ОГ/Мережа	Кількість проектів	Загальна вартість	Співфінансування за кошторисом			
				Вигодонабувачі	Міська рада	ПРООН/ШАРС/ Норвезьке Посольство/ КАМР	Інші
Проекти 2004 року							
1	Житомир	6	566.6	50.7	253	253	9.9
2	Рівне	3	404.6	44.1	160.8	160.8	38.9
3	Івано-Франківськ	2	189.2	23.2	74.8	74.8	16.4
	Разом у 2004 році	11	1160.4	118	488.6	488.6	65.2
Проекти 2005 року							
1	Рівне	2	277.9	28.8	150.3	64.4	34.4
2	Івано-Франківськ	10	880.4	90.2	534.3	228.9	26.7
	Разом у 2005 році	12	1158.3	119.0	684.6	293.3	61.1
Проекти 2006 року							
1	Новоград-Волинський	9	1304.4	146.6	426.6	426.6	304.5
2	Івано-Франківськ	22	3048.7	313.5	1329.4	1329.4	76.4
3	Кіровське	1	31.7	3.2	14.3	14.3	0
4	Миколаїв	5	739.4	92.6	323.4	323.4	0
5	Гола Пристань	1	70.1	9.6	30.3	30.3	0
6	Галич	1	117.1	11.8	52.7	52.7	0
	Разом у 2006 році	39	5311.4	577.3	2176.7	2176.7	380.9
Проекти 2007 року							
1	Івано-Франківськ	36	5335.1	652.5	3513.8	1168.8	0
2	Новоград-Волинський	8	1208.4	170.7	459.2	449.5	129.0
3	Гола Пристань	3	150.9	22.9	64.0	64.0	0
4	Кіровське	4	121.3	29.1	46.1	46.1	0
5	Могилів-Подільський	4	436.9	61.6	187.7	187.7	0
6	Вознесенськ	6	581.7	81.1	250.3	250.3	0
7	Нововолинськ	9	472.6	71.7	300.9	100.0	0
8	Рівне	3	416.6	58.8	199.8	158.0	0
9	Миколаїв	1	156.5	20.9	74.6	61.0	0
10	Львів	2	235.9	31.7	102.1	102.1	0
11	Кагарлик	1	55.4	5.8	24.8	24.8	0
	Разом у 2007 році	77	9171.3	1206.8	5223.3	2612.3	129
Проекти 2008 року							
1	Івано-Франківськ	3	461.895	54.772	310.819	96.304	0
2	Новоград-Волинський	2	727.5	111.7	173.4	107.6	334.8
3	Гола Пристань	5	242.88	26.187	130.016	86.677	0
4	Кіровське	6	234.106	33.311	120.478	80.317	0
5	Могилів-Подільський	1	103.538	13.414	49.568	40.556	0
6	Вознесенськ	3	407.898	43.237	237.03	127.631	0
7	Долина	1	180.59	40.59	70	70	0
8	Рівне	2	315.892	38.192	208.275	69.425	0
9	Саки	3	216.755	23.295	96.73	96.73	0
10	Українка	1	177.246	39.546	68.85	68.85	0
11	Кагарлик	1	115.12	12.376	56.509	46.235	0
12	Рубіжне	1	54.294	8.3	22.997	22.997	0
13	Тульчин	2	200.8	20.8	90	90	0

	Разом у 2008 році	31	3438.514	465.72	1634.672	1003.322	334.8
Проекти 2009 року							
1	Івано-Франківськ	4	758.813	81.646	376.654	250.513	50
2	Новоград-Волинський	2	313.659	28.422	60	101.237	124
3	Миколаїв	2	308.623	33.078	165.327	110.218	0
4	Кіровське	17	600.347	168.063	231.402	200.882	0
5	Джанкой	3	455.732	51.154	202.289	202.289	0
6	Вознесенськ	7	513.728	66.207	252.169	195.352	0
7	Долина	3	533.042	60.96	236.041	236.041	0
8	Рівне	5	593.842	90.102	360.305	143.435	0
9	Саки	5	801.46	216.24	292.61	292.61	0
10	Українка	1	131.099	17.61	62.419	51.07	0
11	Кагарлик	2	128.906	19.513	60.166	49.227	0
12	Рубіжне	6	187.006	29.812	78.597	78.597	0
13	Тулчин	2	349.513	75.37	133.481	140.662	0
14	Бахчисарай	1	83.56	8.806	37.377	37.377	0
15	Нижньогірський	1	136.722	13.672	61.525	61.525	0
16	Нововолинськ	1	150.604	37.468	62.225	50.911	0
	Разом 2009	62	6046.656	998.123	2672.587	2201.946	174
	РАЗОМ 2004-2009	232	26286.56	3484.923	12880.49	8776.146	1145
	Частка у співфінансуванні, %		100.0	13.26	49.00	33.39	4.36

Детальну інформацію про ці проекти наведено в Додатку-III. Статус завершеності проектів за період впровадження Програми наведений в Таблиці-VII:

Таблиця - VII: Статус завершеності проектів (2004-2009)

№	Рік	К-ть ініційованих проектів	Фінансовий статус завершеності			
			Повністю завершені	75-90%	Менше 50%	Середній рівень завершеності, %
1	2004	11	11	0	0	100
2	2005	12	12	0	0	100
3	2006	39	39	0	0	100
4	2007	77	59	18	0	100
5	2008	31	23	4	3	98.1
6	2009	62	10	38	15	31
	Разом	232	154	60	18	84.2

У цілому, з початку роботи Програми було повністю завершено 154 проекти місцевих громад і 60 проектів перебувають на завершальній стадії реалізації (середній рівень виконання 75-90%). 18 проектів впроваджені менш ніж на 50%; це пов'язане з тим, що вони були ініційовані лише в 4 –му кварталі 2009 року.

Вставка -VI: Члени ОСББ «Південне» в м. Івано-Франківськ почували себе комфортно в будинку, після того, як відремонтували дах

Ще в далекому 1971 році будинок №33 по вулиці Південний Бульвар здали в експлуатацію. Побудований він на базі створеного на той час ЖБК №5, де входило два будинки: по вулиці Шевченка, 34 та Південний Бульвар, 33. Будувалися будинки за кошти самих людей, ніколи не були державними, були відокремленими від власності міста та не обслуговувались в ЖЕО. Тому збирали кошти на власний рахунок і проводили усі роботи на свій розсуд. ЖБК №5 проіснував до червня 1998 року. Часті непорозуміння між будинками під час ведення господарської діяльності змусили громаду нашого будинку поміняти форму господарювання.

Мешканці будинку провели загальні збори і одногосно вирішили створити в нашому будинку ОСББ «Південне». На зборах обрали правління, голову, написали статут і цю організацію

zareestruvali v reestraciyni palati. Odnak, ne mauchi dosvidu roboti, ne vse vdavalos'. Z rokami budinok potrebuвав ремонту і в кінці 2006 року загальні збори мешканців переобрали правління та голову ОСББ. Нове правління почало активно працювати, так як в будинку необхідно було все обновлювати. Одне із болючих питань був дах. За 37 років шифер потріскав і почав протікати.

Громада нашого будинку через пресу дізналась про існування в місті Програми Розвитку ООН/Муніципальної програми врядування та сталого розвитку. Голова правління Богаченко Ярослав Константинович одразу ж зібрав загальні збори, на яких був більшістю голосів затверджений план розвитку громади і пріоритетним проектом обрано «Реконструкція шатрового даху». На його ремонт потрібно немалі кошти, а в об'єднанні їх не було, тому і звернулись про допомогу в Муніципальний відділ підтримки ПРООН/МПВСР, спеціалісти якого розповіли про умови участі в проекті, допомогли підготувати необхідний пакет документів (оформити грантову заявку, протоколи, супровідні листи, кошторис). Люди раділи, коли почули про надання нашому будинку фінансової допомоги від Програми. Була створена комісія якості, яка контролювала хід виконання робіт підрядною організацією.

Фото-22: Новий похилий дах захистить 151 мешканця будинку від економічних проблем та проблем із здоров'ям

Перекриття даху дало друге життя нашому будинку, а це все завдячуючи Програмі. Після реалізації проекту «Реконструкція шатрового даху» наша громада на цьому не зупинилась. Так за останні два роки за кошти мешканців заасфальтували прибудинкову територію, проклали біля будинку тротуарну плитку, перекрили дашки над входом всіх під'їздів, поміняли труби холодної води в підвалі та замінили водопровідну трубу від розподільчого вузла до врізки в будинок, відремонтували сходові клітки, встановили в під'їздах нові двері та метало-пластикові вікна. Для економії електроенергії встановлено в будинку реле (економія електроенергії - 200 кВт/год. в місяць), також встановлено лічильник обліку тепла, за яким слідкує регулярно голова правління (економія значна, завжди спалювали менше Гікалорій, ніж по місту). Сьогодні квартплата для мешканців становить 0,50 коп. за 1 м², а до 2009 року була 0,30 коп. Однак, якщо коштів з квартплати на щось не вистачає, то люди збираються та приймають рішення, щоб додатково здати певну суму. Мешканці знають, на що витрачаються гроші, тому здають їх без вагань. Так було, коли ми встановили метало-пластикові вікна на сходових клітках. Металеві двері в під'їздах встановлено за преміальні, які нам дали, як переможцям в конкурсі міста на кращий ОСББ.

Сходові клітки прибирають самі мешканці за графіком. Біля будинку встановлені урни та мішечки і всі культурно викидають в них сміття. Двірничка працює в середу та суботу, як правило тільки збирає та виносить мішечки, бо майже всюди чисто.

Зараз громада поставила перед собою нове завдання - дитячий майданчик.

Громада нашого об'єднання безмежно вдячна ПРООН/МПВСР за надану допомогу при реалізації проекту «Реконструкція шатрового даху» і дуже добре, що така Програма існує. Адже завдяки підтримці ПРООН та розуміння наших мешканців наш будинок став красивим, затишним, з чистими під'їздами та подвір'ям, зеленими газонами та квітами. Це все покращує настрій і життя не тільки наших мешканців, а і людей, які тепер часто проходять нашим подвір'ям.

Ярослав Богаченко, Голова ОСББ «Південне»

Примітка: Проект ОСББ «Південне» по реконструкції даху коштував 141109 грн., включаючи 14263 грн. внесені місцевою громадою, 96403 грн. внесені міською радою та 30443 грн., внесені ПРООН/МПВСР. Проект приніс користь 151 жителю (48 чоловіків, 82 жінок та 21 дітей).

Широке залучення членів громад покращує якість життя, додає впевненості та навчає, що кожен член громади важливий для досягнення спільної мети. Реальний прогрес відбувається лише коли місцеві громади залучені до процесу.

Вставка -VII: Місцеві громади в м. Тульчин покращують умови в місцевих навчальних закладах

Одною із нагальних проблем у нашому місті було забезпечення дитячих садочків

теплозберігаючими вікнами, так як ремонт (реконструкція) вікон у дитячих садочках міста не проводився з побудови, а достатніх коштів на реконструкцію або заміну вікон у міському бюджеті не було.

Місто Тульчин стало партнером ПРООН/МПВСР у 2007 р., і місцеві громади активно відгукнулися на можливість покращити місцеву інфраструктуру об'єднавши зусилля.

Наприклад, ось що розповідає голова громадської організації «Все для дітей» дитячого садочка №4 «Золота рибка» Ольга Куц: *«Дошкільний заклад був забудований в 1981 році. Вже понад 27 років у садочку не було проведено капітального ремонту. Майже всі вікна в садочку в аварійному стані, віконні рами прогнили настільки, що в них неможливо вкласти скло. А в старшій та середній групах вікна не можна відкривати, тому що вони випадають разом з рамою. З осені ми були змушені деякі вікна забивати поліетиленовою плівкою бо у взимку сніг завівало у приміщення. Все це створювало несприятливий клімат в садочку, а також загрожувало життю та здоров'ю дітей».*

Головною проблемою при виконанні даного проекту було згуртування батьків навколо проблеми. Батьки не вірили, що їхні кошти дійсно підуть на заміну вікон, але шляхом зборів, обговорень та зустрічей ми все ж таки створили громадські організації при дитячих садочках. Хоча деякі кроки у цьому напрямку громадами вже були зроблені, так у дитячому садочку №1 «Веселка» за допомогою батьківського комітету замінено 4 вікна у ігрових кімнатах, у дитячому садочку №3 «Оленка» замінено 10 вікон у ігрових та спальних кімнатах.

Так громадські організації самі оголосили конкурс, самі без втручання міської ради вибирали підрядника робіт. Під час проведення робіт по заміні вікон члени громадських організацій активно брали участь у даних роботах.

Голови та ініціативні групи громадських організацій пройшли навчання та тренінги, які проводила МПВСР. В результаті тренінгів громадяни отримали корисні знання про законодавче поле, а також участі місцевих громад у ПРООН/МПВСР через ініціювання та реалізацію проектів та ініціатив для місцевого сталого розвитку.

Так у 2008 році громадські організації міста запровадили два проекти «Встановлення теплозберігаючих пластикових вікон» за підтримки ПРООН/МПВСР (в контексті ШАРС) та Тульчинської міської ради на загальну суму 200 000 грн. Громадська організація «Оленка» ініціювала проект на загальну суму 100 000 грн., з яких 10 000 грн. - внесок громади, 45 000 грн. - внесок міської ради та 45 000 грн. –внесок ПРООН/МПВСР.

Фото-23: Кімнати дитячого садочку стали теплими та затишними з новими ПВХ вікнами

«Ми маємо зрозуміти, що місцеві органи влади ніколи не зможуть самотійно вирішити проблеми місцевого розвитку. Також це не є сталий спосіб вирішення проблем, оскільки жителі не почуватимуться відповідальними за відремонтовані або збудовані інфраструктурні системи, якщо це зроблено сторонніми людьми. Жителі міста мають організуватися та об'єднати зусилля, щоб підтримати місцеву владу в ініціативах розвитку», - сказав Валерій Весняний, Тульчинський міський голова після підписання Угоди про співфінансування. В 2009 році розпочато два проекти заміни вікон в дитячих садочках №1 і 2 загальною вартістю 349513 грн.

Проект ГО «Добробут дітей» коштує 252200 грн., включаючи 22500 грн. внесені місцевою громадою, 123750 грн.,внесені міською радою та 101250 грн., внесені ПРООН/МПВСР.

Проект ГО «Веселка» коштує 37313 грн., включаючи 9731,30 грн. внесені місцевою громадою, 48169.93 внесені міською радою та 39 411,76 грн. внесені ПРООН/МПВСР.

Олександр Мельник, муніципальний координатор в м. Тульчин

Завершені проекти принесли очікувану користь і покращили умови життя вигодонабувачів проекту – чоловіків, жінок, молоді та дітей. Також, значно покращились умови життя.

Внески двосторонніх донорів

Технічна підтримка Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй містам-партнерам доповнюється трьома двосторонніми донорами – Канадською агенцією міжнародного розвитку

(КАМР), Швейцарською агенцією розвитку та співробітництва (ШАРС) та Посольством Королівства Норвегія в Україні. В 2009 році КАМР підтримала 5 проектів в м. Саки та 3 проекти в м. Джанкой. ШАРС підтримала 3 проекти в м. Долина і 7 проектів в м. Кіровське, 7 проектів в м. Вознесенськ, 2 проекти в м. Тульчин, 2 – в м. Новоград-Волинський, 3 – в м. Івано-Франківськ в контексті під проекту «Сприяння умовам спільного врядування та розвитку в містах України», а Посольство Норвегії надало підтримку на 10 проектів громад в м. Кіровське. Більше інформації про внески Канадської агенції міжнародного розвитку, Швейцарської агенції розвитку та співробітництва та Посольства Королівства Норвегія в Україні наведено відповідно в додатках – VI, VII, VIII.

2.1.4. Розвиток людських ресурсів

Програма досягла суттєвих результатів у підвищенні якості людських ресурсів на різних рівнях для кращого управління місцевим розвитком через спільну участь, громадсько-приватне партнерство, використання інформаційних технологій. 1723 осіб з МВП/ОГ/мереж/міських рад підвищили кваліфікацію із питань підходів та принципів Програми через орієнтаційні сесії, тренінги, оглядові візити, конференції, семінари і т. д. Деталі щодо заходів, які спряли досягненню цих результатів, наведено далі.

Заходи для розвитку людських ресурсів, проведені Програмою, спрямовані на розвиток спроможностей національних та місцевих партнерів для зміцнення врядування за участі громад та сталого розвитку. Загалом, проведено 63 заходи для розвитку людських ресурсів протягом року, з яких 24 заходи проведені МВП в містах-партнерах та 39 заходів, проведені Командою управління проекту в м. Київ. У заходах взяла участь 1723 особи, зокрема 47,54% чоловіків та 52,46% жінок (Таблиця – VIII).

Протягом року, багато вигодонабувачів та експертів вказували на необхідність поширення унікального досвіду МПВСП серед міст України.

Таблиця – VIII: Заходи з розвитку людських ресурсів

№	Захід з розвитку людських ресурсів	Кількість заходів		Кількість учасників		
		МВП	КУП ¹ в м. Київ	Жін	Чол.	Разом
1	Тренінги	19	28	637	466	1061
a	Поінформованість про сталий розвиток, ЦРТ, ВІЛ/СНІД, ґендер, лідерство	3	7	144	60	204
b	Проектний менеджмент (для функціональних груп щодо місцевих проектів сталого розвитку)	9	1	150	100	250
c	Про створення та функціонування ОСББ	3	9	185	204	389
d	По децентралізації та ефективному місцевому самоврядуванню	0	3	89	58	147
e	ІКТ	3	4	23	22	45
f	Комунікації та розв'язання конфліктів	1	2	29	13	42
g	Тренінг для нових МВП	0	2	17	9	26
2	Навчальні поїздки /ознайомчі візити	3	5	69	68	137
3	Семінари/Конференції	2	6	240	285	525
	РАЗОМ	24	39	946	819	1723

Заходи для людського розвитку, організовані КУП в м. Києві

Тренінги організовувалися з наступними цілями:

- Навчання про створення та функціонування ОСББ та інших організацій громад;

¹ КУП-Команда управління проектом в м. Київ

- Підвищення поінформованості з таких важливих питань людського розвитку як гендер, ВІЛ/СНІД, сталий розвиток, енерго-ефективність;
- Розбудова потенціалу членів функціональних груп партнерських ОГ/Мереж з питань інституційного розвитку (створення ОСББ та інших організацій громад), а також щодо управління місцевими проектами сталого розвитку (розробка та впровадження);
- Із інформаційно-комунікаційних технологій для покращення навиків призначених службовців органів місцевого самоврядування у питаннях оновлення та адміністрування веб-сторінки;
- Ознайомчі візити для лідерів громад та місцевих посадовців до місць реалізації проектів громад з практичним досвідом застосування підходу за участі громади.

У 2009 р. спеціалісти ПРООН/МПВСР розробили курс лекцій з ОСББ. Лекції за цим курсом були проведені в мм. Івано-Франківськ та Нововолинськ в 2009 р.

В 2010 р. планується розробити тренінговий модуль у співпраці з Міністерством з питань житлово-комунального господарства України та сертифікувати тренінг для активістів ОСББ в Україні. Презентації до курсу лекцій можна знайти на веб-сторінці ПРООН/МПВСР за посиланням

<http://msdp.undp.org.ua/index.php?publications=1>

Про створення та функціонування ОСББ та інших організацій громад

Фото-24: Презентації до курсу лекцій для ОСББ

22-23 серпня, в приміщенні Нововолинської філії Тернопільського національного економічного університету пройшов дводенний тренінг для керівників нововолинської Асоціації ОСББ. Тренінг організувала ПРООН/МПВСР та МВП в м. Нововолинськ.

28 серпня, проведено тренінг для розвитку спроможності для активістів ОСББ, в якому взяли участь 25 лідерів громад з 12 місцевих ОСББ в м. Саки. Учасники/ці навчилися тлумачити законодавство щодо ОСББ, вивчили, як правильно реєструвати та ефективно управляти ОСББ.

12-13 жовтня, проведено тренінг для представників ОСББ м. Рівне, МВП та місцевих посадовців. Завдяки навчальним та іншим заходам Програми, місцева влада планує виділити 4 млн. грн. на капітальні ремонти в багатоквартирних будинках використовуючи принцип ПРООН/МПВСР. Тренінг був оцінений як корисний, цікавий та професійно проведений.

Тренінги з функціонування ОСББ були проведені в м. Новоград-Волинський (Житомирська область) та Долина (Івано-Франківська область) 22-25 квітня в контексті міжмуніципальної співпраці між цими містами. ПРООН/МПВСР організувала ці два заходи для пояснення процесу надання якісних комунальних послуг жителям багатоквартирних будинків. Семінари, які були підтримані Швейцарською агенцією розвитку та співробітництва, відвідали більше 60 представників/ць місцевих громад. Для отримання більш детальної інформації, перегляньте новину на веб-сторінці ПРООН/МПВСР за посиланням http://msdp.undp.org.ua/index.php?news_id=125&language=ukr.

Навчальні та оглядові візити

Обмінний візит для мерів та місцевих посадовців до міст Кіровське та Артемівськ (Донецька область)

В 2009 році ПРООН/МПВСР організувала два обмінні візити для досягнення взаєморозуміння між Східною та Західною Україною і обміну досвідом у застосуванні підходу за участі громад. Перший візит було проведено до м. Кіровське та Артемівськ 4-5 червня 2009 р. Проект провів опитування учасників та учасниць візиту для визначення ключових практик місцевого самоврядування, вартих наслідування та поширення. Візити організували за підтримки ШАРС.

Зокрема, 5 ключових практик, що були відзначені учасниками візиту до міст Кіровське та Артемівськ:

1. Робота Асоціації об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, яка об'єднує 13 ОСББ (у вересні 2009 р). Організація успішно представляє спільні інтереси 4200 мешканців, наймає персонал для обслуговування спільного майна та надає мешканцям послуги високої якості.
2. Електронна карта міста Кіровське (www.kirovskoe.com.ua) - ефективна гео-інформаційна система міста, що є інструментом комунальних підприємств, навчальних та бізнесових організацій міста. Карта дозволяє тестувати інновації в сфері ЖКГ.
3. Здача в концесію енергопостачальних підприємств м. Артемівськ. Міська рада Артемівська була першою в Україні яка підписала угоду про надання в концесію підприємства енергопостачання литовській компанії на період 40 років.
4. Робота з питаннями інвестиційної привабливості міста Артемівськ.
5. Угода про соціальну відповідальність між шахтою «Комсомолец Донбасу» та Кіровською міською радою. Згідно до угоди, підприємство має забезпечувати фінансові ресурси для сфер освіти, охорони здоров'я та культури.

Також, учасники надали рекомендації для органів місцевого самоврядування з покращення якості надання громадських послуг в містах України:

1. Посилити зв'язок між громадами та мешканцями, ЗМІ, організувати особисті зустрічі, друкувати брошури та інші інформаційні матеріали для створення ефективного власника житла.
2. Враховувати переваги надання підприємств житлово-комунальної сфери в концесію.
3. Сформувані відділи міських рад, що відповідатимуть за мобілізацію громад, підтримку громадських ініціатив, інформування громадськості з питань законодавства в сфері ЖКГ, заходів міської ради та ін.

Обмінний візит для місцевих посадовців зі Східної та Південної України до м. Тульчин та Могилів-Подільський (Вінницька область)

Близько 30 місцевих посадовців зі Східної та Південної України відвідали міста Тульчин та Могилів-Подільський 20-21 липня з ознайомчим візитом, який було організовано ПРООН/МПВСР за підтримки Швейцарської агенції розвитку та співробітництва. Міські голови та посадовці вивчили досвід м. Тульчин та Могилів-Подільський в застосуванні підходу до місцевого розвитку за участі громади, досвід громад у співпраці з МПВСР та ознайомилися з історією та культурою Західної України (Вінницька область). Учасники візиту надали рекомендації для покращення надання муніципальних послуг, ці рекомендації наведено далі.

Найголовніші 4 практики, що були виділені учасниками візиту до м. Тульчин та Могилів-Подільський:

1. Робота реабілітаційного центру «Ангел Надії» в м. Могилів-Подільський. Центр забезпечує юридичну, соціальну, медичну підтримку дітям з обмеженими фізичними можливостями та допомагає соціалізуватися та інтегруватися у звичайне життя. Центр є прикладом єдності громадськості, місцевої влади, ПРООН, благодійних організацій в заснуванні та роботі центру.
2. Заснування громадської організації «Тульчинське земляцтво», що об'єднує людей родом з м. Тульчин та дозволяє їм інвестувати в місцевий соціально-економічний розвиток.
3. Офіційний веб-сайт Могилів-Подільської міської ради (<http://www.misto.mogpod.com.ua/>), що надає регулярну, прозору інформацію для міських посадовців, мешканців міста, інвесторів та ін.
4. Проекти по енергозбереженню в дитячих садках м. Тульчин (ГО «Все для дітей» та ГО «Тульчинка»). В дитячих садках було встановлено нові метало-пластикові вікна, що дають можливість значно зменшити енерговитрати, знизити вартість ремонтних робіт та покращили умови перебування у садочках.

Учасники/ці також надали рекомендації для органів місцевого самоврядування з покращення якості надання громадських послуг в містах України:

1. Створювати на офіційних веб-сторінках розділ, що буде присвячений землякам, що працюють в інших містах або за кордоном. Розробити механізм, що надасть змогу робити фінансові та інші внески для міського розвитку.
2. Підрахувати кількість дітей з обмеженими фізичними можливостями в місті. Зробити дослідження, що виявить потребу в створенні реабілітаційного центру.
3. Місцева інформаційна політика – потужний ресурс для міського розвитку. Офіційний веб-сайт міської ради має бути оснащений новими технологіями електронного врядування, має бути інтерактивним та зручним для користування. Для того, щоб мешканці міста були освіченими та мобілізованими, сайт має регулярно інформувати читачів з питань змін законодавства, громадських заходів міської ради та ін.

Комунікації та досягнення порозуміння

Тренінг «Ефективні комунікації: Чому і Як» провели в м. Бахчисарай за підтримки КАМР 14-15 травня 2009 року для 16 муніципальних координаторів та прес-секретарів з 15 міст-партнерів ПРООН/МПВСР. Тренінг провели професійні тренери Української асоціації зв'язків із громадськістю та Української асоціації видавців періодичної преси. Тренінг чудово розкрив специфіку процесу комунікацій з колегами, громадськістю, громадами та медіа. Учасники та учасниці навчилися готувати прес-релізи, історії успіху та спілкуватися з мас-медіа ефективно.

Опитування, проведені до і після тренінгу показали значний інтерес і попит на практичну інформацію та експертизу у комунікації з медіа.

Фото-25: Тренери пояснили, як ефективно співпрацювати з мас-медіа

Учасники/ці отримали завдання – написати якісну історію успіху для отримання сертифікату участі у тренінгу. Муніципальні координатори надіслали історії, що відповідали стандартам, встановленим тренерами. Більше того, деякі з історій були опубліковані в місцевих газетах для поширення досвіду Програми на місцевому рівні. Тренінг покращив вміння муніципальних координаторів, що необхідні для спілкування з мас медіа і навчили їх практичним інструментам для ефективного донесення інформації до громадян, використовуючи сучасні можливості. 30-31 липня, 2009 р. МПВСР провела другий тренінг в с. Козин (Київська область) для покращення діалогу між місцевими громадами та владою для представників із Західної України.

Заходи по децентралізації та ефективному місцевому самоврядуванню – два інтерактивні семінари по децентралізації для покращення вмінь службовців органів місцевого самоврядування

Перший семінар «Децентралізація та ефективне місцеве самоврядування» залучив близько 40 мерів та депутатів міських рад з 18 міст-партнерів ПРООН/МПВСР та партнери проекту ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду». Учасники/ці покращили свої знання в сфері соціальної мобілізації, вивчили особливості децентралізації і вдосконалили навички в сфері стратегічного, операційного та фінансового планування для становлення ефективного місцевого самоврядування та покращення участі громадян в процесі прийняття рішень на місцевому рівні. Семінар провели 2-3 квітня в м. Яремче (Івано-Франківська область). Більш детальна інформація доступна на веб-сторінці ПРООН/МПВСР за посиланням: http://msdp.undp.org.ua/index.php?news_id=123.

Фото-26: Близько 40 учасників/ць покращили навички і знання щодо підходу за участі громади

Другий семінар провели в м. Яремче 28-29 травня, який залучив близько 40 депутатів місцевих рад з АР Крим та інших регіонів України та провідних експертів з децентралізації та місцевого самоврядування, які зібралися, щоб обмінятися інноваційними практиками в сфері місцевого самоврядування та досвіду їх застосування в Україні.

Детальнішу інформацію про цю подію розміщено на веб-сторінці ПРООН/МПВСР за посиланням:

http://msdp.undp.org.ua/index.php?news_id=126.

Проаналізувавши результати опитувань учасників тренінгів, ми визначили, що існує найбільший попит на наступну інформацію:

1. Фінансове планування місцевого розвитку;
2. Реалізація Європейської стратегії інновацій та доброго врядування на місцевому рівні: український та закордонний досвід;
3. Енерго-ефективність для сталого розвитку міст;
4. Оперативне планування.

Навчальний візит до Чеської Республіки "Обмін досвідом з ефективного місцевого врядування та ефективного використання місцевих джерел енергії"

10-16 травня, 6 представників національних/місцевих партнерів, делегованих ПРООН/МПВСР взяли участь в навчальному візиті "Обмін досвідом з ефективного місцевого врядування та ефективного використання місцевих джерел енергії". Учасники/ці вивчали кращі практики місцевого самоврядування та децентралізації, енергоефективності на місцевому рівні та роль відновлюваних джерел енергії. Учасниками візиту були Валерій Весняний,

Фото - 27: Учасники/ці вивчили досвід в сфері децентралізації в енергетичному секторі в Міністерстві економіки Чехії

Тульчинський міський голова, Володимир Гаразд, Долинський міський голова, Сергій Полисюк, Заступник Кіровського міського голови, Олег Ключ, Сакський міський голова, Юлія Судникова, Голова відділу стратегічного розвитку Міністерства з питань житлово-комунального господарства України та Галина Смірнова, Спеціаліст ПРООН/МПВСР з моніторингу та зв'язків. Участь осіб, делегованих МПВСР стала можливою завдяки підтримці ШАРС та КАМР. Звіт про поїздку до Чеської Республіки розміщено на веб-сторінці ПРООН/МПВСР за посиланням

<http://msdp.undp.org.ua/index.php?publications=1>

Навчальні курси з енергозбереження запроваджені в місцевих школах

Тренінг відбувся завдяки винятковій співпраці між «Муніципальною програмою врядування та сталого розвитку» та проектом «Енергоефективність в освітньому секторі», що підтримується ПРООН. Саме це допомогло провести тренінг для вчителів місцевих шкіл з метою подальшого запровадження навчальних курсів по енергозбереженню, енергоефективності, пом'якшенню змін клімату та принципам сталого розвитку.

Новий навчальний курс «**Енергозбереження та пом'якшення змін клімату**» був розроблений проектом «Енергоефективність в освітньому секторі». Викладання цього курсу вже запроваджене в багатьох областях України. Подібні заходи було вжито в 20 країнах світу в рамках глобального Проекту «Шкільний проект по використанню ресурсів та енергії» (SPARE). Тренінги провели в м. Новоград-Волинський (Житомирська область) та Долина (Івано-Франківська область) в лютому 2009.

Тренінги проведені професійними тренерами Оленою Мельниковою та Леонідом Фірсовим з Екологічного клубу «Еремурус» та включали практичні вправи з енергозбереження та використання альтернативних джерел енергії. Учасники та учасниці дізналися як оцінити втрати тепла, енергії та води в приватних квартирах та приміщеннях, а також обговорили інноваційні практики запобігання таких втрат.

Фото - 28: Місцева влада в м. Новоград-Волинський підтримує запровадження курсу «Енергозбереження та пом'якшення змін клімату»

В рамках підтримки для розбудови потенціалу, українські вчителі отримали підручники та методичні матеріали для запровадження курсу.

21-22 травня, вчителі м. Новоград-Волинський взяли участь в підсумковому тренінгу по енергозбереженню. Учасники/ці отримали методичні посібники та інші матеріали в ході професійного тренінгу.

Тренінг по енергозбереженню для місцевих вчителів провели також в м. Рубіжне. 29 квітня та м. Вознесенськ 24 травня в контексті міжмуніципальної співпраці між цими містами для застосування децентралізованого підходу до енергозбереження. 32 учасники/ці взяли участь у тренінгу в м. Рубіжне та 30 у м. Вознесенськ.

Тренінг поставив тему енергозбереження на порядок денний і одна зі шкіл м. Рубіжне планує почати викладати курс у вересні 2010 р. Всі інші школи викладатимуть теми курсу на різних предметах. Всі школи в м. Вознесенськ розпочали викладання курсу з енергоефективності після проведених для вчителів тренінгів.

Тренінги для спеціалістів новостворених МВП

6 нових міст та селищ-партнерів приєдналися до ПРООН/МПВСР в 2009 році і проект організував два тренінги для персоналу новостворених МВП. Представники/ці 5 селищ в АР Крим (Красногварійське, Нижньогірський, Зуя, Первомайське та Нововоозерне) взяли участь в тренінгу 23-27 червня. Тренінг складався з теоретичної частини та практичних вправ (включаючи брейнстормінг, дискусії, групову та індивідуальну роботу), обмін досвідом та візит до майданчиків реалізації проектів. Ключовими темами тренінгу були: 1) Система ООН та ПРООН в Україні; 2) Соціальна мобілізація. Підхід за участі громади; 3) Інструктаж з реалізації Програми; 4) Система управління з інформацією. Робота з медіа; 5) Законодавче поле.

Тренінг був проведений спеціалістами МПВСР, які навчали мистецтву мобілізації місцевих громад жителів, навчальних закладів, НГО в містах учасників та розвивати вміння громад реалізовувати ініціатив для сталого розвитку в рамках публічно-приватного партнерства. В рамках практичної частини, учасники мали можливість визначити пріоритетні потреби громади і підготувати проектні пропозиції для розв'язання їх пріоритетних проблем. Така вправа допоможе їм сприяти подібним заходам за участі громад в їх містах.

Заходи для людського розвитку проведені МВП в 2009 р.:

- Тренінг для функціональних груп проведений МВП в м. Рівне для 19 учасників/ць та в м. Кіровське для 18 учасників/ць.
- Два тренінги проведені для керівників та активістів організацій громад шкільної мережі «Здорова дитина» по фінансам та бухгалтерському обліку в м. Івано-Франківськ, 67 осіб отримали користь від тренінгів.
- МПВ в м. Долина провів Другий регіональний інвестиційний форум за участі 200 учасниць/ків.
- Джанкойський МВП провів тренінг з процедур співпраці з ПРООН/МПВСР для місцевих громад. 23 місцевих активістів/ок взяли участь в тренінгу.
- Тренінг з PR був проведений МВП в м. Рубіжне як наслідок тренінгу в м. Бахчисарай. 20 керівників відділів Рубежанської міської ради отримали користь від тренінгу.
- МВП в м. Рубіжне організував тренінг для 21 вчителя «Освіта як механізм залучення дітей до енергозбереження».
- Тренінги для функціональних груп були проведені МВП в м. Івано-Франківськ для 18 осіб, Рубіжне для 19 осіб та Кіровське – 8 осіб.
- МРСП організована в м. Івано-Франківськ за участі 130 осіб.
- Ознайомчий візит до Долини проведений МВП м. Рубіжне в контексті міжмуніципальної співпраці (договір про міжмуніципальну співпрацю між мм. Долина та Рубіжне підписаний в липні 2009 р.)
- Представники МВП в м. Рубіжне в рамках міжмуніципальної співпраці відвідали круглий стіл «Рух міст-побратимів: минуле і сучасність» організований м. Долиною.
- МВП в м. Рівне організував ознайомчий візит місцевих громад, які реалізують проекти місцевих громад в рамках ПРООН/МПВСР до громад, які вже реалізували такі проекти.
- МВП в м. Рубіжне започаткував ґендерну школу для 12 волонтерів. Тренінги були проведені учасницями тренінгу «ґендерний аналіз для учасників та учасниць програм місцевого розвитку», що були проведені ПРООН/МПВСР.

2.1.5 Поінформованість громадськості про ВІЛ/СНІД та ґендерГромадська поінформованість про ґендер, ЦРТ, ВІЛ/СНІД

Фото-29 20 волонтерів зі шкіл м. Джанкой навчилися проводити тренінги по запобіганню ВІЛ/СНІДу по технології «рівний-рівному»

Експерти стверджують, що щодня 52 людини в Україні стають інфікованими вірусом ВІЛ, 6-8 людей помирають з діагнозом ВІЛ/СНІД. Одним з завдань ПРООН/МПВСР є інформування громад про ВІЛ/СНІД та запобігання інфекції. На тренінгах для молоді, команда МПВСР пояснює, як передається ВІЛ інфекція, як дізнатися в власний статус та отримати лікування в кризових ситуаціях.

15 квітня Олена Урсу, спеціаліст з врядування та сталого розвитку провела тренінг з запобігання ВІЛ/СНІДу для волонтерів зі шкіл м. Джанкой. 20 учасників та учасниць з 5 місцевих шкіл взяли участь в тренінгу та збільшили свої знання щодо запобігання ВІЛ/СНІДу.

Фото – 30: 46 студентів м. Калинівка навчилися проводити тренінги по запобіганню ВІЛ/СНІДу

6 травня Галина Смірнова, спеціаліст ПРООН/МПВСР з моніторингу та зв'язків, провела тренінг по ВІЛ/СНІДу для волонтерів Калинівського технологічного коледжу та Калинівського аграрного коледжу. 46 учасників/ць з двох навальних закладів взяли участь в тренінгу і збільшили свої знання щодо запобігання ВІЛ/СНІДу. Директор Калинівського технологічного коледжу запропонував провести конкурс малюнків присвячених проблемі ВІЛ/СНІДу в Україні. Згідно анкетування, проведеного після тренінгу, 95 % молодих учасників зазначили що тренінг розширив їх знання та розуміння ВІЛ/СНІДу.

ПРООН/МПВСР підготувала тренерів по ґендерному аналізу для учасників програм місцевого розвитку та розвивала навички лідерів громад застосовувати ґендерний аналіз для місцевих заходів та програм. Програма готує тренерів по ґендеру в два етапи для забезпечення професіоналізму та гідного рівня підготовки. Тренери будуть активно просувати ґендерне інтегрування через проведення тренінгів у містах.

ПРООН готує тренерів по ґендеру в АР Крим

11-12 червня, 27 учасниць взяли участь в тренінгу по ґендерному аналізу в м. Бахчисарай (АР Крим) для вчителів дев'яти міст та селищ міського типу. Тренінг організувала ПРООН/МПВСР за підтримки Канадської агенції міжнародного розвитку. Завдяки тренінгу, вчителі зможуть робити внесок в розвиток місцевих громад шляхом інформування про ґендер.

Україна взяла зобов'язання досягти Цілей розвитку тисячоліття до 2015 року і встановила індикатори для досягнення цих цілей в Україні. Шостою ціллю для України є забезпечення ґендерної рівності. Для досягнення цієї цілі, Уряд України докладатиме зусиль для забезпечення ґендерного співвідношення на рівні не менше 30 до 70 тієї чи іншої статі в представницьких органах влади та на вищих щаблях виконавчої влади. Також, Уряд планує скоротити наполовину розрив у доходах чоловіків та жінок. Саме тому так важливо, щоб громади мали професійних тренерів, які зможуть інформувати громадськість про ґендер, ґендерну рівність та Цілі розвитку тисячоліття в Україні.

Фото - 31: 27 вчителів висловили бажання інформувати громадськість та учнів про ґендер

Учасниці розширили власні знання про ґендер, сприяння ґендерній рівності в міжнародному, європейському та українському законодавстві, Сімейному та Трудовому кодексах України. Учасниці підготують власні дослідження із застосуванням ґендерного аналізу щодо питань, з якими вони стикаються в роботі. Також, вони проведуть тренінги по ґендеру для учнів та учениць. Більш детальну інформацію можна знайти на веб-сторінці ПРООН/МПВСР за посиланням: <http://msdp.undp.org.ua/index.php?news=1>

Тренери по ґендерному аналізу, що пройшли підготовку в ПРООН/МПВСР заснували ґендерну школу в м. Рубіжне

Учасниці тренінгу, організованого ПРООН/МПВСР успішно використали знання отримані на тренінгу і започаткували ґендерну школу в м. Рубіжне.

11-12 червня, 27 вчителів з 9 міст та селищ-партнерів взяли участь у тренінгу по гендерному аналізу, проведеному в м. Бахчисарай (АР Крим), який ПРООН/МПВСР організувала за підтримки Канадської агенції міжнародного розвитку.

Учасниці розширили знання про гендер, сприяння гендерній рівності в міжнародному, європейському та українському законодавстві, Сімейному та Трудовому Кодексах України. Учасниці з м. Рубіжне Лариса Самолова (вчитель), Ірина Чумак (психолог) та Олена Гейко (заступник директора школи) організували гендерну школу для 12 волонтерів, що представляють всі школи м. Рубіжне. Після тривалого теоретичного та практичного

тренінгу, волонтери стануть гендерними уповноваженими для допомоги вчителям у питаннях гендерної освіти в школах.

Фото-32: Молодіжні дебати «Гендерний підхід: потрібно захищати права чоловіків чи жінок?» організовані МВП в м. Рубіжне

ПРООН тренує лідерів громад застосовувати гендерний аналіз для програм місцевого розвитку

Тренінг «Гендерний аналіз для учасниць та учасників програм місцевого розвитку» організували для підготовки кваліфікованих тренерів, здатних інформувати різні групи населення АР Крим щодо гендерного аналізу. Це завдання є частиною Угоди про грант між Урядом Канади та ПРООН, а також завданням робочого плану МПВСР на 2009 рік. Підготовка тренерів здійснювалася в два етапи. Дводенний тренінг в м. Бахчисарай в квітні був першим етапом. Протягом двох місяців учасники та учасниці виконували домашнє завдання, яке полягало у аналізі програм Парламенту Криму і проведенні тренінгу по гендеру для учнів. Учасники/ці, які виконали завдання взяли участь в підсумковій зустрічі, на якій вони провели демонстраційні тренінги, обговорили накопичений досвід та отримали сертифікати тренерів.

Фото-30: Учасниці провели показові тренінги

Учасники/ці поділилися першими складнощами та успіхами в роботі тренерів по гендеру. Складнощами є необхідність долання стереотипів, відсутність розуміння проблем гендеру та бажання їх розв'язувати. Також, тренери стикнулися з організаційними проблемами у проведенні тренінгів. Серед сприятливих факторів, тренери називали бажання молоді отримувати та сприймати інформацію по гендеру та інноваційні методи роботи з іншими членами громади. Всі майбутні тренери отримали аналіз своїх домашніх завдань та рекомендації для подальшої роботи.

27-31 жовтня Леонід Туловський, спеціаліст з контролю якості ПРООН/МПВСР взяв участь в регіональному семінарі по гендерному інтегруванню в регіональному бюро ПРООН в Європі та СНД по зміні клімату, що був проведений в м. Братислава.

В ході семінару обговорювалися наступні питання:

- Глобальна стратегія ПРООН та пріоритети в контексті змін клімату та гендерної рівності.
- Вплив змін клімату на жінок;
- Питання, пов'язані з гендерним інтегруванням в проекти по пом'якшенню кліматичних змін;
- Практики, специфіка та підходи до покращення навичок громад;
- Специфіка сприяння гендерній рівності при зменшенні ризику надзвичайних ситуацій;
- Питання, пов'язані з соціальним захистом та сталим життєвим середовищем;
- Інструменти міжнародного права;
- Зміна клімату та права людини.

2.2 МЕНЕДЖМЕНТ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ

2.2.1 Партнери /Зв'язки

Протягом року Програмою було докладено зусилля для налагодження зв'язків з іншими подібними агенціям з метою досягнення синергії. Заходи в цьому напрямку включали такі:

З Канадською агенцією міжнародного розвитку

- 29-29 січня, 2009 р., було організовано донорський візит до м. Саки (АР Крим) для Шері Гривз, Першої секретарки Канадського Посольства в Україні/КАМР. У візиті також взяли участь Соня Елмер, Програмний спеціаліст у сфері децентралізації та місцевого самоврядування з центрального офісу ШАРС та Олена Литвиненко, Національний програмний спеціаліст ШАРС в Україні та Оксана Реміга, Старший програмний менеджер ПРООН в Україні. Учасники/ці візиту оглянули майданчики реалізації місцевих проектів та підтвердили зобов'язання про подальшу співпрацю з місцевими партнерами.
- 28-29 травня, в м. Яремче проведений тренінг по децентралізації та ефективному місцевому самоврядуванню для місцевих та обласних службовців органів місцевого самоврядування, який залучив мерів та депутатів міських рад з 18 міст-партнерів.
- 14 квітня, провели круглий стіл «Перспективи запровадження системи управління якістю муніципальних послуг відповідно до системи ISO 9001:2008 в містах АР Крим», який провели в м. Сімферополь (АР Крим). Досвід запровадження вдосконаленої системи управління обговорили на семінарі за участі 35 учасниць та учасників, серед яких були мери, представники чотирьох міст-партнерів та дев'яти потенційних міст-партнерів ПРООН/МПВСР, представників університетів, дослідників, засобів масової інформації.
- 25-28 серпня спеціалісти ПРООН/МПВСР відвідали Красногвардійське, Первомайське, Зуя, Нижньогірський - чотири селища міського типу АР Крим, які стали новими партнерами Програми, де мали зустрічі с представниками органів місцевого самоврядування, відвідали місцеві організації жителів (громад) та обговорили питання покращання їхнього інституційного потенціалу. Також було створено систему управління інформацією в усіх селищних радах.
- 28 серпня Леонід Туловський, спеціаліст з управління якістю ПРООН/МПВСР, провів навчальний семінар для 25 представників/ць з 12 ОСББ міста Саки, метою якого було навчити учасників семінару застосовувати норми законодавства, що регулюють створення та діяльність ОСББ та використовувати найкращі практики з управління, фінансового планування та обслуговування спільного майна.

Зі Швейцарською агенцією розвитку та співробітництва

- 25 січня, ПРООН/МПВСР презентувала досягнення проекту, обговорювала плани на 2009 рік під час зустрічі з Сонею Елмер, Програмним спеціалістом з центрального офісу ШАРС, у сфері децентралізації та місцевого самоврядування та представниками ШАРС в Україні.
- 17-18 березня, ПРООН/МПВСР взяла участь в зустрічі наглядового комітету DesPro в АР Крим. В зустрічі взяли участь Оксана Реміга, Старший програмний менеджер ПРООН в Україні, Ірина Скалій, менеджер проекту ПРООН/МПВСР та Олена Урсу, експерт ПРООН/МПВСР з урядування та сталого розвитку, які поділилися досвідом роботи Програми в АР Крим. Також, заходи в АР Крим обговорили з Анатолієм Гриценко, Спікером Парламенту АР Крим. В місті Саки, учасники зустрілися з Олегом Ключем, Сакським міським головою та представниками місцевих громад та отримали інформацію про результати роботи з місцевими громадами.
- 11-13 лютого, Ірина Скалій, менеджер проекту ПРООН/МПВСР та Олена Урсу, експерт ПРООН/МПВСР з урядування та сталого розвитку надали консультаційну допомогу муніципальній команді впровадження проектів для оцінки можливості міжмуніципальної співпраці в сфері поводження з твердими побутовими відходами в м. Тульчин. Окрім цього, можливості прискорення заходів програми в м. Калинівка обговорювали на зустрічі з Калиновським міським головою та його командою.
- 23-24 червня, Ірина Скалій, менеджер ПРООН/МПВСР та Микола Смірнов, спеціаліст ПРООН/МПВСР з розвитку демократичного врядування, представили досвід МПВСР в містах Криму на регіональній конференції «Кращі практики АР Крим в сфері децентралізації та місцевого самоврядування», організованій ШАРС.

- 20-23 червня ПРООН/МПВСР підтримала круглий стіл присвячений обговоренню Проекту Закону «Про енергетичну ефективність будівель» та можливостей його застосування в містах України, який провело в м. Бердянськ Міністерство з питань житлово-комунального господарства України. Олена Урсу, експерт ПРООН/МПВСР з урядування та сталого розвитку, Микола Боровець, Новоград-Волинський міський голова та Юрій Гершов, Вознесенський міський голова взяли участь в круглому столі та представили досвід Програми в сфері енергоефективності та місцевого розвитку.
- 29 липня Мануель Еттер, директор ШАРС, Олена Литвиненко, координатор програм ШАРС та Олена Урсу, спеціаліст ПРООН/МПВСР з питань врядування та сталого розвитку, провели зустріч з питань підготовки проектної документації для нового під-проекту МПВСР за підтримки ШАРС.
- 12-13 серпня, проведено тренінг для представників будинкових комітетів та ОСББ в м. Івано-Франківськ. Оксана Реміга, Старший програмний менеджер ПРООН, Ірина Скалій, менеджер проекту ПРООН/МПВСР та Леонід Туловський, спеціаліст з контролю якості фасилітували тренінг.

З іншими проектами ПРООН та агенціями ООН

- 20 лютого, Ірина Скалій, менеджер проекту ПРООН/МПВСР взяла участь в перегляді реалізації УЦРТ та обговоренні необхідних заходів для реалізації ЦРТ в Україні.
- 26 лютого, Ірина Скалій, менеджер проекту ПРООН/МПВСР представила Програму на зустрічі Програм місцевого розвитку з Геральдіною Фрезер-Молекеті, Директором Групи демократичного врядування, Бюро ПРООН з розвитку.
- 10-16 травня, шість представників національних/місцевих партнерів, делегованих ПРООН/МПВСР взяли участь в навчальному візиті до Чеської Республіки «Передача знань щодо доброго врядування та ефективного використання місцевих джерел енергії». Учасники вивчили найкращі практики в сфері місцевого самоврядування та реформи децентралізації, енергоефективності на місцевому рівні та роль відновлюваних джерел енергії.
- 21 травня Леонід Туловський, спеціаліст ПРООН/МПВСР з управління якістю взяв участь в Координаційній зустрічі донорів і презентував заходи, прогрес та результати, досягнуті Програмою в містах Криму у співпраці з місцевими партнерами. Досвід та методи роботи Програми викликали інтерес учасників, особливо у сфері реформи житлово-комунального сектора (створення ОСББ) та енергозбереження.
- 21-22 квітня, 25 вчителів м. Новоград-Волинський взяли участь в тренінгу по енергоефективності, який підготував їх викладати курс «Енергоефективність та пом'якшення змін клімату». Учасники та учасниці отримали посібники, методичні та навчальні матеріали в ході професійного тренінгу.
- 23 вересня, було проведено брифінг серед програм кластеру «Місцевий розвиток» для пана Олів'є Адама, Координатора системи ООН, Постійного представника ПРООН в Україні. Ірина Скалій, менеджер проекту ПРООН/МПВСР презентувала результати діяльності Програми, прогрес та плани по втіленню підходу за участю громадян в містах-партнерах.
- 25 вересня, Програма розвитку та інтеграції Криму (ПРІК) проводила Координаційну зустріч донорів. Представники міжнародних організацій обговорювали поточну діяльність та плани на майбутнє. Ірина Скалій, менеджер проекту ПРООН/МПВСР презентувала діяльність кримських міст-партнерів.
- 26-27 серпня, під час візиту Рікарди Рігер, Директора ПРООН в Україні, Володимир Хомко, міський голова м. Рівне розповів делегації про діяльність міста в рамках проекту ПРООН/МПВСР. Від початку партнерства в 2004 році, м. Рівне впровадило 10 місцевих проектів громад та втілило підхід за участю громади, прийнявши відповідну муніципальну програму в 2009 році. Вартість втілених проектів в м. Рівне сягнула 1,4 млн грн.
- 21 грудня, організовано ознайомчий візит для команди ПРООН з Білорусі до м. Новоград-Волинський.
- 6 листопада команда ПРООН/МПВСР презентувала досвід застосування підходу за участі громад, навчальні заходи та комунікаційний компонент на зустрічі з Анні Деміржіан, лідера з практик з урядування з Братиславського регіональному центру ПРООН. Оксана Реміга, Старший програмний менеджер ПРООН, ПРООН/МПВСР та проект «Підхід, орієнтований на громаду» взяли участь у зустрічі.
- 11 листопада, команда МПВСР презентувала досвід співпраці з національними та місцевими партнерами на зустрічі проектів кластеру «Місцевий розвиток та безпека» з Елінором Бажрактарі, асистентом постійного представника ПРООН в Республіці Білорусь.

- 23 вересня, було проведено брифінг серед програм кластеру «Місцевий розвиток» для пана Олів'є Адама, Координатора системи ООН, Постійного представника ПРООН в Україні. Ірина Скалій, менеджер проекту ПРООН/МПВСР презентувала результати діяльності Програми, прогрес та плани по втіленню підходу за участю громадян в містах-партнерах.
- 25 вересня, Програма розвитку та інтеграції Криму (ПРІК) проводила Координаційну зустріч донорів. Представники міжнародних організацій обговорювали поточну діяльність та плани на майбутнє. Ірина Скалій, менеджер проекту ПРООН/МПВСР презентувала діяльність кримських міст-партнерів.

З іншими організаціями

- 16 лютого, Олена Урсу, експерт ПРООН/МПВСР з урядування та сталого розвитку взяла участь у зустрічі донорів організованій фондом «Відродження» і представила історії успіху ПРООН/МПВСР у створенні організацій громад в містах-партнерах.
- 7 квітня, нещодавні зміни в законодавстві, пов'язані з об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків аналізували під час зустрічі донорів та обговорення Національної житлової коаліції за участі Олени Урсу, експерта ПРООН/МПВСР з урядування та сталого розвитку.
- 10 квітня, було ухвалено рекомендації для покращення місцевого самоврядування в Україні в ході науково-практичної конференції «Покращення механізмів публічної адміністрації та місцевого самоврядування», організованої Міністерством регіонального розвитку та будівництва та Академією муніципального управління. Олена Урсу, експерт з урядування та сталого розвитку представила команду МПВСР на конференції.

2.2.2 Результати комунікаційних заходів

Розповсюдження інформації про Програму протягом року відбувалося у різних формах та на різних рівнях. Даний розділ підсумовує у формі переліку комунікаційних заходів, публікацій та ін.

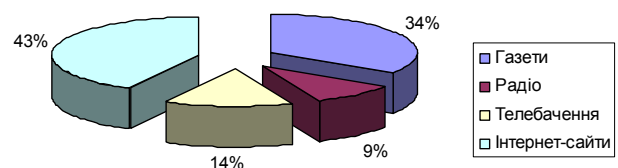
A) Мас-медіа та інформація

Комунікації про Програму відбувалися в різних формах та на різних рівнях протягом року. Місцеві/національні медіа поширювали інформацію про різні аспекти роботи програми протягом року та підкреслюють конкретні досягнення заходів Програми. Інтернет ресурси широко застосовувалися для комунікаційних цілей Програми. В результаті, відстежено 161 згадку в 2009 році.

Таблиця- IX: Кількість згадок у мас-медіа в 2009 році

№	ЗМІ	1-й квартал	2-й квартал	3-й квартал	4-й квартал	Разом в 2009 р.
1	Газети	20	17	5	13	55
2	Радіо	6	2	5	2	15
3	Телебачення	7	5	9	2	23
4	Інтернет-сайти	14	18	18	18	68
	Разом	47	42	37	35	161

Розподіл згадувань в мас-медіа залежно від типу медіа

Офіційні веб-сторінки є найбільш використовуваним каналом для поширення інформації про заходи Програми – 68 з 161 (43%), місцеві газети (34%), місцеве ТБ (14%) та радіо (9%).

23 згадування було відстежено на ТБ, 15 на радіо в 2009 р. Аудиторією ТБ є середній клас та старше покоління. Повідомлення Програми спрямоване саме на ці групи для мобілізації

створення організацій громад (об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, обслуговуючих кооперативів, громадських організацій навчальних закладів).

Серед статей, присутні як новинні замітки, так і аналітичні статті. Поширення досвіду Програми є пріоритетом на 2010 р., і такий досвід можна передавати через аналітичні статті.

Загальна тональність цих статей була досить позитивною. Більшість журналістів адекватно передавали повідомлення проекту. Вони описували досвід МПВСР в контексті національної реформи житлово-комунального господарства. Багато статей фокусувались на важливості мобілізації громад, само вповноваження та різних форм організацій громад. Статті часто передавали інформацію про результати заходів проекту (тренінги, проекти громад, конференції, міжмуніципальна співпраця та ін.) Журналісти часто писали з гордістю про партнерство міст з Програмою розвитку ООН.

В 2009, порівняно до попередніх років, менше статей були присвячені концепції та принципам МПВСР, наприклад сталому розвитку в містах, врядуванню за участі громад, публічно-приватному партнерству. Втім, статті про підхід за участі громади та принципи МПВСР публікувалися в офіційних медіа в нових містах-партнерах в АР Крим.

В 2009 році медіа заходи підкреслювали ключові заходи на національному рівні, такі як засідання Національного форуму міст-партнерів, тренінги зі встановленню ОСББ, тренінги з поінформованості з питань ВІЛ/СНІДу та гендеру, історії успіх місцевих громад. Міста-партнери підкреслювали заходи місцевих громад, прийом різних ознайомчих візитів, заходи для розвитку людських ресурсів на місцевому рівні.

Низка статей була присвячена встановленню партнерства між ПРООН/МПВСР та Міністерством з питань житлово-комунального господарства.

Досвід Програми був описаний в контексті реформи житлово-комунального господарства в Україні. Сприяння створенню ОСББ схвалене Концепцією реформування і розвитку житлово-комунального господарства міністерством. Тому на державному рівні існує інтерес в реальних історіях успіху та досвіді ОСББ на місцевому рівні.

Для ефективного використання сучасних комунікаційних інструментів, ПРООН/МПВСР створила сторінку в соціальній мережі Facebook «Відкритий простір місцевого самоврядування». (<http://www.facebook.com/pages/Vidkritij-prostir-miscevogo-samovraduvanna/210266252072>). Відео матеріали розміщені на веб-сторінці YouTube (ключові слова – ПРООН, МПВСР).

В) Дослідження та публікації

- (1) **Дослідження «Модель МПВСР та досвід участі громади в процесі прийняття рішень на місцевому рівні, зокрема щодо послуг водопостачання в містах України»** завершене, опубліковане, поширене. Дослідження аналізує уроки, засвоєні містами-партнерами ПРООН/МПВСР, наводить історії успіху громад в обраних міста та результати вдалої співпраці з місцевою владою, пов'язані з інституційним розвитком та реалізацією проектів місцевих громад, зокрема в сфері водопостачання.
- (2) **Брошура «Проекти громад»** (надруковано додаткові 1500 екземплярів), яка відображає один з механізмів партнерства між громадами, органами місцевої влади та підприємцями, була розроблена на основі досвіду співпраці ПРООН/МПВСР з містами-партнерами по підтримці проектів громад для задля сприяння спільному врядуванню, результатом якого є покращення рівня життя міського населення України.
- (3) **Посібник «Як створити дієздатну організацію громади»** перекладено російською мовою для міст-партнерів АР Крим. Посібник було розроблено на основі попередніх брошур для організацій жителів та додаткової інформації і здобутого досвіду в сфері діяльності організацій громад. Посібник містить інформацію про різноманітні організаційно-правові форми реєстрації таких організацій та методи забезпечення врядування за широкої участі членів на рівні громад для вирішення пріоритетних проблем розвитку.
- (4) **Посібник «Децентралізація та ефективне місцеве самоврядування»** (100 копій) підготовлений для сприяння процесу децентралізації та розвитку місцевого

- самоврядування шляхом зміцнення інституційного потенціалу органів місцевого самоврядування та їхньої здатності виконувати нові повноваження. Посібник містить інформацію про участь громадськості, стратегічне, оперативне та фінансове планування.
- (5) **Диски зі звітом ПРООН «Людський розвиток та європейська інтеграція Україні»** був розмножений
 - (6) **Звіт зовнішньої оцінки ШАРС «Підтримка децентралізації в Україні» та «Підтримка умов спільного управління та розвитку»** був перекладений на українську та надрукований.
 - (7) **Посібник «Експлуатація та обслуговування майна громади»** (2000 копій) перекладений на російську та надрукований для міст-партнерів АР Крим. Посібник обґрунтовує необхідність утримання та обслуговування майна, створеного або покращеного силами громади в результаті виконання проектів за підтримки Програми, та описує законодавчо-нормативну базу, що регламентує таку діяльність. Рекомендації адресовані, в першу чергу, жителям багатоквартирних будинків, але можуть також бути застосовані, за умови адаптації до відповідного контексту, жителями приватних будинків або представниками громадських організацій навчальних закладів.
 - (8) **Шкільні щоденники з енергозбереження для дітей м. Новоград-Волинський** було надруковано з використанням промо-слоганів та навчальною інформацією з питань використання енергоресурсів, пом'якшення клімату та ін. (за підтримки ШАРС).
 - (9) **DVD диск ПРООН, «На сходінку вище: як українські громади допомагають самі собі»** було розмножено (55 копій) (за підтримки КАМР).

2.2.3 Мобілізація та використання ресурсів

Даний розділ зосереджується на питаннях ресурсів, залучених з різних джерел для впровадження Програми та використанні цих ресурсів на різні напрямки її діяльності.

А) Використання ресурсів донорами

Ресурси на підтримку заходів Програми у 2009 році були залучені з різних джерел, включаючи ПРООН/Україна, міські ради-партнери, Швейцарська агенція міжнародного розвитку (ШАРС), Посольство Королівства Норвегія в Україні та Канадська агенція міжнародного розвитку (КАМР). Загалом, 813,9 тис. дол. було отримано від різних донорів, включаючи 244,0 тис. дол. від ПРООН, 68,9 тис. дол. від ШАРС, 43,4 тис. дол. від Посольства Королівства Норвегії 366,7 тис. грн. від КАМР, 562,2 тис. грн. внесено містами-партнерами.

В) Використання наявних ресурсів

В розрізі джерел, використання цих ресурсів можна класифікувати наступним чином: ПРООН - 66,34%, міста-партнери -68,4 %, ШАРС – 73,5%, КАМР – 65,97 % та Посольство Королівства Норвегія – 65,98 %. Детальна інформація по окремих донорах наведена в Додатках – V, VI та VII.

Таблиця – X: Мобілізація та використання ресурсів в розрізі донорів в 2009 р., дол.

№	Донор	Бюджет 2009	Використано В 1 кв.	Використано В 2 кв.	Використано В 3 кв.	Використано В 4 кв.	Разом	Виконання, %
1	Рівненська міська рада	51425			16359	22226	41286	80,28
2	Новоград-Волинська міська рада	7					0	0,00
3	Кіровська міська рада	23183			3051	14944	19254	83,05
4	Голо пристанська міська рада	3149					0	0,00
5	Українська міська рада	19822	2631			10492	14042	70,84
6	Могилів-Подільська міська рада	2143	627				671	31,33

7	Ново волинська міська рада	9934			7053		7547	75,98
8	Миколаївська міська рада	22493			11897	6611	19803	88,04
9	Долинська міська рада	34281		921	2766	23369	28951	84,45
10	Сакська міська рада	39837			12617	19970	34868	87,53
11	Івано-Франківська міська рада	33875				28359	30344	89,57
12	Джанкойська міська рада	27975			15750	8340	25777	92,14
13	Кагарлицька міська рада	16275			7208	5567	13669	83,99
14	Тульчинська міська рада	29362			3203	17725	22394	76,27
15	Вознесенська міська рада	30934			4326	21227	27342	88,39
16	Рубіжанська міська рада	9560				5604	5996	62,72
17	ПРООН	100000	13828	416	29268	22831	66343	66,34
18	ШАРС	350398	23327	59011	32107	126379	257681	73,54
19	Норвезьке Посольство	12748			1669	6191	8411	65,98
20	КАМР	566201	74155	97600	81839	95482	373511	65,97
	РАЗОМ	1383600	114568	157947	229115	435317	1002534	72,46

2.2.4 Оглядіві місії Програми

Питання управління та виконання різних аспектів Програми вивчалися та оцінювалися протягом року керівництвом ПРООН та донорами. Оцінювання були корисним з точки зору підвищення ефективності Програми. Деталі щодо цього наведені в розділі нижче.

Донорські місії

- 28-29 січня, 2009 р., було організовано донорський візит до м. Саки (АР Крим) для Шері Грівз, Першого секретаря Канадського Посольства в Україні/КАМР. У візиті також взяли участь Соня Елмер, Програмний спеціаліст у сфері децентралізації та місцевого самоврядування з центрального офісу ШАРС та Олена Литвиненко, Національний програмний спеціаліст ШАРС в Україні та Оксана Реміга, Старший програмний менеджер ПРООН в Україні. Учасники та учасниці візиту оглянули місця реалізації місцевих проектів та підтвердили зобов'язання про подальшу співпрацю з місцевими партнерами.
- 17-18 березня, ПРООН/МПВСР взяла участь в зустрічі наглядового комітету DesPro в АР Крим Ірина Скалій, Менеджер проекту ПРООН/МПВСР та Олена Урсу, спеціаліст ПРООН/МПВСР з урядування та сталого розвитку, поділилися досвідом роботи Програми в АР Крим.
- 28 квітня, відбувся донорський візит Швейцарської агенції розвитку та співробітництва до м. Новоград-Волинський за участі Мануеля Еттера, Директора ШАРС в Україні, Олени Литвиненко, Національного програмного менеджера. Під час зустрічі мери міст Новоград-Волинський та Долина, підписали Угоду про міжмуніципальну співпрацю у сфері енергозбереження та житлової реформи.
- 26 серпня Рівненський міський голова Володимир Хомко зустрівся з Директором Програми розвитку ООН в Україні Рікардою Рігер. Під час зустрічі сторони обмінялися думками щодо розширення співпраці з ПРООН та започаткування нових проектів. Пані Рігер також зазначила, що високо цінує ті зусилля, яких докладає влада міста для якісного виконання проектів ПРООН, і розуміє, що у часи фінансової кризи співфінансування цих проектів міською владою вимагає від керманічів м. Рівне серйозних зусиль.
- Еркан Мурат, виконуючий обов'язки директора ПРООН в Україні відвідав місто-партнер МПВСР м. Кіровське (Донецька область). Делегація зустрілася з мером м. Кіровське паном Віктором Мандрусом та громадою ОСББ № 21 в приміщенні офісу Асоціації ОСББ. Громада реалізовувала проект реконструкції підвальних розгалужень за підтримки ПРООН/МПВСР. Сергій Полисюк, заступник

Кіровського міського голови презентував організацію громади. Неля Дашковець, голова Асоціації ОСББ та інші члени організації презентували діяльність Асоціації та досвід роботи у м. Кіровське.

Зовнішня оцінка Програми

Зовнішній огляд «Підтримка децентралізації в Україні» та «Створення умов для учасницького управління та розвитку» проведений в контексті ШАРС. Оглядова місія до України відбулася з 10 по 23 травня 2009 року. В ході візиту, Ніколь Топервін зустрілася з представниками місцевої влади в м. Саки (АР Крим) та м. Тульчин (Вінницька область).

Головні рекомендації наступні:

1. Потрібно продовжувати втілення багаторівневого підходу та розвивати платформи та моделі спільних перехресних дебатів щодо реформи децентралізації. Для початку, уроки розвитку політичної концепції на рівні громад, а також питання фокусу проекту чи пілотних територій повинні бути обговорені. Такий досвід є доброю відправною точкою. Крок за кроком можна запровадити більш ефективні політичні дискусії за бажанням сторін (див. також розділ щодо регіонального та національного політичного діалогу).
2. Слід задокументувати досвід управління бюджетними процесами на місцевому рівні, використати його для розробки уроків, обговорити уроки та політичні висновки з місцевими партнерами, поділитися результатами та використати їх для політичного запровадження на національному рівні. Такі дії сприятимуть ефективності проекту (та децентралізації загалом).
3. Для подальшого розгляду: для посилення перехресного підходу може бути корисним створення проектної групи з представників національного рівня та всіх урядових рівнів пілотних регіонів.
4. Враховуючи складну фінансову ситуацію, не слід планувати збільшення кількості проектів на район чи муніципалітет.
5. Для подальшого розгляду: дуже важливо допомогти українським партнерам створити окрему модель надання послуг для послуг, які не можуть базуватися на спільному фінансуванні (для цього слід буде спочатку укріпити механізми фінансової децентралізації).
6. МПВСР та ДезПро можуть обмінятися досвідом у сфері оперування та обслуговування.
7. Враховуючи важку фінансову ситуацію можна заснувати надзвичайний фонд для обґрунтованих випадків, в яких фінансові зобов'язання не можуть бути виконані.
8. Фінансові процедури в межах МПВСР повинні бути переглянуті та при можливості (хоча б компонент МПВСР, що фінансується ШБС) змінені. При відсутності можливості змінити фінансові процедури МПВСР повинен чітко повідомляти про дату отримання платежів.
9. МПВСР та ДесПро повинні надати консолідований план тренінгів, відкритий для бенефіціарів та партнерів обох проектів.
10. На додачу до обміну між бенефіціарами та партнерами одного проекту можна організувати обмін між бенефіціарами та партнерами ДесПро та МПВСР для надання доступу до напрацьованого досвіду іншого проекту. Такі обміни особливо важливі для відповідних муніципалітетів з районним підпорядкуванням.
11. Обмін досвідом повинен бути використаний для розвитку, обговорення та перевірки рекомендацій із залученням різних урядових рівнів.
12. Слід підтримувати тісні зв'язки з Міністерством регіонального розвитку та будівництва, але також посилювати неформальну мережу зв'язків з іншими гравцями на національному рівні.

Розділ ТРЕТІЙ

УРОКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

3.1. Нагромадження досвіду, р. 51

3.2. Плани на майбутнє, р. 52

3.1 НАГРОМАДЖЕННЯ ДОСВІДУ

На основі набутого досвіду співпраці з зацікавленими сторонами, МПВСР є успішною у демонстрації цінності підходу за участі громади і соціальної мобілізації на місцевому рівні. Також протягом кварталу були досліджені та використані можливості національного рівня щодо сприяння розповсюдження підходу Програми. Проте існують деякі труднощі в розкритті потенціалу людей.

А) На основі досвіду роботи Програми за рік були визначені такі *можливості*:

- Міста-партнери Програми зацікавлені у застосуванні підходу за участі громади в процесі прийняття рішень на місцевому рівні;
- Міста, де було продемонстровано ефект від результатів попередньої співпраці з Програмою готові надати більше ресурсів на впровадження проектів громад;
- Підхід Програми співпадає з напрямком державних реформ і досвід Програми може бути корисним для просування реформ;
- Міські ради в Україні зацікавлені вивчити досвід партнерів Програми і потребують більш активною передачі знань, особливо щодо таких сфер, як діяльності Програми по розбудові інституційного потенціалу як управління громадськими послугами, ISO та стратегічне планування.
- Через фінансову кризу, деякі міста змушені обмежити кількість проектів, які вони можуть підтримати.
- Через підвищення ціни на енергоносії, міста демонструють високу зацікавленість в обміні досвідом та знаннями в сфері енергоефективності та енергозбереження.
- Завдяки постійному навчанню, яке проводить команда МПВСР, працівники МВП накопичили значний досвід та вміння і можуть виступати як ресурсі особи в сфері підходу місцевого розвитку за участі громади.
- Місцеві партнери просять продовжити підтримку створення організацій громад і продовжити підтримку проектів для сталого розвитку з пріоритетом на енергозбереження, поводження з твердими побутовими відходами та управління водними ресурсами.
- Місцеві партнери підтримують впровадження системи управління якістю муніципальних послуг відповідно до системи ISO 9001:2008, універсами послуг та допомогу в розробці муніципальних програм для покращення надання громадських послуг, енергозбереження, розробка стратегічних планів, поводження з твердими побутовими відходами та ін.
- Місцеві партнери просять поводити тренінги для працівників персоналу міських рад для збільшення критичної маси працівників, що підтримують ідеї децентралізації, підходу до місцевого розвитку за участі громад.
- Представники місцевої влади пропонують включати засвоєні уроки до законодавчого процесу і висловлюють бажання брати участь в робочих групах для розробки Проектів Законів. Також, вони рекомендують залучати міжнародних експертів і наближати центральні та місцеві органи влади.

А) У процесі реалізації Програми виникають труднощі, особливо пов'язані з таким:

- Потребу розробити ефективний механізм національного поширення досвіду МПВСР в містах для засвоєння підходу за участі громад в їх звичайній роботі;
- Високий попит на проекти, що призводить до високої конкуренції;
- Відсутність професійної точної оновленої інформації по законодавству щодо фінансових та інших аспектів організацій громад;

3.2. ПЛАНИ НА МАЙБУТНЄ

В 2010 Програма зосереджуватиметься на наступних заходах:

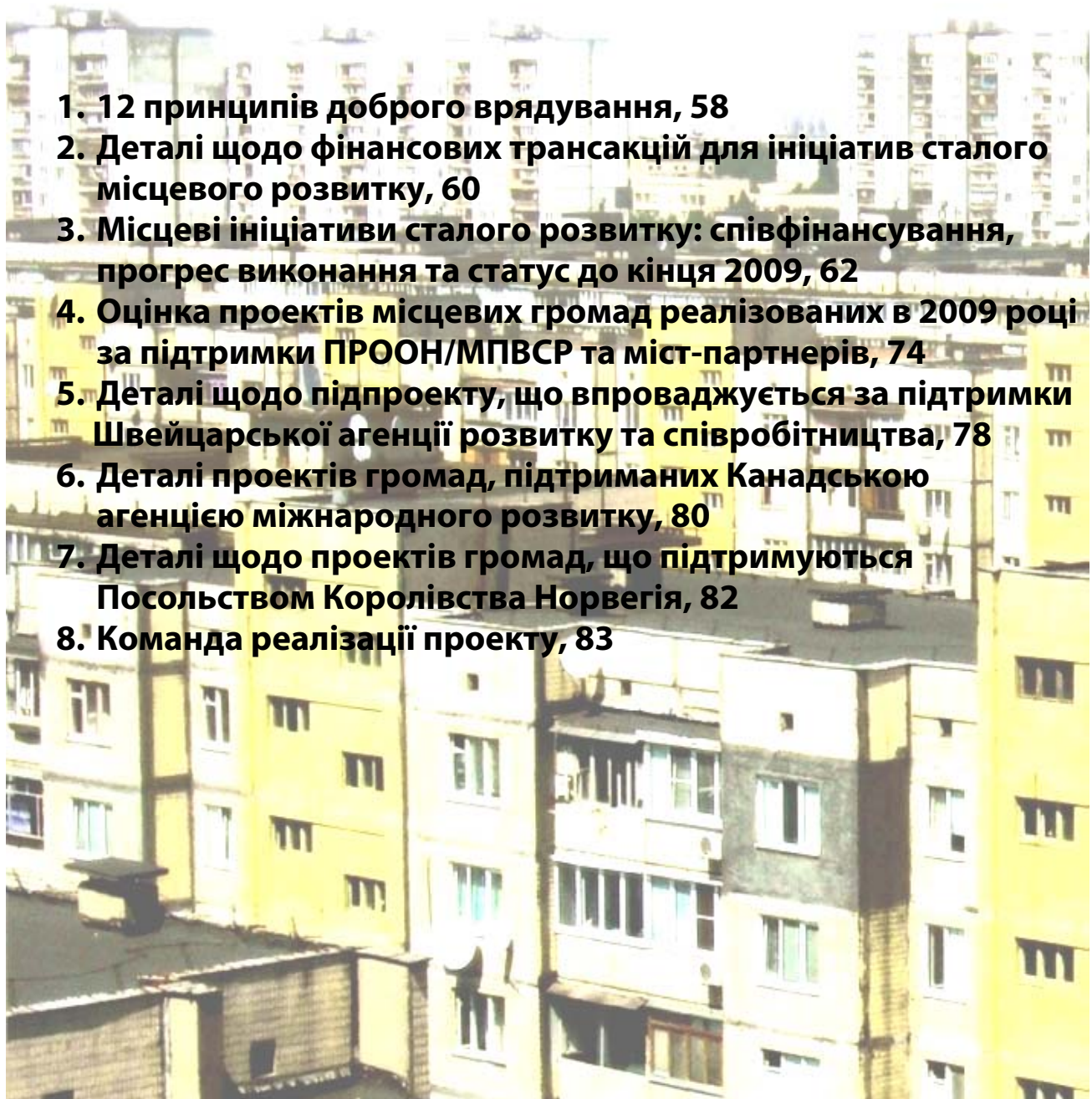
- Розбудова спроможності центральних органів влади децентралізувати фінансову та адміністративну владу/відповідальність у підтримку місцевого розвитку.
- Посилення спроможності місцевої влади прозоро розробляти та впроваджувати стратегії місцевого розвитку, надавати якісні громадські послуги та сприяти місцевому розвитку.
- Підвищення спроможності громад покращувати місцеві соціальні, економічні та екологічні умови.
- Зосередження діяльності на підпроекті Швейцарського бюро співробітництва у Вінницькій області, АР Крим та містах Івано-Франківськ, Долина (Івано-Франківська область), Новоград-Волинський (Житомирська область), Вознесенськ (Миколаївська область), Гола Пристань (Херсонська область), Кіровське (Донецька область).
- Зосередження діяльності на підпроекті КАМР в АР Крим.

Відповідно до проектного документу «Просування умов врядування за участі громад в містах України. Фаза III», яка буде реалізована в контексті ШАРС, завданнями є:

1. Інституційні механізми на муніципальному рівні для посилення місцевого врядування консолідовані та зміцнені;
2. Механізми публічно-приватного партнерства встановлені та використовуються для покращення процесу прийняття рішень на місцевому рівні та поширені по всій Україні;
3. Підхід за участі громади інкорпоровано до національних програм та процедур для посилення успішної реалізації децентралізації та реформи місцевого самоврядування.

ДОДАТКИ

- 1. 12 принципів доброго врядування, 58**
- 2. Деталі щодо фінансових трансакцій для ініціатив сталого місцевого розвитку, 60**
- 3. Місцеві ініціативи сталого розвитку: співфінансування, прогрес виконання та статус до кінця 2009, 62**
- 4. Оцінка проектів місцевих громад реалізованих в 2009 році за підтримки ПРООН/МПВСР та міст-партнерів, 74**
- 5. Деталі щодо підпроекту, що впроваджується за підтримки Швейцарської агенції розвитку та співробітництва, 78**
- 6. Деталі проектів громад, підтриманих Канадською агенцією міжнародного розвитку, 80**
- 7. Деталі щодо проектів громад, що підтримуються Посольством Королівства Норвегія, 82**
- 8. Команда реалізації проекту, 83**

Додаток – І:**12 принципів ефективного демократичного управління на місцевому рівні****Принцип 1. Чесне проведення виборів, репрезентативність та участь громадян**

- Місцеві вибори проводяться відкрито та чесно, відповідно до міжнародних стандартів та без фальсифікацій.
- Громадяни беруть активну участь у громадському житті на місцевому рівні.
- Всі чоловіки та жінки можуть мати право голосу при прийнятті рішень безпосередньо або через легітимно представлені посередницькі структури, що представляють їхні інтереси.
- Участь громадян ґрунтується на принципах свободи волевиявлення, зборів та об'єднань
- Всі голоси, включаючи тих осіб, які належать до менш захищених та найбільш вразливих груп, враховують у процесі прийняття рішень, включаючи рішення щодо питань про надання ресурсів.
- Влада завжди спрямовує свої дії на досягнення консенсусу на користь всієї громади.
- Рішення приймаються відповідно до волі більшості, водночас, поважаючи права та законні інтереси меншості

Принцип 2. Відповідність вимогам та очікуванням громадян

- Завдання, правила, структури та процедури адаптуються до вимог та очікувань громадян.
- Комунальні послуги та відповіді на запити і скарги надаються у чітко визначений термін.

Принцип 3. Ефективність та результативність

- Результати відповідають затвердженим завданням.
- Наявні ресурси використовують максимально ефективно.
- Системи управління продуктивністю дозволяють оцінити та поліпшити ефективність та результативність послуг.
- Регулярно проводяться аудити для оцінки та поліпшення діяльності.

Принцип 4. Відкритість та прозорість

- Рішення приймаються та вводяться в дію відповідно до нормативно-правових актів.
- Громадяни мають вільний доступ до всієї інформації, за виключенням тієї, що вважається закритою відповідно до чинного законодавства (як наприклад, про приватне життя).
- Вся інформація про рішення, їх реалізацію та отримані результати оприлюднюється, що дає змогу громадянам ефективно слідкувати за діяльністю місцевої влади та долучатися до неї.

Принцип 5. Верховенство права

- Органи місцевої влади дотримуються закону та постанов суду.
- Нормативно-правові акти приймаються та вводяться в дію в порядку, передбаченому законом.

Принцип 6. Етична поведінка

- На першому місці - добробут громади, а потім вже приватні інтереси.
- Існують ефективні засоби запобігання та боротьби з усіма формами корупції.
- Про конфлікти інтересів оголошується вчасно. Особи, залучені до конфлікту, повинні утриматися від участі в прийнятті відповідних рішень.

Принцип 7. Компетентність та потенціал

- Управлінці постійно вдосконалюють свої професійні навички для поліпшення результатів своєї роботи.
- Працівників заохочують до постійного поліпшення ефективності праці.
- Розробляються практичні методи та процедури для підвищення кваліфікації працівників та отримання кращих результатів

Принцип 8. Інноваційність та відкритість до змін

- Ведеться пошук нових та ефективних шляхів вирішення проблем. Новітні методи щодо надання послуг використовуються найефективніше.
- Є готовність реалізувати пілотні програми та вивчати досвід інших.
- Створюється клімат, який заохочує до змін задля досягнення кращих результатів.

Принцип 9. Сталий розвиток та спрямованість на тривалі результати

- Діяльність має бути спрямована на сталий розвиток громад. Всі проблеми (екологічні, структурні, фінансові, економічні, соціальні) потрібно вирішувати сьогодні, а не перекладати на наступні покоління.
- Сьогоднішня політика має враховувати інтереси майбутніх поколінь.
- План стратегічного розвитку місцевої громади розроблено з розумінням пріоритетів громади, а також враховуючи її історичні, культурні та соціальні фактори.

Принцип 10. Раціональне управління фінансами

- Тарифи не повинні перевищувати вартості послуг, що надаються, коли йдеться про важливі комунальні послуги.
- Управління фінансами, в тому числі зобов'язаннями по кредитах та їхнім використанням, оцінка ресурсів, прибутків та резервів, використання непередбачених прибутків здійснюється виважено та прозоро.
- Багаторічні бюджетні плани розробляються за участі громади.
- Слід оцінювати ризики та уникати їх належним чином, в тому числі через оприлюднення консолідованих рахунків. У випадку державно-приватних партнерств – через спільний розподіл ризиків.
- Місцева влада бере участь в організації заходів щодо міжмуніципальної солідарності, чесного розподілу витрат та пільг, скорочення ризиків (систем вирівнювання, міжмуніципальної співпраці тощо).

Принцип 11. Права людини, культурна багатогранність та соціальна взаємодія

- У межах сфери впливу місцевої влади права людини поважають та захищають.
- Ведеться боротьба з дискримінацією за будь-якими ознаками.
- Культурна багатогранність вважається цінністю. Постійно докладаються зусилля для того, щоб у місцевій громаді враховувалися інтереси всіх і кожного.
- Пропагується соціальна взаємодія та інтеграція незахищених груп.
- Зберігається доступ до основних послуг, особливо для найбільш незахищених груп населення.

Принцип 12. Відповідальність/підзвітність

- Всі учасники процесу прийняття рішень, колективних та індивідуальних, відповідають за свої рішення.
- Про рішення звітують, їх пояснюють та, в разі необхідності, санкціонують.
- Використовувати ефективні засоби захисту від неналежного управління та протидії місцевій владі, яка порушує права громадян

**Додаток – II:
Деталі щодо фінансових трансакцій для ініціатив сталого місцевого розвитку, грн.**

№	Мета	Кількість операцій	Загальна сума, перерахована до кінця 2009 р.					Загальна сума до сплати у майбутньому фінансуванні					Загальний статус виконання, %
			ПРООН	КАМР	Пос. Норвегії	ШАРС	Міська рада	ПРООН	КАМР	Пос. Норвегії	ШАРС	Міська рада	
1	Кіровське												
1.1	ОСББ "Гірняцький 1"	1			880		1319			4983		7475	0
1.2	ОСББ "Гірняцький 4"	1			880		1321			4988		7481	0
1.3	ОСББ "Гірняцький 10"	2			9651		14477			1073		1609	1
1.4	ОСББ "Молодіжний 15"	2			6006		9010			667		1001	1
1.5	ОСББ "Панфіловців 32"	2			10530		15795			1170		1755	1
1.6	ОСББ "Панфіловців 34"	2			10530		15795			1170		1755	1
1.7	ОСББ "Шахтарська 33"	2			9314		13971			1035		1552	1
1.8	ОСББ "Шахтарська 51"	2				7536	11304				838	1256	1
1.9	ОСББ "Молодіжний 5"	2			6273		9410			697		1046	1
1.10	ОСББ "Об'єднаний"	1			8112		12167			901		1352	1
1.11	ОСББ "Аквамарин"	1			1609		2414			9118		13677	0
1.12	ОСББ "Шахтарська 35"	2				10080	15120				1120	1680	1
1.13	ОСББ "Молодіжний 12"	2				12600	12600				1400	1400	1
1.14	ОСББ "Леніна"	1				1800	2700				10200	15300	0
1.15	Кіровська міська рада	2	10500			52500					7000		1
1.16	ГО "Світ дитинства"	1				8000					32000		0
1.17	ОСББ "Молодіжний 10"	1				2052	3078				11628	17442	0
1.18	ОСББ "Шахтарська 24"	1				1526	2289						1
1.19	ОСББ "Гірняцький 2"	1				2295	2295				13005	13005	0
2	Долина												
2.1	ОК "Джерело життя вулиці Замкової"	1				7000	7000						1
2.2	ОСББ "Під липою на Пушкіна 8"	2				68437	68437				7604	7604	1
2.3	ОСББ "Затішна оселя на Незалежності 2"	2				63000	63000				7000	7000	1
2.4	Долинська міська рада	2				49500					5500		1
2.5	ГО «Сонечко»	2				81000	81000				9000	9000	1
3	Кагарлик												
3.1	ГО «Ромашка»	2	45464				47006	770				9504	1
3.2	ОСББ "Оберіг"	2	26351				32207	2928				3579	1
3.3	ОСББ "Надія плюс"	2	17953				21943	1995				2438	1
4	Саки												
4.1	ОСББ -45	2		20968			20968		2330			2330	1
4.2	ГО «Наш дім»	2		51858			51858		5762			5762	1
4.3	ГО «Родина»	2		55523			55523		6169			6169	1
4.4	ГО «Октябрський»	2		67500			67500		7500			7500	1
4.5	ГО «Привокзальний»	2		67500			67500		7500			7500	1
5	Рівне												
5.1	ОСББ «Семко»	3	17212				51635						1
5.2	ОСББ «Газда»	3	25973				77920						1
5.3	ОСББ «Магірус»	2	26325				78975	2925				8775	1
5.4	ГО «Сяйво Добра»	2	32400				97200	3600				10800	1
5.5	ГО «Усмішка»	1				5250	5250				29750	29750	0

6	Новоград-Волинський												
6.1	ГО "Морське"	2			41237							1	
6.2	ОСББ "Звягель"								60000	60000			
6.3	Новоград-Волинська міська рада	3	10500		59500							1	
7	Вознесенськ												
7.1	ОСББ "Райдужний»	2			23346	35018			2594	3891		1	
7.2	ОСББ "Будинок газівків"	2			33447	50170			3716	5574		1	
7.3	ОСББ "Метеор Сервіс"	2			8331	12497			926	1388		1	
7.4	ОСББ "Дім Надія»	2			37646	56469			4183	6274		1	
7.5	ОСББ "Залізничник-Вознесенський»	2			11491	17236			1277	1915		1	
7.6	ГО «Берегиня»	2			25046	37569			2783	4174		1	
7.7	ГО «Діалог»	1			4057				36509			0	
8	Тульчин												
8.1	ГО «Веселка»	3			39412	48170						1	
8.2	ГО «Дітячий Добробут»	3			101250	123750						1	
8.3	ГО «Оленка»	1			9000							1	
8.4	ГО «Все для дітей»	1			9000							1	
9	Джанкой												
9.1	ГО «Ритм»	2		60562		60562		6729		6729		1	
9.2	ГО «Доброє дело»	3		67500		67500						1	
9.3	ГО «Топольок»	2		60748		60748		6750		6750		1	
10	Миколаїв												
10.1	ОСББ "Авіатор»	2	55543			83314	6171			9257		1	
10.2	ОСББ "Наш Дім -25"	2	43653			65480	4850			7275		1	
11	Нововолинськ												
11.1	ОК «Гірник Волині»	2	45820			56002	5091			6223		1	
11.2	ОК «Світанок»	1	7000									1	
12	Івано-Франківськ												
12.1	БК на вул. Вовчинецька 208-А	3			65236	121152						1	
12.2	ГО "Піклувальна рада Первоцвіт» школа №6	3			56149	104278						1	
12.3	Асоціація соціально-економічного розвитку села Угорники	2			47700							1	
12.4	ГО «Пізнайко»	1			27918	6980			53510	144244		0	
13	Українка												
13.1	Будівельник Українки (2008)	2	103275			20655				13770		1	
13.2	ОСББ "Житловий комплекс Дніпро»	2			16649	85491				11349		1	
14	Могилів-Подільський												
14.1	ГО «Батьківська турбота»	1			4055	4957						1	
15	Рубіжне												
15.1	ОСББ «Єдність Рубіжного»	1	2153			2153	12199			12199		0	
15.2	ОСББ «Наш квартал»	1	1088			1088	6160			6160		0	
15.3	ОСББ " Наш квартал -2"	1		615		615		3485		3485		0	
15.4	ОСББ " Наш квартал -4"	1		1235		1235		6997		6997		0	
15.5	ГО «Розвіток»	2	20697			20697	2300			2300		1	
15.6	ОСББ "Космос-Рубіжне"	2		19502		19502		2167		2167		1	
Разом		127	491907	473511	63786	993046	2203275	48990	55389	25801	301542	528618	1
				4225525				960340					

Додаток- III:
Місцеві ініціативи сталого розвитку: спів фінансування, прогрес виконання та статус до кінця 2009

№	ОГ/Мережа	Мета	Сектор	Рік початку	Кошторисна вартість і співфінансування сторін								Статус виконання, %	Прямі вигодонабувачі			Непрямі вигодонабувачі
					ПРООН	ШАРС	КАМР	Норвезьке Посольство	Міські ради	ОГ/Мережа	Інші	Разом		Жінки	Чоловіки	Діти	
	Житомир																
1	Комфорт	Тепло/ гаряча вода	Енергія та докільля	2004	56600				56600	11000		124200	100	88	105	26	
2	Громада	Система опалення	Енергія та докільля	2004	28000				28000	4700	4000	64700	100	54	76	20	
3	Добробут-62	Тепло/ гаряча вода	Енергія та докільля	2004	56800				56800	9900		123500	100	107	137	39	
4	Добробут -104	Система опалення	Енергія та докільля	2004	32700				32700	8900	2600	76900	100	79	85	70	
5	Власний дім	Система опалення	Енергія та докільля	2004	25500				25500	8300	3300	62600	100	93	98	33	
6	Наша оселя	Тепло/ гаряча вода	Енергія та докільля	2004	53400				53400	7900		114700	100	84	93	23	
	<i>Всього:</i>	*	*		<i>253000</i>				<i>253000</i>	<i>50700</i>	<i>9900</i>	<i>566600</i>	*	<i>505</i>	<i>594</i>	<i>211</i>	
	Рівне																
1	Мережа шкіл	Система опалення	Соціальний розвиток	2004	84900				84900	15500	38900	224200	100	80	135	3885	
2	ОСББ Житловик 22	Система опалення	Енергія та докільля	2004	21900				21900	8600		52400	100	130	160	45	
3	ОСББ Бальзамін	Дренажна система	Енергія та докільля	2004	54000				54000	20000		128000	100	250	290	460	
4	Мережа шкіл	Система опалення	Соціальний розвиток	2005	44900				104800	15500	32400	197600	100	135	80	3985	
5	Фонд захисту інвалідів	Компютер. навчання	Економічн. розвиток	2005	19500				45500	13300	2000	80300	100	1507	1123	0	
6	ОСББ Шухевича	Ремонт даху	Енергія та докільля	2007	59400				89100	21500		170000	90	332	170	1211	
7	ОСББ "Житловик-22"	Ремонт приміщень	Соціальний розвиток	2007	24320				36480	19000		79800	90	110	96	84	
8	Мережа шкіл	Ізоляція вікон	Енергія та докільля	2007	74250				74250	18296		166796	90	126	84	3990	
9	Лицей	Ізоляція вікон	Енергія та докільля	2008	34775				104325	17872		156972		273	236	228	
10	ОСББ Галицького	Ремонт даху	Енергія та докільля	2008	34650				103950	20320		158920		192	110	55	
11	ОСББ "Газда"	Ремонт даху	Соціальний	2009	25973				77920	16852		120745	0	45	46	12	
12	ОСББ "Магірус"	Ремонт даху	Соціальний	2009	29250				87750	15746		132746	0	195	131	130	
13	ОСББ "Семко"	Ремонт даху	Соціальний	2009	17212				51635	7650		76497	0	60	62	17	
14	ГО «Свято Добра»	Заміна вікон	Екологічний	2009	36000				108000	39358		183358	0	1282	1139	1139	
15	ГО «Усмішка»	Заміна вікон	Екологічний	2009	35000				35000	10496		80496	0	350	256	301	
	<i>Всього:</i>	*	*	*	<i>596030</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1079510</i>	<i>259990</i>	<i>73300</i>	<i>2008830</i>	<i>0</i>	<i>4948</i>	<i>4237</i>	<i>15542</i>	

#	ОГ/Мережа	Мета	Сектор	Рік початку	Кошторисна вартість і співфінансування сторін							Статус виконання, %	Прямі вигодонабувачі			Непрямі вигодонабувачі		
					ПРООН	ШАРС	КАМР	Норвезьке Посольство	Міські ради	ОГ/Мережа	Інші		Разом	Жінки	Чоловіки		Діти	
Новоград-Волинський																		
1	НГО "НВ міська жіноча асоціація"	Громадське здоров'я/діагностичн. центр	Соціальний розвиток	2006		5000				75000	25552	12579	188131	100	9504	8496	0	38300
2	Фонд соц.захисту інвалідів	Громадське здоров'я	Соціальний розвиток	2006		5400				75400	17867		168667	100	526	347	420	453
3	Школа № 5	Ремонт приміщень	Енергія та довкілля	2006	7550	7950				75500	17438	10000	178438	100	25	5	292	
4	Мережі шкіл	Реконструкція даху	Енергія та довкілля	2006	4490	0410				44900	10543		100343	100	112	38	1688	
5	БК "Ів. Франка, 32"	Питна вода	Соціальний розвиток	2006		5500				15500	5573		36573	100	27	21	11	
6	Дитсадок #16	Реконструкція даху	Енергія та довкілля	2006		6000				16000	9528		41528	100	29	0	216	
7	Мережа шкіл/Дитсадок #14	Реконструкція даху	Енергія та довкілля	2006	63750	1250				75000	48900	281964	480864	100	62	4	310	
8	ОСББ "Роялті"	Реконструкція ліфтів	Соціальний розвиток	2006	13200					13200	3094		29494	100	84	103	85	
9	ОСББ "Згода"	Реконструкція ліфтів	Соціальний розвиток	2006	36100					36100	8139		80339	100	343	340	81	
10	ВК "Зарічани"	Питна вода	Соціальний розвиток	2007	8550					10450	30707		49707	100	18	10	24	
11	Школа "Лесі Українки"	Реконструкція даху	Енергія та довкілля	2007	67455					82445	29852		179752	100	108	18	771	
12	Школа "Ліра"	Ремонт приміщень	Соціальний розвиток	2007	67455					82445	21437		171337	100	67	12	560	
13	Школа #7	Реконструкція даху	Енергія та довкілля	2007	67455					82445	25630		175530	100	76	15	735	
14	КК "Громадський прогрес"	Питна вода	Соціальний розвиток	2007	52574					64257	14081		130912	90	842	521	641	
15	Дитячий садок 13	Реконструкція даху	Енергія та довкілля	2007	67455					82445	16711	29000	295611	100	25	2	132	
16	ОСББ "Кедр"	Енергозбереження	Енергія та довкілля	2007	13812			7434		9027	20622		110895	100	27	21	11	
17	ОСББ "Житловик"	Спортивний майданчик	Соціальний розвиток	2007	37350					45650	11677		94677	90	224	139	85	
18	ВК "Олійник"	Система каналізації	Енергія та довкілля	2008	53800					86700	91200	235300	467000		43	35	38	
19	Дитсадок №2	Реконструкція даху	Енергія та довкілля	2008	53800					86700	20500	99500	260500		40	3	186	
20	ОСББ «Звягель»	Питна вода	Соціальний розвиток	2009		60000				60000	28422	124000	272422	0	563	429	349	

SN	ОГ/Мережа	Мета	Сектор	Рік початку	Кошторисна вартість і співфінансування сторін								Статус виконання	Прямі вигодонабувачі			Непрямі вигодонабувачі	
					ПРООН	ШАРС	КАМР	Норвезьке Посольство	Міські ради	ОГ/Мережа	Інші	Разом		Жінки	Чоловіки	Діти		
21	ГО «Морське	Розробка технічної документації	Соціальний розвиток	2009		41237						260500	301737	0	137	151	155	
	<i>Всього:</i>	*	*	*	614796	402747	0	67434	1119164	457473	1152843	3814557	0	12882	10710	6790	38753	
Долина																		
1	БК «Джерело життя»	Питна вода	Соціальний розвиток	2008	70000				70000	40590		180590		24	26	12		
2	ОСББ "Під липою на Пушкіна 8"	Реконструкція зовнішніх стін	Економічний	2009	76041				76041	18300		170382	0	15	11	4		
3	ОСББ "Затишна оселя на Незалежності 2"	Реконструкція фундаменту та підвалу	Економічний	2009	70000				70000	22360		162360	0	96	85	54		
4	ГО «Сонечко»	Заміна вікон	Соціальний розвиток	2009		90000			90000	20300		200300		168	140	138		
	<i>Всього:</i>	*	*	*	70000	236041	0	0	306041	101550	0	713632	0	303	262	208		
Гульчин																		
1	Дітсадок №4	Ізоляція вікон	Енергія та довкілля	2008		45000			45000	10400		100400		147	123	120		
2	Дітсадок №3	Ізоляція вікон	Енергія та довкілля	2008		45000			45000	10400		100400		167	127	140		
3	ГО «Веселка»	Ізоляція вікон	Соціальний	2009	39412				48170	9731		97313	0	155	134	130		
4	ГО «Дитячий Добробут»	Ізоляція вікон	Соціальний	2009	101250				123750	27200		252200	0	40	7	240		
	<i>Всього:</i>	*	*	*	140662	90000	0	0	223481	96170	0	550313	0	509	391	630		
Івано-Франківськ																		
1	ОРЖР, ЖЕО# 3	Спортивн майданч	Соціальний розвиток	2004	50000				50000	14300	16400	130700	100	237	279	105		
2	БК «Хоробрий»	Система опалення	Енергія та довкілля	2004	24800				24800	8900		58500	100	109	116	43		
3	"Квітка карпат"	Спортивнмайданч	Соціальний розвиток	2005	25000				58300	9200		92500	100	141	94	1085		
4	"Калинонька"	Спортивнмайданч	Соціальний розвиток	2005	22200				51800	8300		82300	100	77	42	700		
5	"Струмочок"	Спортивнмайданч	Соціальний розвиток	2005	34500				80600	12900		128000	100	149	91	1536		
6	"Наше здоров'я"	Спортивнмайданч	Соціальний розвиток	2005	31700				74100	11300		117100	100	85	37	1100		
7	"Угорницька школа"	Питна вода	Енергія та довкілля	2005	14700				34300	7900	5000	61900	100	65	35	303		
8	БК "Прометей"	Реконструкція даху	Енергія та довкілля	2005	27600				64400	10900	6700	109600	100	48	37	13		
9	БК "Світанок"	Ізоляція вікон	Енергія та довкілля	2005	16200				37700	7600		61500	100	166	156	62		

SN	ОГ/Мережа	Мета	Сектор	Рік початку	Кошторисна вартість і співфінансування сторін								Статус виконання	Прямі вигодонабувачі			Непрямі вигодонабувачі
					ПРООН	ШАРС	КАМР	євське Посольство	Міські ради	ОГ/Мережа	Інш	Разом		Жінки	Чол.	Діти	
10	БК "Витвицького, 28"	Питна вода	Енергія докілья та	2005	18900				44250	6550	4000	73700	100	94	95	52	
11	БК "Короля Данила, 146"	Ізоляція вікон	Енергія докілья та	2005	19600				45850	7750	5000	78200	90	61	46	43	
12	БК "Миколайчука, 11"	Питна вода	Енергія докілья та	2005	18500				43100	7900	6000	75500	100	109	96	57	
13	"Кооператив #2"	Підвальні розгалуж	Енергія докілья та	2006	1217	10952			12169	2785		27123	100	38	36	25	
14	БК "Пасічна, 18"	Підвальні розгалуж	Енергія докілья та	2006	6695	60260			66955	15833		149743	100	73	54	146	
15	БК "Тролейбусна, 4"	Підвальні розгалуж	Енергія докілья та	2006	7309	65775			73084	16560		162728	90	84	73	19	
16	БК "Вовчицецька, 198"	Підвальні розгалуж	Енергія докілья та	2006	61724	10892			72616	16250		161482	100	216	188	67	
17	БК "Вовчицецька, 198Б"	Підвальні розгалуж	Енергія докілья та	2006		71946			71946	16025		159917	100	132	92	78	
18	БК "Чорно-вола 134-А"	Реконструкція даху	Енергія докілья та	2006	7455	67095			74550	18518	15000	182618	100	91	89	58	
19	БК "Кооператив #8"	Реконструкція даху	Енергія докілья та	2006		59915			59915	18274		138104	100	154	103	47	
20	БК "Симоненка, 5"	Підвальні розгалуж	Енергія докілья та	2006	57027	10064			67091	15140		149322	100	146	101	114	
21	БК "Івасюка, 36"	Підвальні розгалуж	Енергія докілья та	2006	2937	26433			29370	7207	3000	68947	100	118	97	63	
22	БК "Кооператив #4"	Підвальні розгалуж	Енергія докілья та	2006		60179			60179	14290		134648	100	79	48	21	
23	БК "С. Бандери, 12"	Підвальні розгалуж	Енергія докілья та	2006	7228	65060			72288	16140		160716	90	93	78	24	
24	БК "Конювальця, 34"	Підвальні розгалуж	Енергія докілья та	2006	5628	50649			56277	12671		125225	100	62	57	28	
25	Мережа шкіл / школа #16	Ремонт підлоги	Соціальний розвиток	2006	17985	1999			19984	4552		44520	100	39	28	599	
26	Школа #2	Ізоляція вікон	Енергія докілья та	2006	59948	10579			70527	17031		158085	100	43	18	560	1050
27	Школа #7	Ремонт приміщень	Енергія докілья та	2006	42023	7416			49439	11782		110660	100	58	15	488	859
28	Школа #8	Спортивний майданч	Соціальний розвиток	2006	24564	4334			28898	6698		64494	100	25	9	700	
29	Школа #1	Ремонт приміщень	Соціальний розвиток	2006	62938	11107			74045	23672		171762	100	135	9	802	
30	БК "Хоткевича 44/4"	Підвальні розгалуж	Енергія докілья та	2006	73939				73939	17865		165743	100	180	161	56	
31	Реабілітаційний центр	Реконструкція даху	Енергія докілья та	2006	74877				74877	15516	58421	223691	100	123	22	83	

SN	ОГ/Мережа	Мета	Сектор	Рік початку	Кошторисна вартість і співфінансування сторін								Статус виконання, %	Прямі вигодонабувачі			Непрямі вигодонабувачі
					ПРООН	ШАРС	КАМР	Норвезьке Посольство	Міські ради	ОГ/Мережі	Інші	Разом		Жінки	Чол.	Діти	
32	БК "Стуса 25"	Підвальні розгалуж	Енергія та довкілля	2006	74535				74535	14406		163476	100	144	127	63	
33	БК "Надвірнянська 30"	Підвальні розгалуж	Енергія та довкілля	2006	70960				70960	15630		157550	100	138	122	72	
34	БК "Петлюри 1"	Підвальні розгалуж	Енергія та довкілля	2006	74930				74930	16650		166510	100	163	118	63	
35	Школа #22	Ізоляція вікон	Енергія та довкілля	2007	59940				89911	21447		171298	100	150	25	1455	
36	Школа #8	Ізоляція вікон	Енергія та довкілля	2007	53704				80555	26705		160964	100	27	13	246	
37	Школа #16	Ремонт туалетів	Соціальний розвиток	2007	53700				80550	23750		158000	100	873	234	563	
38	Школа #15	Ізоляція вікон	Енергія та довкілля	2007	52788				79183	23949		155920	100	27	13	773	
39	Школа #13	Ремонт туалетів	Соціальний розвиток	2007	56041				84061	26836		166938	100	101	15	865	
40	Гімназія #3	Ізоляція вікон	Енергія та довкілля	2007	59427				89141	16639		165207	100	67	20	457	
41	БК Вовчи-нецька 202	Підвальні розгалуж	Енергія та довкілля	2007	59720				89581	17399		166700	90	93	87	32	
42	ОСББ "Серафіні"	Підвальні розгалуж	Енергія та довкілля	2007	14100				21149	4500		39749	90	1	7	11	
43	БК Вовчи-нецька 194а	Підвальні розгалуж	Енергія та довкілля	2007	56616				84923	17078		158617	100	103	86	31	
44	БК Целевича 5а	Підвальні розгалуж	Енергія та довкілля	2007	58532				87797	17225		163554	100	93	87	32	
45	БК Коно-вальця 46	Підвальні розгалуж	Енергія та довкілля	2007	58896				88345	17739		164980	90	78	75	26	
46	БК Тролейбусна 19	Підвальні розгалуж	Енергія та довкілля	2007	59228				88843	17079		165150	100	112	83	45	
47	БК Галицька	Підвальні розгалуж	Соціальний розвиток	2007	59344				89016	17259		165619	100	73	56	30	
48	ОСББ Галицького 53а	Підвальні розгалуж	Соціальний розвиток	2007	32298				48448	9476		90222	100	18	17	13	
49	БК Ленкавського 9	Підвальні розгалуж	Соціальний розвиток	2007	45974				68960	14782		129716	100	52	36	6	
50	БК Вовчи-нецька 194	Підвальні розгалуж	Соціальний розвиток	2007	57308				85963	16401		159672	100	138	108	190	
51	ОСББ «Злагода»	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2007	61723				77072	15697		154492	100	106	71	35	
52	Кооператив #8	Підвальні розгалуж	Соціальний розвиток	2007	7891				63842	18579		90312	90	116	103	85	

SN	ОГ/Мережа	Мета	Сектор	Рік початку	Кошторисна вартість і співфінансування сторін								Статус виконання, %	Прямі вигодонабувачі			Непрямі вигодонабувачі
					ПРООН	ШАРС	КАМР	Норвежське Посольство	Міські ради	ОГ/Мережі	Інші	Разом		Жінки	Чол.	Діти	
53	БК по вул. Бандери 10б.	Підвальні розгалуж	Соціальний розвиток	2007	8903				72033	11205		92141	15	90	69	22	
54	БК по Вовчи-нецькій 194в	Підвальні розгалуж	Соціальний розвиток	2007			6489	133412	28914		178815	90	230	190	81		
55	БК по вул. Сахарова 27	Підвальні розгалуж	Соціальний розвиток	2007			15910	128726	16770		161406	90	67	59	54		
56	ОСББ "Цемент"	Підвальні розгалуж	Соціальний розвиток	2007			11890	96203	12179		120272	90	43	41	10		
57	БК бо Надвір-нянській 32	Підвальні розгалуж	Соціальний розвиток	2007			16194	131020	17578		164792	90	80	78	46		
58	БК по Гали-цькій 134	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2007			7269	58808	8792		74869	90	159	111	173		
59	БК по Кор. Данила 14	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2007	15561			125899	15999		157459	15	61	47	25		
60	ОСББ Злагода-2006	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2007			6927	56045	7234		70206	90	8	7	2		
61	БК по Сахарова 33	Підвальні розгалуж	Соціальний розвиток	2007	15910			128726	16656		161292	90	77	67	48		
62	ОСББ "Сучас-не життя"	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2007			14604	118161	14979		147744	90	39	31	33		
63	Школа # 12	Ізоляція вікон	Енергія та довкілля	2007	16211			131163	16547		163921	90	590	486	659		
64	Школа # 18	Ізоляція вікон	Енергія та довкілля	2007	15593			126157	24850		166600	90	1404	1139	1253		
65	Школа # 2	Ремонт туалетів	Енергія та довкілля	2007	9236			74728	20711		104675	90	31	16	496		
66	Дит садок # 2	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2007	5522			44677	12513		62712	90	66	66		201	
67	ОСББ "Ватровик"	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2007			8115	65661	8747		82523	90	40	32	19		
68	Школа # 23	Ремонт туалетів	Енергія та довкілля	2007	15548			125800	15778		157126	15	722	783		2106	
69	Дит садок # 10	Ремонт туалетів	Енергія та довкілля	2007	13824			111848	30782		156454	90	219	172		642	
70	БК Набережній 32	Підвальні розгалуж	Соціальний розвиток	2007	15541			125742	16091		157374	15	87	135			
71	БК по Доро-шенка 28	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2007	16016			129581	16328		161925	90	123	92	72		
72	БК по Сахарова 31	Підвальні розгалуж	Соціальний розвиток	2007			16328	132112	17278		165718	90	69	51	61		
73	ОСББ б-р. Південний, 33	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2008	30443			96403	14263		141109		82	48	21		
74	Дитсадок №6	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2008	30861			109416	15704		155981		143	89	104		

SN	ОГ/Мережа	Мета	Сектор	Рік початку	Кошторисна вартість і співфінансування сторін								Статус виконання, %	Прямі вигодонабувачі			Непрямі вигодонабувачі
					ПРООН	ШАРС	КАМР	Норвезьке Посольство	Міські ради	ОГ/Мережі	Інші	Разом		Жнки	Чол.	Ді-ти	
75	Школа № 25	Заміна вікон	Енергія та довкілля	2008	35000				105000	24805		164805		857	697	907	
76	Будинковий комітет по Вовчинській вул 208	Ремонт системи холодного/гарячого водопостачання та система опалення	Соціальний розвиток	2009	65236				121152	25484		211872	0	259	168	113	
77	ГО "Піклувальна рада Первоцвіт» школа 6	Ремонт системи холодного/гарячого водопостачання та система опалення	Соціальний розвиток	2009	56149				104278	18557		178984	0	442	359	395	
78	Асоціація соціально-економічного розвитку села Угорники	Розробка технічної документації	Соціальний розвиток	2009	47700					5300		53000		1615	1507	406	
79	ГО "Пізнайко"	Ремонт даху	Соціальний розвиток	2009	81428				151224	32305		264957		414	169	305	
	Всього:	*	*	*	2439531	594655	0	113726	6290313	1215884	119521	10622406	0	12719	9276	19374	4858
Кіровське																	
1	ОСББ "Гірник-2"	Підвальні розгалуження	Енергія та довкілля	2006	14250				14250	3200		31700	100	224	171	103	
2	ОСББ No 20	Підвальні розгалуження	Соціальний розвиток	2007	13200				13200	8850		35250	90	192	154	122	
3	ОСББ No 21	Підвальні розгалуження	Соціальний розвиток	2007	13200				13200	8800		35200	90	209	151	126	
4	ОСББ No 23	Підвальні розгалуження	Соціальний розвиток	2007	10000				10000	3650		23650	90	39	32	11	
5	ОСББ "Наш дім"	Підвальні розгалуження	Соціальний розвиток	2007	9709				9709	7750		27168	90	85	79	34	
6	ОСББ Молодіжний, 18	Підвальні розгалуження	Соціальний розвиток	2008	8411				12617	4337		25365		55	43	35	
7	ОСББ Молодіжний, 19	Підвальні розгалуження	Енергія та довкілля	2008	15251				22877	6237		44365		147	125	115	
8	ОСББ Молодіжний, 8	Підвальні розгалуження	Соціальний розвиток	2008	12252				18378	3903		34533		103	95	36	
9	ОСББ Молодіжний, 6	Підвальні розгалуження	Соціальний розвиток	2008	9343				14015	4095		27453		84	58	39	

SN	ОГ/Мережа	Мета	Сектор	Рік початку	Кошторисна вартість і співфінансування сторін								Статус виконання, %	Прямі вигодонабувачі			Непрямі вигодонабувачі
					ПРООН	ШАРС	КАМР	Норвезьке Посольство	Міські ради	ОГ/Мережі	Інші	Разом		Жнки	Чол.	Ді-ти	
10	ОСББ «Гарний будинок»	Підвальні розгалуження	Соціальний розвиток	2008	19800				29700	7500		57000		207	161	129	
11	ОСББ Шахтарська 24	Підвальні розгалуження	Соціальний розвиток	2008	15260				22891	7239		45390		83	77	19	
12	ОСББ "Молодіжний 15"	Система водопостачання, опалення та каналізаційна система	Соціальний розвиток	2009				6674	10010	7854		24538	0	47	39	11	
13	ОСББ "Панфіловців 32"	Система водопостачання, опалення та каналізаційна система	Соціальний розвиток	2009				11700	17550	13750		43000	0	66	54	15	
14	ОСББ "Панфіловців"	Система водопостачання, опалення та каналізаційна система	Соціальний розвиток	2009				11700	17550	13750		43000	0	61	49	12	
15	ОСББ "Шахтарська 33"	Система водопостачання, опалення та каналізаційна система	Соціальний розвиток	2009				10349	15524	10875		36748	0	63	51	13	
16	ОСББ "Шахтарська 51"	Система водопостачання, опалення та каналізаційна система	Соціальний розвиток	2009		8347			12560	19326		40233	0	49	40	12	
17	ОСББ "Гірняцький 1"	Система водопостачання та опалення	Соціальний розвиток	2009				5863	8794	3258		17915	0	73	67	29	
18	ОСББ "Гірняцький 4"	Система водопостачання та опалення	Соціальний розвиток	2009				5868	8802	3260		17930	0	156	145	61	
19	ОСББ "Гірняцький 10"	Система водопостачання та опалення	Соціальний розвиток	2009				10724	16085	7979		34788	0	156	145	61	
20	ОСББ "Молодіжний 5"	Система водопостачання та опалення	Соціальний розвиток	2009				6970	10456	5436		22862	0	65	53	16	
21	ОСББ "Об'єднаний"	Система електропостачання	Соціальний розвиток	2009				9013	13519	5504		28036	0	85	58	15	
22	ОСББ "Акваріум"	Система похілого даху	Соціальний розвиток	2009				10727	16091	12980		39798	0	106	72	38	

SN	ОГ/Мережа	Мета	Сектор	Рік початку	Кошторисна вартість і співфінансування сторін							Статус виконання, %	Прямі вигодонабувачі			Непрямі вигодонабувачі	
					ПРООН	ШАРС	КАМР	весь кет Пос ольс	Міські ради	ОГ/Мережі	Інші		Разом	Жнки	Чол.		Ді-ти
23	ОСББ "Леніна"	Оновлення структурних елементів	Соціальний розвиток	2009		12000			18000	15517		45517	0	80	58	40	
24	ОСББ "Шахтарська 35"	Ремонт даху	Соціальний розвиток	2009		11000			17000	15036		43036	0	52	43	14	
25	ОСББ Молодіжний 10	Ремонт даху	Соціальний розвиток	2009		13680			4500	20520		38700		108	97	31	
26	ОСББ Гіряцький 2	Система каналізації	Соціальний розвиток	2009		12240			6900	18360		37500		57	34	29	
27	ГО "Світ дитинства"	Технічна документація	Соціальний розвиток	2009		40000			9623			49623				500	
28	ОСББ Молодіжний 12	Система каналізації	Соціальний розвиток	2009		14000			14000	9096		37096		97	93	25	
	Всього:	*	*	*	140676	111267	0	89588	3978019	248062	0	987394		2526	2068	769	
Миколаїв																	
1	ОСББ "Новатор"	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2006	67670				67670	18220		153560	100	92	80	48	
2	ОСББ "Білий дім"	Підвальні розгалуж.	Енергія та довкілля	2006	67863				67863	18220		153946	100	95	85	30	
3	ОСББ "Таврія"	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2006	63744				63744	18015		145503	100	24	24	7	
4	ОСББ "Айлант"	Підвальні розгалуж.	Енергія та довкілля	2006	56681				56681	13154		126516	100	146	108	27	
5	ОСББ "Ольвія"	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2006	67432				67432	25005		159869	100	236	159		
6	ОСББ "Світанок"	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2007	61039				74604	20862		156505	15	141	99	60	
7	ОСББ "Наш дім -25"	Ремонт стін	Економічний	2009	48504				72755	13815		135074	0	20	14	8	
8	ОСББ "Авіатор"	Ремонт стін та даху	Економічний	2009	61714				92572	19263		173549	0	50	45	19	
	Всього:	*	*	*	494647	0	0	0	563321	146554		1204522	0	734	555	172	
Гола Пристань																	
1	Мережа дитсадків	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2006	30262				30262	9584		70108	100	48	5	206	
2	"Галина-Надія"	Водопровідні труби	Енергія та довкілля	2007	10756				10756	2740		24252	100	30	22	33	
3	"Голяни"	Водопровідні труби	Енергія та довкілля	2007	13610				13610	3375		30595	100	20	13	4	
4	Дитсадок 3	Ізоляція вікон	Енергія та довкілля	2007	39668				39668	16793		96129	100	46	5	190	
5	ОСББ Покришева,45	Ремонт труб в підвалі	Енергія та довкілля	2008	10992				16488	3554		31034		20	14	0	
6	ОСББ Озерянка	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2008	19333				28999	5679		54011		14	8	0	
7	ОСББ Пенсіонерів	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2008	8297				12445	2605		23347		22	11	3	

SN	ОГ/Мережа	Мета	Сектор	Рік початку	Кошторисна вартість і співфінансування сторін								Статус виконання, %	Прямі вигодонабувачі			Непрямі вигодонабувачі		
					ПРООН	ШАРС	КАМР	Норвезьке Посольство	Міські ради	ОГ/Мережі	Інші	Разом		Жнки	Чол.	Ді-ти			
8	ОСББ Ластівка	Ремонт труб в підвалі	Енергія докільля	2008	15072					22609	4687		42368		21	26	7		
9	Дитсадок №2	Територія	Соціальний розвиток	2008	32983					49475	9662		92120		202	173	170		
	Всього:	*	*	*	180973					224312	58679		463964		412	302	632		
Галич																			
1	ГО "Вівчаренко, 19"	Підвальні розголушення	Енергія та докільля	2006	52697					52697	11752		117146	90	92	80	35		
	Всього:	*	*	*	52697					52697	11752		117146	90	92	80	35		
Саки																			
1	ОСББ Іванової	Ремонт даху	Енергія та докільля	2008					28106	28106	6845		63057		15	16	19		
2	ОСББ Кузнцова	Ремонт даху	Енергія та докільля	2008					25993	25993	6377		58363		49	36	12		
3	Дитсадок 13	Каналізаційна система	Енергія та докільля	2008					42631	42631	10073		95335		177	101	180		
4	ОСББ на Інтернаціональній вул.,45	Ремонт під'здів фасадів та козирьків	Соціальний розвиток	2009					23298	23298	5647		52243	0	75	59	40		
5	ОК "Октябрський"	Водоведведення та каналізація	Екологія	2009					75000	75000	91100		241100	0	58	43	37		
6	ОК "Привокзальний"	Водоведведення та каналізація	Екологія	2009					75000	75000	91100		241100	0	46	43	40		
7	ГО "Наш Дім - м. Саки"	Ремонт туалетів	Соціальний	2009					57620	57620	13604		128844	0	70	8	700		
8	ГО "Родина"	Ремонт туалетів	Соціальний	2009					61692	61692	14989		138373	0	48	11	483		
	Всього:	*	*	*					389340	0	389340	239535	0	1018215	0	538	317	1511	
Вознесенськ																			
1	Школа № 5	Система опалення	Енергія та докільля	2007	15704					15704	4133		35541	100	50	6	534		
2	Дитсадок 6	Ремонт туалетів	Соціальний розвиток	2007	34443					34443	8004		76890	100	19	5	106		
3	ОСББ Залізничник	Каналізац. система	Енергія та докільля	2007	48604					48604	11561		108769	100	26	15	8		
4	ВК "Затишний"	Водопостачання	Соціальний розвиток	2007	67635					67635	37471		172741	100	112	128	46		
5	Школа #7	Ремонт туалетів	Соціальний розвиток	2007	61735					61735	14120		137590	90	680	292	518		
6	Мережа шкіл	Питна вода	Соціальний розвиток	2007	22155					22155	5773		50083	90			5158		
7	Школа №4	Ремонт приміщення	Соціальний розвиток	2008	33257					61763	11058				375	325	443		
8	Школа №10	Ремонт приміщення	Соціальний розвиток	2008	51730					96070	17641				625	535	623		

SN	ОГ/Мережа	Мета	Сектор	Рік початку	Кошторисна вартість і співфінансування сторін								Статус виконання, %	Прямі вигодонабувачі			Непрямі вигодонабувачі
					ПРООН	ШАРС	КА МР	Норвезьке Посольство	Міські ради	ОГ/Мережі	Інші	Разом		Жнки	Чол.	Ді-ти	
9	Школа №8	Ремонт приміщення	Соціальний розвиток	2008	42644				79197	14538				720	626	722	
10	ОСББ "Метеор Сервіс"	Ремонт системи водопостачання та каналізації	Соціальний розвиток	2009	9257				13885	3601		26743	0	17	10	7	
11	ОСББ "Будинок газовиків"	Ремонт даху	Соціальний розвиток	2009	37163				55744	10703		103610	0	109	96	48	
12	ОСББ "Дім Надія"	Ремонт похилого даху	Соціальний розвиток	2009	41829				62744	11779		116352	0	36	26	19	
13	ОСББ "Радужний"	Ремонт плоского даху	Соціальний розвиток	2009	25940				38909	7445		72294	0	72	54	17	
14	ОСББ "Залізничник-Вознесенський"	Капітальний ремонт двускатного даху	Соціальний розвиток	2009										8	6	2	
15	ГО «Берегиня»	Капітальний ремонт туалетів школи	Соціальний розвиток	2009		12767	19151					40097		504	385	514	
16	ГО «Діалог»	Розробка технічної документації	Соціальний розвиток	2009		40566	13885					45073		118	88	95	
	Всього:	*	*	*	492096	81163	94772	0	658588	157827	0	1484446	0	3471	2597	3860	
	Кагарлик																
1	ОСН Комунарска	Ремонт приміщень	Соціальний розвиток	2007	24840				24840	5720		55400	90	12	9	10	
2	ГО "Ромашка"	Ремонт приміщень	Соціальний розвиток	2008	46235				56509	12376		115120					
3	ОСББ "Оберіг"	Ремонт двускатного даху	Соціальний розвиток	2009	29279				35785	8230		73294	0	9	7	9	
4	ОСББ "Надія плюс"	Ремонт двускатного даху	Соціальний розвиток	2009	19948				24381	11283		55612	0	12	9	10	
	Всього:	*	*	*	120302	0	0	0	141515	37609	0	299426	0	33	25	29	
	Могилів-Подільський																
1	Дитсадок 2	Ізоляція вікон	Енергія довкілля та	2007		37678			37678	9425		84781	90	55	4	245	
2	Дитсадок 5	Ізоляція вікон	Енергія довкілля та	2007		38564			38564	10775		87903	90	43	1	355	
3	Дитсадок 1	Ізоляція вікон	Енергія довкілля та	2007		36508			36508	8975		81991	90	25	5	296	

SN	ОГ/Мережа	Мета	Сектор	Рік початку	Кошторисна вартість і співфінансування сторін								Статус виконання, %	Прямі вигодонабувачі			Непрямі вигодонабувачі
					ПРООН	ШАРС	КА МР	Норвезьке Посольство	Міські ради	ОГ/Мережі	Інші	Разом		Жнки	Чол.	Ді-ти	
4	НГО "Ангел надії"	Ремонт приміщень	Соціальний розвиток	2007		74950			74950	32423		182323	15	120	120	120	
5	Школа №3	Встановлення вікон	Енергія та довкілля	2008				40556	49568	13414		103538		939	744	796	
	<i>Всього:</i>	*	*	*		187700		40556	237268	75012		540536	*	987	926	1016	
	Нововолинськ																
1	Дитсадок 4	Ізоляція вікон	Енергія та довкілля	Дитсадок 4	7700				7700	2337		17737	90	36	4	200	400
2	ВК "Струмок"	Каналізаційна система	Енергія та довкілля	ВК "Струмок"	53900				53900	25060		132860	90	32	29	13	
3	ОСББ "Самшит"	Система водопостачання	Соціальний розвиток	ОСББ "Самшит"	7200				7200	2208		16608	90	22	14	6	
4	ОСББ "Надія 2007"	Система водопостач.	Соціальний розвиток	ОСББ "Надія 2007"	6100				6100	2267		14467	90	22	14	15	
5	ОСББ "Клавдія"	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2007	4960				44640	6686		56286	15	26	17	14	
6	ОСББ "Віра"	Підвальні розгалуж	Соціальний розвиток	2007	4080				36720	36720		77520	15	20	25	14	
7	ОСББ "7-Я"	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2007	3920				35280	5003		44203	90	19	7	12	
8	ВК "Світанок"	Питна вода	Соціальний розвиток	2007	7000				63000	16533		86533	90	20	16	6	
9	ОСББ "Іскра"	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2007	5150				46350	6274		57774	90	27	11	19	
10	ОК "Гірник Волинський"	Вулична каналізаційна система	Соціальний розвиток	2009	50911				62225	37468		150604	0	47	39	33	
	<i>Всього:</i>	*	*		150921	0	0	0	363115	140556	0	654592	0	271	176	332	400
	Львів																
1	ОСББ "Біля парку"	Ремонт даху	Енергія та довкілля	2007	73719				73719	22562		170000	5	45	40	21	
2	Школа # 17	Ремонт приміщень	Соціальний розвиток	2007	28425				28425	9150		66000	5	164	155	150	800
	<i>Всього:</i>	*	*	*	102144				102144	31712		236000		209	195	171	800
	Рубіжне																
1	ГО "Розвиток"	Підвальні розгалуж	Соціальний розвиток	2008	22997				22997	8300		54294		361	203	120	
2	ОСББ «Єдність Рубіжного»	Заміна вікон та дверей	Екологія	2009	14352				14352	5180		33884	0	18	17	2	
3	ОСББ «Нацквартал»	Заміна вікон	Економічний	2009	7247				7247	3575		18069	0	15	14	5	

SN	ОГ/Мережа	Мета	Сектор	Рік початку	Кошторисна вартість і співфінансування сторін								Статус виконання, %	Direct Beneficiaries			Indirect Beneficiaries
					ПРООН	ШАРС	КА МР	везь ке Пос ольс	Міські ради	ОГ/Мережі	Інші	Разом		Wom-en	Men	Children	
4	ОСББ " Наш квартал -2"	Заміна вікон	Економічний	2009	4100				4100	2178		10378	0	11	8	2	
5	ОСББ " Наш квартал -4"	Заміна вікон	Економічний	2009	8232				8232	4339		20803	0	20	18	11	
6	ОСББ "Космос-Рубіжне"	Реконструкція приміщень	Соціальний	2009	21669				21669	6240		49578		36	39	9	
	Всього:				78597				78597	29812		187006		851	786	714	
	Українка																
1	ОСББ «Будівельник України»	Підвальні розгалуж	Соціальний розвиток	2008	68850				68850	39546		177246		89	47		
2	ОСББ "Житловий комплекс Дніпро»	Ремонт системи водопостачання та каналізації	Соціальний розвиток	2009	51070				62419	17610		131099	0	299	273	54	
	Всього:				119920				131269	57156		308345		89	47		
	Джанкой																
1	ГО "Рітм"	Заміна вікон та дверей	Екологічний	2009	67291				67291	17754		152336	0	560 people			
2	ГО "Доброе дело"	Ремонт спортивного залу	Соціальний	2009	67500				67500	17800		152800	0	511	511		
	ГО "Топольок"	Ремонт туалетів	Соціальний	2009	67498				67498	15600		150596		29	3	138	
	Всього:	*	*		202289				202289	51154		155732		106	161	630	
	Ніжньогірський																
1	ГО "Водник"	Ремонт туалетів	Соціальний	2009	61525				61625	13672		36772		45	71	30	
	Всього:				61525				61625	13672		36772		45	71	30	
	Бахчисарай																
1	ГО "Буратіно"	Система каналізації	Соціальний	2009	37377				37377	8806		33560		04	22	91	
	Всього:				37377				37377	8806		33560		04	22	91	
	Разом 2004	*	*	*	488600				488600	118000	65200	1160400	100.0	1311	1574	4749	
	Разом 2005	*	*	*	293300				684700	119100	61100	1158200	99.2	2637	1932	8936	
	Разом 2006	*	*	*	1279608	896165			2175773	577279	380964	5309789	99.1	14003	11711	7735	40662
	Разом 2007	*	*	*	2243623	187700		181160	5223433	1206562	129000	9171478	51.0	10725	7368	24639	4149
	Разом 2008	*	*	*	559314	130556	96730	216722	1634672	465720	334800	3438514	98.1	6355	4953	5379	
	РАЗОМ 04/08	*	*		4943085	1214421	96730	181160	10058822	2426439	971064	16802959	89.12	35031	27538	51438	44811
	РАЗОМ 2009	*	*		663788	953671	494899	89588	2672587	998123	174000	6046656	31	1038	7	8307	9524
	РАЗОМ 04/09	*	*		5606873	2168092	59162	270748	12880490	3484923	1145064	26286560	89.12	45418	35845	60962	5606873
	Відсоток	*	*	*	21.3	8.2	2.3	1.0	49.0	13.3	4.4	100.0	81	114007			

Додаток – IV

Оцінка проектів місцевих громад реалізованих в 2009 році за підтримки ПРООН/МПВСР та міст-партнерів

№	Назва організації громади /Мережі – ініціатора проекту	Мета проекту	Загальна вартість проекту, грн.	Планові результати впровадження проекту	Фактичні результати впровадження проекту
	Рівне				
1	ОСББ «Газда»	Капітальний ремонт даху	120 745	<p>Заплановані проектні роботи</p> <ul style="list-style-type: none"> - Зняття старого покриття, - Улаштування цементної стяжки, - улаштування покриття з руберойду, - улаштування покриття парпетів та козирків. <p>Запланована вартість проекту, грн. - 115 437</p> <p>Прямі вигодонабувачі Загальна кількість - 103, Чоловіків – 46, Жінок – 44, Дітей - 13</p> <p>Очікувані проектні результати: Капітальний ремонт покрівлі будинку: <ul style="list-style-type: none"> - покращить життєдіяльність та безпеку всіх мешканців, - зменшиться захворюваність, грибок та сирість приміщень, - сприятиме проведенню ремонту квартир та під'їздів. </p>	<p>Фактично виконані проектні роботи Капітальний ремонт покрівлі 481,6 м². прибирання та облаштування прибудинкової території.</p> <p>Фактична вартість проекту, грн. - 115 437</p> <p>Прямі вигодонабувачі Загальна кількість - 103, Чоловіків – 46, Жінок – 44, Дітей - 13</p> <p>Досягнуті проектні результати: <ul style="list-style-type: none"> - зменшилася кількість захворювання дітей та людей похилого віку, - на 80% ліквідовано грибок, - на 80% понижено сирість, - зроблено капітальний ремонт 6 квартир верхніх поверхів, - зроблено ремонт 2 під'їздів. </p>
2.	ОСББ «Семко»	Капітальний ремонт даху	76 495,95	<p>Заплановані проектні роботи</p> <ul style="list-style-type: none"> Зняття старого покриття, - Улаштування цементної стяжки, - улаштування покриття з руберойду, - улаштування покриття парпетів та козирків. <p>Зріз та вивіз дерева.</p> <p>Запланована вартість проекту, грн. - 76 495,95</p> <p>Прямі вигодонабувачі Загальна кількість - 139, Чоловіків – 60, Жінок – 63, Дітей - 16</p> <p>Очікувані проектні результати Капітальний ремонт покрівлі будинку: <ul style="list-style-type: none"> - покращить умови проживання, - зменшиться захворюваність, - зменшиться грибок та сирість приміщень, - сприятиме збереженню всіх конструктивних елементів. </p>	<p>Фактично виконані проектні роботи Капітальний ремонт покрівлі 595м² Зріз та вивіз дерева</p> <p>Фактична вартість проекту, грн. - 76 495,95</p> <p>Прямі вигодонабувачі Загальна кількість - 139, Чоловіків - 60 Жінок – 63, Дітей - 16</p> <p>Досягнуті проектні результати <ul style="list-style-type: none"> - зменшилася кількість захворювання дітей та людей похилого віку, - на 85% ліквідовано грибок, - на 80% висушено верхні поверхи, - усунуено проникнення дощових вод у квартири та під'їзди. </p>
	Новоград-Волинський				

1	ОГ «Морське»	Виготовлення пакету технічної документації, що вимагається для будівництва систем водопостачання та водовідведення	41237,0	Заплановані проектні роботи: Виготовлення технічної документації для будівництва водопроводу та водовідведення в мікрорайоні «Морське»	Фактично виконані проектні роботи Пакет технічної документації
				Запланована вартість проекту, грн. 41237,0 грн.	Фактична вартість проекту, грн. 41237,0 грн.
				Прямі вигодонабувачі Загальна кількість – 443, Чоловіків -151 Жінок -136, Дітей -156	Прямі вигодонабувачі Загальна кількість – 443, Чоловіків -151, Жінок -136, Дітей -156
				Очікувані проектні результати: Виготовлення технічної документації для будівництва водопроводу та водовідведення в мікрорайоні «Морське»	Досягнуті проектні результати Виготовлення технічної документації є першоосною для забезпечення мешканців мікрорайону «Морське » якісною питною водою. Громада зобов'язується втілити проект щодо будівництва системи водопостачання та водовідведення, прийняти її на баланс та самостійно утримувати. Реалізація проекту дозволить жителям мікрорайону використовувати для задоволення своїх природних потреб воду належної якості та в достатній кількості. Крім того, побудова системи водовідведення забезпечить належні санітарно-гігієнічні вимоги та чистоту навколишнього середовища.
Тулчин					
1	ГО «Веселка»	Заміна вікон	97313.00	Заплановані проектні роботи Заміна старих дерев'яних вікон на сучасні пластикові	Фактично виконані проектні роботи Замінено старі дерев'яні вікна на сучасні пластикові
				Запланована вартість проекту, грн. 97313.00	Фактична вартість проекту, грн. 103 000грн.
				Прямі вигодонабувачі Загальна кількість – 159, Чоловіків -3, Жінок -26 Дітей -130	Прямі вигодонабувачі Загальна кількість – 159, Чоловіків -3, Жінок -26, Дітей -130
				Очікувані проектні результати Покращення умов перебування дітей у ДНЗ Економія коштів на поточні ремонти фарбування, утеплення) Економія ресурсів (природного газу)	Досягнуті проектні результати Скорочення захворюваності на ГРЗ на 25-30% Економія коштів на поточні роботи -1200 грн. на рік Економія природного газу на 20% в опалювальний сезон
2	ГО «Дитячий добробут»	Заміна вікон	247500.00	Заплановані проектні роботи Заміна старих дерев'яних вікон на сучасні пластикові	Фактично виконані проектні роботи Замінено старі дерев'яні вікна на сучасні пластикові
				Запланована вартість проекту 247500.00 грн.	Фактична вартість проекту 252 200грн.
				Прямі вигодонабувачі Загальна кількість- 294, Чоловіків -5, Жінок -49 Дітей -240	Прямі вигодонабувачі Загальна кількість- 294, Чоловіків -5, Жінок -49, Дітей -240

				Очікувані проектні результати Покращення умов перебування дітей у ДНЗ -Економія коштів на поточні ремонти (фарбування, утеплення) -Економія ресурсів (природного газу)	Досягнуті проектні результати Скорочення захворюваності на ГРЗ на 25-30% Економія коштів на поточні роботи -1200 грн. на рік Економія природного газу на 20% в опалювальний сезон
	Нововолинськ				
1	ОК «Гірник Волині»	Будівництво вуличної каналізаційної системи	150 604	Заплановані проектні роботи Будівництво каналізаційної системи на вулицях Молодіжна, Молодогвардійців, Космонавтів Запланована вартість проекту, грн. 150 604 Прямі вигодонабувачі Загальна кількість – 119, Чоловіків – 39, Жінок – 47 Дітей – 33 Очікувані проектні результати - Згуртованість роботи громади - Побудова каналізаційної системи на трьох вулицях - Покращення санітарно – гігієнічного стану - Зменшення витрат громади - Покращення якості проживання	Фактично виконані проектні роботи Побудована каналізаційна система на вулицях Молодіжна, Молодогвардійців, Космонавтів Фактична вартість проекту, грн. 150 604 Прямі вигодонабувачі Загальна кількість – 119, Чоловіків – 39, Жінок – 47, Дітей – 33 Досягнуті проектні результати - Навички працювати згуртовано для користі всіх - Побудована каналізаційна система на трьох вулицях - Покращився санітарно-гігієнічний стан - Зменшення витрат кожного господаря (на чистку вигрібних ям)

Додаток - V
Деталі щодо підпроекту, що впроваджується за підтримки
Швейцарської агенції розвитку та співробітництва

ПРООН/МПВСР запроваджує компоненту ШАРС «Забезпечення умов учасницького управління та розвитку в міських зонах». Загальною метою Проекту є «Процес муніципального управління та розвитку централізовано та посилено шляхом інтегрування учасницького підходу; встановлено чіткі взаємозв'язки з регіональною владою та стимульовано співпрацю між задіяними містами».

A) Територія, охоплена заходами Програми

В цьому напрямі ПРООН/МПВСР функціонує в наступних містах:

- 1) міста Саки, Джанкой, Щолкіне та Бахчисарай - в АР Крим;
- 2) міста Тульчин, Калинівка та Могилів-Подільський - у Вінницькій області;
- 3) містах Івано-Франківськ, Долина (Івано-Франківська область), Новоград-Волинський (Житомирська область), Вознесенськ (Миколаївська область), Гола Пристань (Херсонська область), Кіровське (Донецька область).

B) Діяльність Програми

Таблиця. Деталі щодо фінансових трансакцій для ініціатив сталого місцевого розвитку за підтримки ШАРС, грн.

№	Мета	Кількість операцій	Загальна сума, перерахована до кінця 2009 р.		Загальна сума до сплати у майбутньому фінансуванні		Загальний статус виконання, %
			Фонд ШАРС	Міська рада	Фонд ШАРС	Міська рада	
1	Кіровське						
1.1	ОСББ "Шахтарська 51"	2	7536	11304	838	1256	90%
1.2	ОСББ "Шахтарська 35"	2	10080	15120	1120	1680	90%
1.3	ОСББ "Молодіжний 12"	2	12600	12600	1400	1400	90%
1.4	ОСББ "Леніна"	1	1800	2700	10200	15300	15%
1.5	Кіровська міська рада	1	52500		7000		90%
1.6	ГО "Світ дитинства"	1	8000		32000		20%
1.7	ОСББ "Молодіжний 10"	1	2052	3078	11628	17442	15%
1.8	ОСББ "Шахтарська 24"	1	1526	2289			100%
1.9	ОСББ "Грняцький 2"	1	2295	2295	13005	13005	15%
2	Долина						
2.1	ОК "Джерело життя вулиці Замкової"	1	7000	7000			100%
2.2	ОСББ "Під липою на Пушкіна 8"	2	68437	68437	7604	7604	90%
2.3	ОСББ "Затишна оселя на Незалежності 2"	2	63000	63000	7000	7000	90%
2.4	Долинська міська рада	2	49500		5500		90%
2.5	ГО «Сонечко»	2	81000	81000	9000	9000	90%
2.6	ГО «Усмішка»	1					
3	Новоград-Волинський						
3.1	ГО "Морське"	2	41237				100%
3.2	ГО «Звягель»				60000	60000	
3.3	Новоград-Волинська міська рада	1	59500				100%
4	Вознесенськ						
4.1	ОСББ "Радужний»	2	23346	35018	2594	3891	90%
4.2	ОСББ "Будинок газовиків"	2	33447	50170	3716	5574	90%
4.3	ОСББ "Метеор Сервіс"	2	8331	12497	926	1388	90%
4.4	ОСББ "Дім Надія»	2	37646	56469	4183	6274	90%
4.5	ОСББ "Залізничник-Вознесенський»	2	11491	17236	1277	1915	90%
4.6	ГО «Берегиня»	2	25046	37569	2783	4174	90%
4.7	ГО «Діалог»	1	4057		36509		10%
5	Тульчин						
5.1	ГО «Веселка»	3	39412	48170			100%
5.2	ГО «Дитячий Добробут»	3	101250	123750			100%
5.3	ГО «Оленка» - останній транш	1	9000				100%

5.4	ГО «Все для дітей» останній транш	1	9000				100%
6	Івано-Франківськ						
6.1	БК на вул. Вовчинецька 208А	3	65236	121152			100%
6.2	ГО "Піклувальна рада Первоцвіт»	3	56149	104278			100%
6.3	Асоціація соціально-економічного розвитку села Угорники	2	47700				100%
6.4	ГО «Пізнайко»	1	27918	6980	53510	144244	15%
7	Могилів-Подільський						
7.1	ГО «Батьківська турбота» останній транш	1	4055	4957			100%
8	Рівне						
8.1	ГО «Усмішка»	1	5250	5250	29750	29750	15%
9	Українка						
9.1	ОСББ «Житловий комплекс Дніпро»	1	16649	68468		11349	90%
РАЗОМ		57	993,045.59	993046	301542	342248	74%
			1,986,091.59		643790		

Програма підтримала міжмуніципальну співпрацю між містами Долина та Новоград-Волинський в сфері енергозбереження та житлово-комунальної реформи, що є експериментальною діяльністю ПРООН/МПВСР в 2009 році.

12 лютого, було проведено тренінг для 15 лідерів організацій громад в м. Тульчин присвячений громадському аудиту проектів громад, організації оцінювання за участі громад та донорських візитів.

МПВСР організувала два тренінги в містах-партнерах Новоград-Волинський та Долина 26-27 лютого у співпраці з проектом ПРООН «Енергоефективність в освіті» і екологічним клубом «Еремурус» (Більше деталей в частині 2.1.2 Розвиток людських ресурсів).

20-23 червня ПРООН/МПВСР підтримала круглий стіл присвячений обговоренню Проекту Закону «Про енергетичну ефективність будівель» та можливостей його застосування в містах України, який провело в м. Бердянськ Міністерство з питань житлово-комунального господарства України (більше інформації можна знайти в частині 2.1.1. Реформи у сфері законодавства та політики).

Тренінги по енергозбереженню для шкільних вчителів проведені в м. Рубіжне 29 квітня та м. Вознесенськ 24 квітня в контексті міжмуніципальної співпраці між цими двома містами у сфері застосування децентралізованого підходу до енергозбереження (більше інформації можна знайти в частині 2.1.4. Розвиток людських ресурсів)

1 липня проведений національний круглий стіл присвячений імплементації Європейської стратегії інновацій та доброго врядування на місцевому рівні в Україні, який було спів організовано разом з Міністерством регіонального розвитку та будівництва України.

Семінар з планування нового підпроєкту в співпраці з ШАРС на 2010-2012 роки проведений із залученням національних партнерів ПРООН/МПВСР в м. Ялта (АР Крим) 3-5 липня 2009 р. Учасники представили бачення майбутніх заходів Проекту для підтримки розвитку місцевого самоврядування та реформи децентралізації в Україні. Учасники висловили потребу в подальшій підтримці реформи житлово-комунального господарства і заходів для енергоефективності.

Всеукраїнська конференція «Громадсько-приватне партнерство як механізм розвитку малих міст» проведена 6-7 липня 2009 р. за підтримки ПРООН/МПВСР. Конференція збрала 311 мерів малих міст та селищ, які представили список головних проблем, що стоять на заваді розвитку місцевого самоврядування.

29 липня Мануель Еттер, директор ШАРС, Олена Литвиненко, координатор програм ШАРС та Олена Урсу, спеціаліст ПРООН/МПВСР з питань врядування та сталого розвитку, провели зустріч з питань підготовки проектної документації для нового під-проєкту МПВСР за підтримки ШАРС.

20-21 липня організовано навчальний візит «Схід-Захід» до мм. Тульчин та Могилів-Подільський для 29 службовців органів місцевого самоврядування зі Східної та Південної України, які вивчили досвід застосування підходу за участі громади, досвід громад у співпраці з МПВСР та ознайомилися з традиціями Західної України (Вінницької області).

12-13 серпня в м. Івано-Франківськ було проведено тренінг з розвитку потенціалу для представників будинкових комітетів та ОСББ. Проведенню тренінгу сприяли Оксана Реміга, старший програмний менеджер ПРООН/МПВСР, Ірина Скалій, менеджер проекту ПРООН/МПВСР та Леонід Туловський, спеціаліст з управління якістю ПРООН/МПВСР.

Додаток – VI:

Деталі проектів громад, підтриманих Канадською агенцією міжнародного розвитку

ПРООН в Україні та Уряд Канади, представлений Міністром міжнародної співпраці, діючи через Канадську агенцію міжнародного розвитку, підписали Угоду про грант. В рамках Угоди МПВСР отримує 1000000 канадських доларів на наступну діяльність:

1. Покращення потенціалу місцевої влади надавати високоякісні громадські послуги, головним в сфері водопостачання;
2. Посилення можливостей громадських організацій самостійно визначати свої пріоритетні соціальні та економічні потреби, спільно з місцевою владою розробляти стратегії для розв'язання своїх проблем, та мобілізувати ресурси, щоб фінансувати їх в визначених містах Криму;
3. Збільшення можливостей громад та місцевих виконавчих органів та впроваджувати ґендерну політику, програми та проекти, які відображають пріоритети та інтереси як жінок, так і чоловіків Криму.

А) Заходи Програми**Таблиця: Фінансовий статус ініціатив для місцевого розвитку за підтримки КАМР, грн.**

№	Мета	Кількість операцій	Загальна сума, перерахована до кінця 2009 р.		Загальна сума до сплати у майбутньому фінансуванні		Загальна сума, перерахована до кінця 2009 р.
			Фонд КАМР	Міська рада	Фонд КАМР	Міська рада	
1	Саки						
1.1	ОСББ -45	2	20968	20968	2330	2330	90%
1.2	ГО «Наш дім»	2	51858	51858	5762	5762	90%
1.3	ГО «Родина»	2	55523	55523	6169	6169	90%
1.4	ГО «Октябрський»	2	67500	67500	7500	7500	90%
1.5	ГО «Привокзальний»	2	67500	67500	7500	7500	90%
2	Джанкой						
2.1	ГО «Ритм»	2	60562	60562	6729	6729	90%
2.2	ГО «Доброє Діло»	3	67500	67500			100%
2.3	ГО «Топольок»	1	60748	60748	6750	6750	90%
3	Рубіжне						
3.1	ОСББ " Наш квартал -2"	1	615	615	3485	3485	15%
3.2	ОСББ " Наш квартал -4	1	1235	1235	6997	6997	15%
3.3	ОСББ "Космос-Рубіжне"	2	19502	19502	2167	2167	90%
Разом		20	473511	473511	55389	55389	77%

14 квітня, в м. Сімферополь проведено круглий стіл на тему «Перспективи впровадження системи управління якістю муніципальних послуг відповідно до системи ISO 9001:2008 в містах АР Крим». Досвід впровадження системи покращення врядування обговорили в ході зібрання за участі 35 учасників та учасниць.

7-8 травня, курс «Місцевий сталий розвиток» обговорили на семінарі «Участь громад в місцевому самоврядуванні для сталого розвитку» за участі 24 учасників українських університетів

Тренінг «Ефективні комунікації: Чому і Як» провели в м. Бахчисарай за підтримки КАМР для 16 муніципальних координаторів та прес-секретарів з 15 міст-партнерів ПРООН/МПВСР 14-15 травня 2009 року. Учасники та учасниці навчилися готувати прес-релізи, історії успіху та спілкуватися з мас-медіа ефективно.

28-29 травня, 40 керівників місцевих та районних органів місцевого самоврядування, з АР Крим взяли участь в семінарі по децентралізації в м. Яремче (Івано-Франківська область) (більше інформації можна знайти в частині 2.1.4. Розвиток людських ресурсів)

11-12 червня, 27 вчителів з 9 міст та селищ отримали нові знання на тренінгу по ґендерному аналізу, проведеному в м. Бахчисарай (АР Крим). Тренінг навчив вчителів робити внесок в розвиток місцевих громад шляхом інформування громадськості по ґендеру.

18 червня 10 вчителів з кримських міст-партнерів взяли участь в фінальній зустрічі тренінгу «ґендерний аналіз для учасниць та учасників програм місцевого розвитку» і представили домашні завдання. Провели демонстраційні тренінги та отримали сертифікати тренерів по ґендерному аналізу.

18-19 серпня, представлено заходи та умови партнерства ПРООН/МПВСР презентовано в м. Євпаторія (АР Крим). Ірина Скалій, менеджер проекту ПРООН/МПВСР та Микола Смірнов, спеціаліст ПРООН/МПВСР з розширення демократичного врядування оцінили потенціал міста в контексті партнерства з Програмою і зустрілися з директорами навчальних закладів в м. Євпаторія, потенційними громадами що реалізовуватимуть проекти для сталого розвитку.

25-28 серпня, команду ПРООН/МПВСР розвивала інституційний потенціал в чотирьох нових партнерських селищах міського типу – Карсногвардійському, Первомайському, Зуї та Нижньогірському. Команда МПВСР зустрічалася з селищними головами, відвідувала місцеві організації громад і встановлювала систему управління інформацією.

28 серпня, Леонід Туловський, експерт ПРООН/МПВСР з контролю якості, провів тренінг по ОСББ, в якому взяло участь 25 лідерів громад з 12 місцевих ОСББ в м. Саки (АР Крим) і навчилися тлумачити законодавство по ОСББ, реєструвати та ефективно управляти ОСББ.

25 вересня, було організовано донорський візит для представників Канадської агенції міжнародного розвитку до м. Саки з оглядом проектів місцевих громад з реконструкції туалетів в школі №2 і будівництва вуличної системи водовідведення.

Додаток – VII**Деталі щодо проектів громад за підтримки Посольства Королівства Норвегія в Україні**

ПРООН в Україні та Посольство Королівства Норвегія в Україні підписали Угоду про співфінансування та погодилися співпрацювати у реалізації проектів місцевих громад у сфері енергоефективності в м. Кіровське. Метою проекту є підтримка місцевих громад які управляють багатоквартирними будинками і соціальною інфраструктурою в м. Кіровське для енергозбереження через заміну труб систем водопостачання та водовідведення, ремонту дахів та технічних елементів.

В) Діяльність Програми

Посольство Королівства Норвегія підтримало 10 проектів громад в м. Кіровське для допомоги місцевим громадянам у формуванні ОСББ та розв'язання пріоритетних проблем розвитку.

Таблиця: Фінансовий статус ініціатив для місцевого розвитку в м. Кіровське за підтримки Посольства Королівства Норвегія, грн.

#	Мета	Кількість операцій	Загальна сума, перерахована до кінця 2009 р.		Загальна сума до сплати у майбутньому фінансуванні		Загальна сума, перерахована до кінця 2009 р.
			Фонд Посольства Норвегії	Міська рада	Фонд Посольства Норвегії	Міська рада	
1	Кіровське						
1.1	ОСББ «Гірняцький 1»	1	880	1319	4983	7475	15%
1.2	ОСББ «Гірняцький 4»	1	880	1321	4988	7481	15%
1.3	ОСББ «Гірняцький 10»	2	9651	14477	1073	1609	90%
1.4	ОСББ «Молодіжний 15»	2	6006	9010	667	1001	90%
1.5	ОСББ «Панфіловців 32»	2	10530	15795	1170	1755	90%
1.6	ОСББ «Панфіловців 34»	2	10530	15795	1170	1755	90%
1.7	ОСББ «Шахтарська 33»	2	9314	13971	1035	1552	90%
1.8	ОСББ «Молодіжний, 5»	2	6273	9410	697	1046	90%
1.9	ОСББ «Об'єднаний»	1	8112	12167	901	1352	90%
1.10	ОСББ «Акваріум»	1	1609	2414	9118	13677	15%
РАЗОМ		16	63786	95680	25801	38702	68%

<p>Наші контакти:</p> <p>ПРООН/ Муніципальна програма врядування та сталого розвитку вул. Грушевського, 34а, оф. 46. 01021, Київ, Україна тел./факс +38 (044) 501-42-03, 537-22-93, 253 82 90 http://msdp.undp.org.ua e-mail: mgsdp.info@undp.org.ua</p> <p>Оксана Реміга, Старший програмний менеджер ПРООН – Oksana.Remiga@undp.org Ірина Скалій, Менеджер Проекту ПРООН/МПВСР- iryna.skaliy@undp.org</p>

Контактна інформація міст-партнерів проекту ПРООН «Муніципальна програма врядування та сталого розвитку»

Бахчисарай	Муніципальний координатор проекту: Казимиров Михайло Адреса: м. Бахчисарай, вул. Сімферопольська, 14, Тел.: (06554) 4-27-78
Вознесенськ	Муніципальний координатор проекту: Заїка Олександр Анатолійович Адреса: м. Вознесенськ, вул. Леніна, 41, Тел. (05134) 4-26-74, E-mail: vpmii@mail.ru http://vozneseensk.osp-ua.info
Галич	Муніципальний координатор проекту: Стефунько Оксана Адреса: 77100 м. Галич, Майдан Різдва, 16, Тел.: (03431) 2-21-88, 2-13-32, E-mail: oksana.stefunko@mail.ru http://www.galych-rada.gov.ua
Гола Пристань	Муніципальний координатор проекту: Шаманська Ніна Миколаївна Адреса: м. Гола Пристань, вул. 1 Травня, 14, Тел.: (05539) 2-69-79, 2-61-93, E-mail: sergeeva@online.ua http://golapristan.org
Джанкой	Муніципальний координатор проекту: Шалашова Олена Адреса: 96100 м. Джанкой, вул. Карла Маркса, 15/7, Тел.: (06564) 3-23-38, http://dzhankoi.org.ua
Долина	Муніципальний координатор проекту: Кізіма Олександр Романович Адреса: 77503 м. Долина, вул. Грушевського, 11, Тел. (03477) 2-52-30, 2-26-48, E-mail: SergEs@meta.ua http://dolyna-rada.gov.ua
Євпаторія	Муніципальний координатор проекту: Кугель Едуард Адреса: м. Євпаторія, просп. Леніна, 2, Тел. (06569) 3-35-50
Житомир	Муніципальний координатор проекту: Круківський Олександр Адреса: 10014 м. Житомир, майдан ім. С.П.Корольова, 4/2, Тел./факс: (0412) 48-12-00 E-mail: municipal.zt@gmail.com , http://www.rada-zt.gov.ua
Зуя	Муніципальний координатор проекту: Кириленко Світлана Адреса: 97630 Білогірський р-н, Зуя, вул. Шосейна, 64 Тел./факс: (06559) 2-16-30, 2-61-31
Івано-Франківськ	Муніципальний координатор проекту: Білик Богдан Іванович Адреса: м. Івано-Франківськ, вул. Дністровська, 26, 2 поверх, Тел./факс: (0342) 55-18-42 E-mail: oleg.fedorishin@mail.ru , http://www.mvk.if.ua
Кагарлик	Муніципальний координатор проекту: Візьюнок Вадим Валерійович Адреса: м. Кагарлик, вул. Якіра, 1, каб.8, Тел.: (04573) 6-09-93, E-mail: fedorchenkom_rada@ukr.net
Кіровське	Муніципальний координатор проекту: Полисюк Сергій Володимирович Адреса: м. Кіровське, вул. Шахтарська, 39, Тел.: (06250) 6-26-00, 6-39-51, e-mail: sovets@kir.dc.ukrtel.net http://www.kirovskoe.com.ua
Красногвардійське	Муніципальний координатор проекту: Дорошенко Вікторія Адреса: 97000 смт Красногвардійське, вул. Совецька, 3, Тел.: (06556) 2-38-20, E-mail: possovet07@list.ru
Львів	Муніципальний координатор проекту: Магула Володимир Адреса: 79008 Львів, пл. Ринок, 1, Тел.: (0322) 97-58-00, http://www.city-adm.lviv.ua
Миколаїв	Муніципальний координатор проекту: Богославець Іван Іванович Адреса: 54030 м. Миколаїв, вул. Адмірала Макарова, 7, Тел.: (0512) 36-10-95, E-mail: departament_nik@mail.ru http://www.gorsovet.mk.ua
Могилів-Подільський	Муніципальний координатор проекту: Поляк Володимир Миколайович Адреса: 24000 Вінницька обл., м. Могилів-Подільський, пл. Шевченка, 6/16 Тел.: (04337) 6-57-56, E-mail: vpolyak@mogpod.com.ua , http://www.misto.mogpod.com.ua
Нижньогірський	Муніципальний координатор проекту: Кондратюк Любов Адреса: 97100, Нижньогірський, 8-а Шкільна, Тел.: (06557) 5-83-03, E-mail: nig-possovet@mail.ru
Нововолинськ	Муніципальний координатор проекту: Карпус Борис Адреса: м. Нововолинськ, просп. Дружби, 27, Тел.: (03344) 3-35-13, E-mail: NVinvest@ukr.net http://www.novovolynsk-rada.gov.ua
Новоград-Волинський	Муніципальний координатор проекту: Гудзь Ірина Леонідівна Адреса: 11700, Новоград-Волинський, вул. Шевченка, 16, каб.11, Тел.: (04141) 5-22-15, тел./факс: 5-30-70
Новоозерне	Муніципальний координатор проекту: Молодецький Сергій Адреса: смт Новоозерне, вул. Героїв Десантників, 3, Тел.: (06569) 4-60-21

<u>Первомайське</u>	Муніципальний координатор проекту: Ромаш Галина Адреса: 96300, Первомайське, вул. Радянська 3, Тел./факс: (06552) 9-12-33, тел.: 9-19-61 E-mail: possovet@list.ru
<u>Рівне</u>	Муніципальний координатор проекту: Вахнюк Петро Сидорович Адреса: м. Рівне, вул. Поштова, 2, Тел./факс: (0362) 22-24-97, E-mail: petr.vahnyuk@mail.ru http://www.city-adm.rv.ua
<u>Рубіжне</u>	Муніципальний координатор проекту: Божич Ірина Володимирівна Адреса: м. Рубіжне, пл. Леніна, 2, Тел.: (06453) 6-20-75, 7-00-06, E-mail: iniciativ@rambler.ru http://www.rubizhne.lg.ua ,
<u>Саки</u>	Муніципальний координатор проекту: Кузін Валерій Іванович Адреса: 334310, м. Саки, вул. Леніна, 15, Тел.: (06536) 2-72-59, E-mail: org-otdel-saki@mail.ru http://www.saki-rada.gov.ua
<u>Тульчин</u>	Муніципальний координатор проекту: Мельник Олександр Адреса: м.Тульчин, вул. Леніна, 1 оф. 114 Тел.: (04335) 2-28-99, E-mail: Dasti11@yandex.ru
<u>Українка</u>	Муніципальний координатор проекту: Фадєєва Лариса Іванівна Адреса: м. Українка, пл. Шевченка 1, каб. 37, Тел. (04572) 2-06-91, E-mail: lararada@ukr.net http://www.ukrainka.org
<u>Щолкіно</u>	Муніципальний координатор проекту: Палагіцька Ольга, Адреса: 98213, Ленінський район адміністративна будівля 48, Тел.: (06557) 5-83-03, http://schelkino.org

